

Årsredovisning

Region Kronoberg
2021

Innehållsförteckning

REGIONDIREKTÖREN SAMMANFATTAR.....	5
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	6
Översikt av verksamhetens utveckling	6
Region Kronobergs organisation	7
Händelser av väsentlig betydelse.....	13
<i>Konsekvenser av Covid -19</i>	<i>13</i>
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	20
<i>Måluppfyllelse.....</i>	<i>20</i>
<i>Samlad bedömning av måluppfyllelse avseende god ekonomisk hushållning</i>	<i>24</i>
<i>Ekonomisk ställning</i>	<i>25</i>
Redovisning av uppdrag	26
Väsentliga personalförhållanden	31
<i>Region Kronoberg behåller befintliga medarbetare och attraherar nya genom möjligheter till utveckling, hälsofrämjande arbetsplatser och goda arbetsvillkor</i>	<i>31</i>
<i>Obligatorisk sjukfrånvaroredovisning</i>	<i>34</i>
<i>Medarbetarrelaterade nyckeltal.....</i>	<i>35</i>
Balanskravsresultat.....	37
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	37
<i>Förvaltning av finansiella medel.....</i>	<i>37</i>
<i>Pensionsförpliktelser</i>	<i>39</i>
<i>Soliditet.....</i>	<i>39</i>
Förväntad utveckling	41
Styrning och uppföljning av Region Kronobergs verksamhet.....	42
DRIFTSREDOVISNING	43
Resultat per nämnd.....	43
Resultatanalys	48
<i>Intäkter</i>	<i>48</i>
<i>Kostnader</i>	<i>49</i>
<i>Finansiering.....</i>	<i>53</i>
<i>Kostnadsutveckling</i>	<i>54</i>
Årsarbetare och budgeterade tjänster	55
INVESTERINGSREDOVISNING	57
RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS	59

Bilagor

Bilaga 1: Hallbarhetsredovisning 2021

Bilaga 2: Särredovisning tandvård 2021

Bilaga 3: Rapport finansförvaltning 2021

Bilaga 4: Stiftelser och bolag 2021

Bilaga 5: Barnbokslut 2021

REGIONDIREKTÖREN SAMMANFATTAR

Coronapandemin fortsätter att påverka oss och vår verksamhet. Det dryga två år som vi levtt med pandemin har varit krävande på flera sätt – givetvis för alla i den direkta vården, men också för övriga verksamheter inom Region Kronoberg. Jag är verkligen stolt över Region Kronobergs medarbetare där många gjort beundransvärda insatser.

Verksamhet har tidvis ställts in och fokus har legat på att säkerställa omhändertagandet av de patienter som behövt akut vård, provtagning och smittspårning samt vaccination. Det har verkligen varit en tid då vi tydligt behövt varandras kompetenser för att kunna räcka till för kronobergarna. Genomförda mätningar i Hälso- och sjukvårdsbarometern visar att kronobergarnas förtroende för hälso- och sjukvården ökar, vilket troligen har en koppling till pandemin.

Länstrafiken har fått fokusera på ett säkert resande enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer då kollektivtrafik är en samhällsviktig funktion för arbetsliv, skola och sjukvård. Resandet har varit mycket lägre än normalt under årets första åtta månader och resandet ökade något efter de första åtta månaderna till ca 75% av vad som är normalt och att det bedöms ta flera år att komma tillbaka till normalläget 2019.

Samtidigt är vi på väg in i en brytningstid och vi ska vänja oss vid ”det nya normala”. Vi kommer inte att gå tillbaka till det som var innan, utan är på väg in i något nytt.

Det är glädjande att det ekonomiska resultatet är positivt även för 2021, vilket bidrar till att stärka Region Kronobergs ekonomiska ställning och ge oss förbättrade förutsättningar att hantera framtida utmaningar och investeringar. Region Kronoberg står dels inför ett beslut om nytt akutsjukhus i Växjö på befintlig plats eller i Råppe och dels pågår ett stort omställningsarbete kopplat Nära vård.

De närmaste åren blir enligt min mening både spännande och rolig – men också krävande. Det är flera stora frågor som snurrar i vår verksamhet, och som vi behöver arbeta målinriktat med.

Martin Myrskog, Regiondirektör

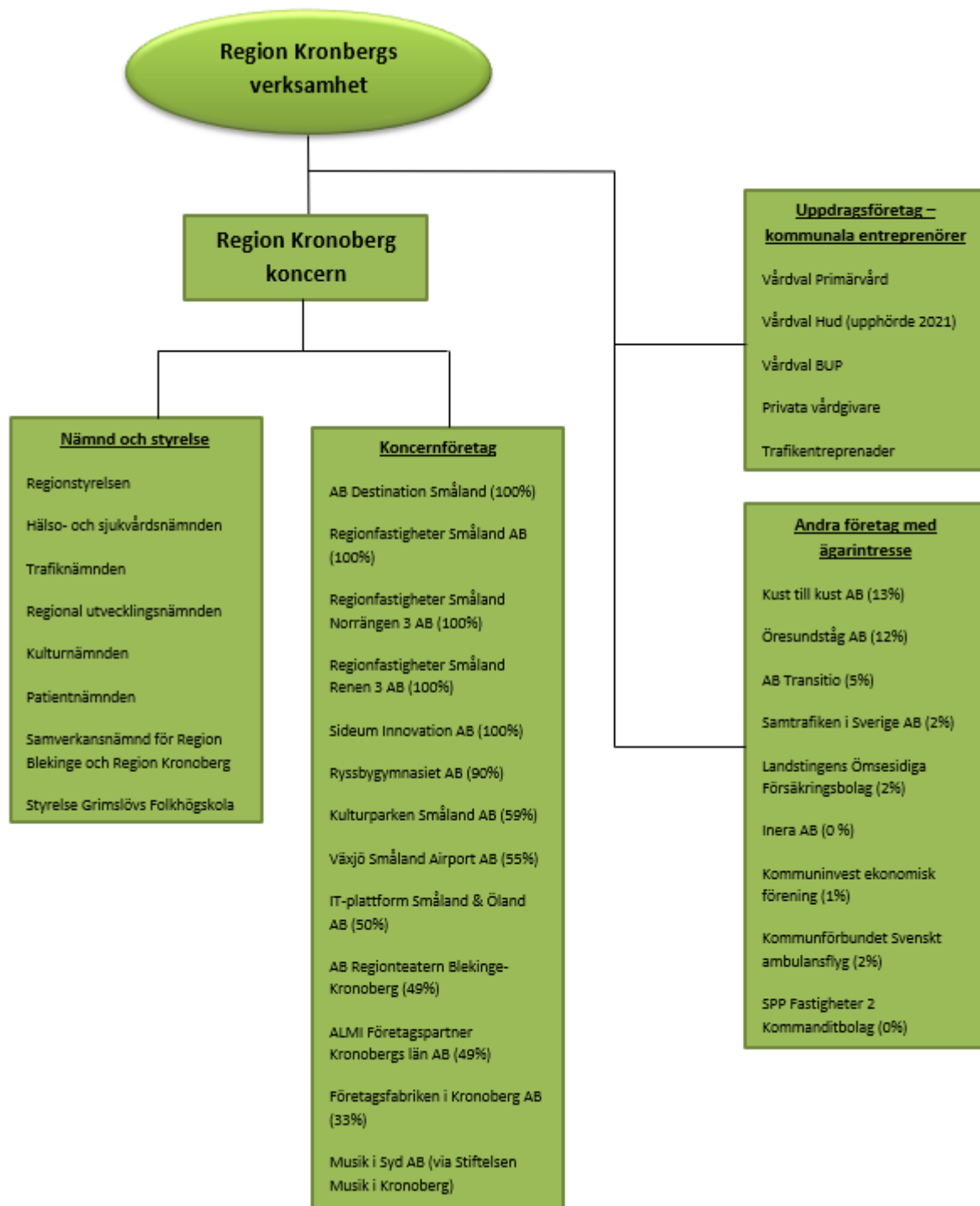
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt av verksamhetens utveckling

	not	2021	2020	2019	2018	2017
Utdebitering, (kr)		12,00	12,00	12,00	12,00	11,60
Antal invånare, (1 nov)		203 243	202 247	201 290	199 297	197 283
Antal anställda	1	6 386	6 383	6 299	6 243	6 073
Antal årsarbetare	2	5 413	5 247	5 276	5 175	5 061
Verksamhetens nettokostnader		6 832	6 450	6 314	6 073	5 740
Personalkostnader		4 439	4 160	4 047	3 882	3 609
Hyrpersonal		225	182	183	159	192
Köpt vård		619	579	627	537	473
Läkemedelskostnader		785	755	740	711	676
Trafikkostnader, (linjetrafik)		567	557	556	540	516
Patientavgifter		163	154	166	158	156
Såld vård (inkl tandvård)		540	538	543	498	447
Trafikintäkter, linjetrafik		173	226	296	288	278
Specialdestinerade statsbidrag		875	560	282	208	125
Statsbidrag, Läkemedelsförmånen	3	631	580	542	515	491
Skatteintäkter och generella statsbidrag	3	7 174	6 841	6 390	6 137	5 779
Årets resultat		546	452	201	17	84
Justerat resultat enligt balanskravet		431	395	66	110	84
Eget kapital		2 743	2 197	1 745	1 544	1 430
Soliditet, (%)		39	36	32	31	32
Soliditet inkl ansvarsförbindelse, (%)		2	-7	-19	-25	-32
Investeringar		221	335	369	602	314
Självfinansieringsgrad (%)		327	199	88	55	92

1) Antalet anställda avser antalet tillsvidare-och visstidsanställda registrerade sista dagen i månaden. 2) Årsarbetare=Närvarotimmar inkl. semester/165 tim * antal månader (heltid 1980 tim). 3) Statsbidrag Läkemedelsförmånen är ett specialdestinerat statsbidrag men ingår, efter beslut i RKR, som en del av posten generella statsbidrag enligt resultaträkningen.

Region Kronobergs organisation

Nämnder och styrelse

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen är den högsta verkställande och beredande församlingen inom Region Kronoberg.

Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region Kronobergs angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Ärenden som ska behandlas i regionfullmäktige bereds av regionstyrelsen.

Krisledningsnämnden

Krisledningsnämnden fullgör uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Vid allvarlig händelse som är så omfattande att den efter beslut av arbetsutskottets ordförande bedöms vara en extraordinär händelse, träder krisledningsnämnden i funktion. Krisledningsnämnden har inte aktiverats under 2021.

Folkhälsoberedningen

Folkhälsoberedningen är en beredning under regionstyrelsen. Folkhälsoberedningens uppgift är att ha fokus på de länsgemensamma folkhälsofrågorna, utföra omvärldsbevakning och bereda folkhälsofrågor till regionstyrelsen.

Infrastrukturberedningen

Infrastrukturberedningen är en beredning under regionstyrelsen. Beredningen uppgift är att bereda och bevaka infrastrukturfrågor inför regionstyrelsen.

Organisationsutskottet

Organisationsutskottet är ett utskott under regionfullmäktige. Organisationsutskottet är ett forum för övergripande frågor som kräver överläggningar mellan partigruppmedlemmarna. Organisationsutskottet är ett beredande organ underställt regionfullmäktige som arbetar med principiella frågor som rör Region Kronobergs politiska organisation.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vårdgivaransvaret för all hälso- och sjukvård, tandvård, habilitering och hjälpmedelsverksamhet som drivs i Region Kronobergs regi.

Trafiknämnden

Trafiknämnden ansvarar för verksamheten inom Länstrafiken Kronoberg. Nämnden ansvarar för sjukresor och för färdtjänst, riksfärdtjänst samt skolskjutsar enligt särskilda avtal med vissa av länets kommuner.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden verkar för att stärka utveckling och tillväxt inom regionen.

Kulturnämnden

Kulturnämndens uppgift är att förvalta och utveckla de gemensamma resurserna inom kulturområdet på regional nivå. Nämnden tar fram förslag till kulturplan för Kronobergs län för beslut i regionfullmäktige och ansvarar därefter för genomförandet och uppföljning av planen.

Grimslövs folkhögskolas styrelse

Region Kronoberg ansvarar för Grimslövs folkhögskola som bedriver vuxenutbildning. Styrelsens uppgift är att ansvara för skolans drift och förvaltning av skolans tillgångar.

Patientnämnden

Patientnämndens ansvar är att inom all offentligt finansierad hälso- och sjukvård och tandvård stödja och hjälpa enskilda patienter samt bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet.

Samverkansnämnd för Region Blekinge och Region Kronoberg

Samverkansnämnden för Region Blekinge och Region Kronoberg är en gemensam nämnd för Region Blekinge och Region Kronoberg vars uppgift är att verka för ett samarbete mellan huvudmännen. Nämnden har till uppgift att vidareutveckla samarbetet för de båda huvudmännen inom hälso- och sjukvårdsområdet enligt tecknat samverkansavtal.

Koncernföretag

Region Kronoberg är huvudman för eller delägare i ett antal stiftelser och bolag. Region Kronoberg är enligt lag inte skyldig att upprätta en sammanställd redovisning av den verksamhet som bedrivs. En konsolidering har heller inte bedömt tillföra väsentlig information i förhållande till Region Kronobergs resultat- och balansräkning.

AB Destination Småland, 100 procent

Bolaget är ett helägt bolag vars uppdrag är att i nära samverkan med länets kommuner, andra offentliga intressenter samt näringslivet skapa förutsättningar för en utveckling av besöksnäringen i regionen.

Regionfastigheter Småland AB, 100 procent

Bolaget är ett helägt bolag som köptes hösten 2019. Bolaget ska inom Region Kronoberg, direkt eller indirekt, äga och förvalta fastigheter samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Vid årsskiftet ägde bolaget mark och fastighet i Räppe där det planeras för nytt akutsjukhus.

Regionfastigheter Småland Norrängen 3 AB, 100 procent

Bolaget är ett helägt bolag som köptes hösten 2020. Bolaget ska äga och förvalta fastigheter samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Bolaget har under året avyttrat marken på Norrängen till Region Kronoberg där det planeras för ny bussdepå. Bolaget är numera vilande.

Regionfastigheter Småland Renen 3 AB, 100 procent

Bolaget är ett helägt bolag som köptes hösten 2020. Bolaget ska äga och förvalta fastigheter samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Bolaget har under året avyttrat marken på Norrängen till Region Kronoberg där det planeras för ny bussdepå. Bolaget är numera vilande.

Sideum Innovation AB, 100 procent

Bolaget är ett helägt vilande bolag och har inte bedrivit någon verksamhet de senaste åren.

RyssbyGymnasiet AB, 90 procent

RyssbyGymnasiet är en friskola sedan i juli 2002 med elever från hela landet. Bolaget erbjuder utbildning på gymnasial nivå inom naturbruk, restaurang och livsmedel.

Kulturparken Småland AB, 59 procent

Bolaget bedriver förvaltning av museala samlingar, byggnader och arkiv samt fullgör regionala uppgifter inom Kronobergs läns kulturarv, samt annan kulturell verksamhet.

Växjö Småland Airport AB, 55 procent

Bolagets huvuduppdrag är att ta tillvara och utveckla kommunikationer med flyg till och från Växjö och därigenom bidra till regional utveckling och tillväxt.

IT-plattform Småland och Öland AB, 50 procent

Bolaget uppdrag är att bedriva verksamhet bestående i att utveckla och förvalta en IT-plattform för turiständamål och därmed tillgängliggöra Småland och Öland för nationella och internationella besökare.

AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg, 49 procent

Bolagets uppdrag är att bedriva teaterverksamhet samt vara en aktiv del av samhälls- och kulturlivet i Kronobergs och Blekinge län.

ALMI Företagspartner Kronobergs län AB, 49 procent

Almis uppdrag är att stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för hållbar tillväxt genom att medverka till att utveckla och finansiera små och medelstora företag med lönsamhets- och tillväxtpotential.

Företagsfabriken i Kronoberg AB, 33,3 procent

Bolagets ändamål är att effektivisera kunskapsöverföringen och kommersialiseringen av akademiska avknoppningar samt stötta kunskapsintensiva företag.

Stiftelsen Musik i Kronoberg

Region Kronoberg är ensam huvudman för stiftelsen Musik i Kronoberg. Tillsammans med Stiftelsen Musik i Skåne, med Region Skåne som huvudman, äger man Musik i Syd AB. Syftet med Musik i Syd är att ge människor tillgång till skapande och levande musikupplevelser.

För mer detaljerad redovisning, se bilaga (Stiftelser och bolag).

Uppdragsföretag - kommunala entreprenörer

Regionfullmäktige fördelar ekonomiska ramar och utarbetar uppdrag till nämnderna. Aktiviteter för att nå fullmäktiges mål kan antingen ske i egen regi eller genom att ingå avtal med externa utförare. Det senare sker bland annat genom upphandling enligt *Lag om offentlig upphandling* och *Lag om valfrihetssystem*.

Enligt lagen om valfrihetssystem i primärvården drivs 11 vårdcentraler i privat regi och 21 i egen regi. Utav Region Kronobergs 202 893 invånare var 66 547 listade på privat vårdcentral, dvs 32,8 procent per 2021-12-31. Den totala kostnaden för privata vårdcentraler var 202 mnkr, en minskning med 26 mnkr. Minskningen jämfört med 2020 beror uteslutande på avdrag för analyskostnaden för PCR-tester. Utfallet inkluderar inte erhållna/lämnade statsbidrag för analys, provtagning och vaccination kopplat till Covid-19. Statsbidrag kopplat till Covid-19 i vårdvalsverksamheten har ökat med 62 mnkr under 2021, från 35 mnkr år 2020 till 97 mnkr år 2021.

Från och med juni 2021 startade en andra privat aktör inom vårdval BUP. Vårdval Hud har upphörde i april 2021.

Enligt lagen om läkarvårdsersättning, lag om ersättning för sjukgymnaster eller lag om offentlig upphandling uppgår kostnaden till 51,9 mnkr, en ökning med 10 procent.

Ersättning för barntandvård, som utförs av privata vårdgivare, uppgår till 17,8 mnkr, en ökning med 2,7 % jämfört med 2020. Ersättningen för särskilt tandvårdsstöd för vuxna utfört av privata vårdgivare uppgår till 6,8 mnkr, en ökning med 17 procent vilket beror på en återgång till ett mer normalt tandvårdsläge efter avveckling av restriktioner pga Covid-19.

Region Kronobergs största uppdragsföretag inom olika verksamhetsområden är:

Uppdragstagare	Verksamhetsområde	Utfall mnkr Dec-20	Utfall mnkr Dec-21
Achima Care AB	Vårdcentralsverksamhet	83,9	78,1
Capio Primärvård AB	Vårdcentralsverksamhet	29,2	27,6
Unicare Vård i Kronoberg AB	Vårdcentralsverksamhet	29,2	25,7
Smålandshälsan i Ljungby AB	Vårdcentralsverksamhet	21,3	16,2
Helsa Primärvård AB	Vårdcentralsverksamhet	18,7	14,2
Gränsbygdskliniken Vård AB	Vårdcentralsverksamhet	15,7	14,0
Växjöhälsan AB	Vårdcentralsverksamhet	11,2	9,1
Läkarhuset i Ljungby	Vårdcentralsverksamhet	10,4	9,3
Modigo AB	Specialistvård	1,9	29,0
Psykatripartner i Östergötland AB	Specialistvård	1,5	10,7
Art Clinic AB	Specialistvård	20,7	0,3
Specialistcenter Scandinavia AB	Specialistvård	11,4	0,0
Transdev Sverige AB (2020) / SJ AB (2021)	Tågtrafik - Öresundståg	48,4	57,9
Vy Tåg AB	Tågtrafik- Krösatåg	30,3	24,8
Arriva Sverige AB	Tågtrafik- Pågatåg	1,8	1,9
Bergkvarabuss AB	Linjetrafik med buss	132,0	140,5
Grimslövsbuss AB	Linjetrafik med buss	51,5	56,0
Nilsbuss AB	Linjetrafik med buss	44,4	49,3
Flexbuss Sverige AB	Abonnerad skolskjuts	41,6	40,4
Grimslövsbuss AB	Abonnerad skolskjuts	18,5	17,4
Taxi Kenth i Knäred AB	Abonnerad skolskjuts	7,6	7,4
Östra Torsås Taxi AB	Serviceresor	18,8	25,2
Växjö Safety Taxi AB	Serviceresor	9,9	13,9
Beställningscentralen i Kronoberg AB	Serviceresor	7,0	8,8

Händelser av väsentlig betydelse

- Perioden har fortsatt präglats i mycket stor omfattning av covid-19, (läs mer nedan om *Konsekvenser av covid-19*).
- Vaccination mot covid-19
- Planering och framtagande av beslutsunderlag för Nytt akutsjukhus i Växjö och Ljungby lasarett har fortskridit. Beslut ska fattas av regionfullmäktige den 2 mars 2022.
- Nytt livslängdsantagande i RIPS (Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld), Styrelsen för SKR har den 23 april 2021 beslutat att anta ändringarna i livslängdsantagandet i RIPS, enligt RIPS-kommitténs förslag, samt att rekommendera kommuner och regioner att tillämpa de nya parametrarna vid beräkning av pensionsskuldens storlek.

Konsekvenser av Covid -19

Hälso och sjukvårdsnämnden

Under 2021 har 659 patienter (931 vårdtillfällen) vårdats i sammanlagt 6060 vårddygn för covid-19 i Region Kronoberg, främst på specifika vårdavdelningar. 87 patienter (104 vårdtillfällen) av dessa har behövt intensivvård i 907 dygn. Merkostnaderna bedöms till drygt 100 mnkr. Under första halvåret har statsbidraget för uppskjuten vård fördelats till verksamheterna motsvarande 78 mnkr för att täcka merkostnaderna. Beslut om fördelning har fattats av RSAU och innebär att 85 % av merkostnaderna täcks.

Antal covid-patienter på sjukhusen under sep-dec har endast varit 55 st. Belastningen för verksamheten har ändå varit mycket hög på grund av den höga sjukfrånvaron.

Varje vecka har särskild krisledning träffats i regionen för att hantera regionövergripande frågor. Dessa möten har föregåtts av att hälso- och sjukvårdsledningen träffats för att hantera och förbereda frågor inom hälso och sjukvården men därtill även frågor som behöver lyftas till särskild krisledning.

Kort från respektive verksamhetsområde

I *Sjukhusvården* har pandemin haft stor påverkan på verksamheten även under 2021. Belastningen var mycket hög under inledningen av året och det tillskapades som mest 5 separata covidavdelningar. Efter en viss avmattning ökade smittspridningen igen under våren och sjukhusvården gick åter upp i förstärkningsläge. Efter en höst med lägre smittotal har belastningen åter ökat, om än inte i samma omfattning som tidigare. Man ser dock att patienter med postcovid problematik har haft långa vårdtider.

Korttidssjukfrånvaron har varit mycket hög under pandemin med anledning av restriktioner vid förkylningssymtom samt biverkningar efter vaccinationer. Covid-19 som konstaterad sjukfrånvaroorsak har dock minskat i takt med vaccineringarna och att många sedan tidigare har varit insjuknade. Även förändringarna av gravidas förutsättningar att jobba patientnära har påverkat möjligheten att bemanna. Arbetsmiljön har varit ansträngd till följd av hög vårdtyngd och bemanningsbrist som lett till stort behov av övertidsarbete. Det har funnits en stor lojalitet till omställning och medarbetarnas insatser har varit avgörande för hanteringen av pandemin. Pandemin har även inneburit omställning i form av exempelvis ökning av distanskontakter och

nya samverkansformer.

Primärvård och rehab-/habiliteringen var fram till 2021-06-17 i stabsläge pga. pandemin. Utmaningar och nödvändiga åtaganden relaterat till covid-19 har inneburit höga krav på vårdcentralerna att ställa om sina verksamheter till nya förutsättningar och påbud. Verksamheternas arbete har under våren och försommaren dominerats av vaccinationer. Vårdcentralerna har samtidigt som vaccinationerna och en hög efterfrågan på PCR-provtagning lyckats upprätthålla ett bra patientflöde med parallella ingångar. Då smittspridningen i länet periodvis varit mycket hög har smittspårningen ökat och krävt resurser. Under sensommaren och tidig höst började man arbeta med uppskjuten vård. Söktrycket eskalerade och många enheter fick svårt att möta det accelererande behovet. Den ökade smittspridningen i december har inneburit ytterligare belastning på en redan ansträngd verksamhet.

Verksamheterna har hanterat de utmaningar de ställts inför under pandemin; PCR-provtagning, smittspårning, planering och utförande av vaccinationer. Patienter med akuta tillstånd, kroniska tillstånd samt infektionspatienter har kunnat besöka vårdcentralerna tack vare medarbetarnas förmåga till flexibilitet. Tillgängligheten har dock inte motsvarat patienternas efterfrågan. Förutom uppskjuten vård har mycket pausats eller begränsats under pandemin - planerad verksamhet, utbildning, verksamhetsutveckling samt preventivt arbete. Många patienter med kroniska sjukdomar har inte kunnat träna på samma sätt som tidigare på grund av pandemin. Omfattning och behov av PostCovid-rehabilitering framåt är svår att överblicka.

Jourläkarcentralen Ljungby (JLC) har sedan slutet av mars 2020 till augusti 2021 varit flyttad till JLC Växjö, då akutens och jourläkarcentralens lokaler och bemanning på Lasarettet Ljungby inte räckt till för det akuta patientflödet. Från den 1 september är jourverksamheten åter öppnad i Ljungby, digitalt under vardagar och en fysisk mottagning i Sländans lokaler under helger.

I december startades Samordningsenheten upp som succesivt tar över uppdragen för smittspårning och PCR-provtagning.

*Specialistpsykiatri*n lyfter fram vikten av att behålla det positiva som ändå framträtt i pandemin, såsom videobesök och ökad följsamhet till basala kläd- och hygienrutiner. Specialistpsykiatrien uttrycker en svårighet att förutse långsiktiga konsekvenser av pandemin men det finns vissa rapporter som tyder på att exempelvis patienter med åtstörningar kan ha försämrats.

*Rättpsykiatri*n har uppfört en avdelning enbart för vård av presumtiva patienter med lågradig covid-19-infektion. Denna avdelning har hittills ej behövt aktiveras. De utbrott av covid-19-smitta (2 st.) bland patienter och personal som har skett under 2021 har framgångsrikt kunnat begränsas och hanteras som lokala utbrott och utan spridning utöver berörd avdelning.

Folketandvården har trots covid-19 lyckats hålla igång samtliga kliniker. Genom att arbeta med tydliga rutiner har man succesivt arbetat bort den oro som fanns i början av pandemin. Måluppfyllelsen har inom flera områden påverkats negativt av begränsningar orsakade av pandemin. Sjukfrånvaron är fortsatt hög, även om en nedgång noteras jämfört med samma period förra året. Tillgången till narkostid har varit begränsad. Då de äldre patienterna inte

rekommenderats att komma till tandvården finns i denna patientgrupp en del icke utförd vård att arbeta in. Dessa kallas nu enligt gamla rutiner. Pandemin har också inneburit ekonomiska konsekvenser. Tiden för sena återbud har ökat väsentligt, effektiva patientflöden har varit svårt att upprätthålla samtidigt som kostnader för bl. a skyddsutrustning har flerdubblats.

Uppskjuten vård

Pandemin har inneburit att viss hälso- och sjukvård fått stå tillbaka. Det är i stort sett inom samtliga verksamheter, inklusive tandvård, som utmaningarna med uppskjuten vård finns. Det finns också ett behov i primärvården att hantera uppföljning av äldre och kroniskt sjuka.

Verksamhetsstatistik har jämförts med "normalår" och kostnadsberäknats. I tidigare rapporter har antagits att denna vård kommer att utföras, men en mer komplex bild framträder. Vissa besökstyper som ej utförda årskontroller kommer inte att hämtas in, däremot framträder ett större undanträngt behov än tidigare, framför allt inom primärvård och hab-/rehabiliteringsverksamheten. Sjukhusvården har kostnadsbedömt antal väntande till besök, undersökning och behandling. Under hösten har produktionen ökat och flera patienter har fått sina besök eller åtgärder utförda hos andra aktörer.

Primärvård och rehab bedömer att värdet av den uteblivna vården uppgår till ca 30 mnkr, en ökning med 4 mnkr jämfört med delårsrapport augusti. Distanskontakter har till del kunnat ersätta fysiska besök. Många av dessa behöver man nu åter träffa fysiskt. Sjukhusvården bedömer kön för uppskjutna besök till ett värde av 18 mnkr baserat på utomlänstaxan. En kraftig minskning jämfört med augusti. Antal uteblivna operationer uppgår till knappt 800 st eller 21 mnkr och ca 280 skopier motsvarande 2 mnkr, vilket är oförändrat jämfört med augusti. Någon uppskjuten högspecialiserad vård bedöms inte återstå. Sammanlagd bedömning inom sjukhusvården slutar på 41 mnkr. Tandvården bedöms ha tagit igen tidigare rapporterat intäktsbortfall på ca 9,5 mnkr och även vård för barn som behöver narkos. Totalt uppgår då värdet av den uteblivna vården till 71 mnkr, ca 135 mnkr lägre jämfört med augusti. Statsbidrag för uppskjuten vård uppgår till 116 mnkr per år 2021 och 2022 för att täcka kostnader för uppskjuten vård och merkostnader för vård av covid-19.

Uppskjuten vård per verksamhetsområde	Antal	Kostnad (tkr)
Sjukhusvård		
Besök	5 605	18 367
Operationer	793	20 795
Skopier	282	1 980
Köpt högspecialiserad vård		0
Summa Sjukhusvård		41 141
Primärvård och rehab		
Besök vårdcentraler	27 132	19 320
Besök rehabilitering/habilitering	13 734	9 270
Kurser smärtenheten/neuro-/hjärnskada	79	1 636
Summa Primärvård och rehab		30 226
Tandvård		
Antal barn som väntar på narkostid	0	0
Uteblivna intäkter		0
UPPSKJUTEN VÅRD TOTALT INKL TANDVÅRD		71 367

Arbetet med att ha en god tillgänglighet i hela hälso- och sjukvården kommer att vara ett prioriterat område de närmaste åren.

Den totala summan för insatsen med externa leverantörer beräknas kosta ca 50 mkr. Insatserna har pågått sedan förra hösten. I skrivande stund har över 3100 väntande patienter ringts upp och ca 1750 av dessa har tackat ja till operation eller åtgärd hos annan vårdgivare.

Trafiknämnden

Pandemin har haft stor påverkan på länstrafikens verksamhet som första halvåret haft fokus på att rekommendera resenärer att välja andra färdssätt och undvika trängsel, allt för att minska risken för smittspridning.

Resandet har varit mycket lågt med stor påverkan på intäkterna stora delar av året. När rekommendationerna lättade efter sommaren, skolorna kom igång med fysiska lektioner och restriktionerna med stängda framdörrar togs bort i oktober ökade även intäkterna märkbart igen. Inför julen och i slutet av året så skärptes rekommendationerna åter igen och med rapporter om ökad smittspridning i samhället fortsätter osäkerheten kring återhämtning av resande och intäkter. Ekonomiskt så har verksamheten påverkats stort och i och med att intäktsbudgeten var oförändrad (ej reviderad) när det gäller intäkterna så blev resultatet ett stort underskott.

Regeringen beslutade under året att täcka viss del av intäktstappet för kollektivtrafiken med ett riktat stadsbidrag, beslut kom i slutet av året och Kronobergs fick cirka 51 mnkr. Det ekonomiska utfallet för 2021 är 52 mnkr lägre än budget.

Osäkerheten med resandet och intäkterna ser ut att fortsätta under 2022 i och med att smittspridning, restriktioner och rekommendationer verkar fortsätta. Bedömningen i branschen är att det kommer ta flera år att komma tillbaka till det resandet och med de intäkter som rådde innan pandemin vilket kommer innebära stor påverkan på länstrafikens intäkter och resultat även framöver. Stor osäkerhet framöver även gällande statsbidragen där regeringen tidigare signalerat att de riktade stadsbidragen till kollektivtrafiken uppges minskas till en

tredjedel av hur de varit under 2020 och 2021.

Under året har länstrafikens ordinarie kampanj- och informationsarbete om att locka fler resenärer till kollektivtrafiken fått pausas. Andra exempel på påverkan av pandemin är att förarcertifieringar i den allmänna kollektivtrafiken under större delen av året varit inställda, varför målet kring antalet utförda förarcertifieringar inte uppnåtts. Färdbeviskontrollerna har under de fyra första månaderna genomförts vid påstigning och inte ombord vilket gett påverkan att målet om antalet genomförda färdbeviskontroller inte kunnat uppnås. Under året har även arbete pågått med att ta fram och även beslutats om en återhämtningsplan (Hållbar omstart) med fokus på åtgärder för att återfå resenärer efter pandemin.

Även resor med serviceresor har påverkats med dels färre resor men även av åtgärder kring att minska risken för smittspridning med exempelvis ensamåkning och med trafik med särskilda ”Coronafordon”.

Regionala utvecklingsnämnden

2021 präglats av covid-19. Både relaterat till våra uppdrag och hur vi arbetar i genomförande.

Samtidigt hör man alltmer sällan förhoppningar om att allt snart ska bli som vanligt. Insikten om att det vanliga kommer att vara något annat än innan pandemin har sjunkit in. Och fokus inom både nationell och europeisk politik är nu behovet av hållbar omställning. Hållbar omställning präglar EU:s kommande programperiod men också den strategi för hållbar regional utveckling som regeringen under våren har tagit fram.

Rutiner för att minska smittorisken, samt bevakning och efterlevnad av restriktioner, är nu väl kända och beprövade av alla medarbetare och kan anses fullt integrerade i all verksamhet inom regional utveckling.

Pandemin gör att den publika verksamheten är fortsatt oförutsägbar för 2022. Digitala arbetssätt har införts och nyttjas alltmer strategiskt. Samtidigt har fysiska möten kvaliteter som över tid får alltmer uttalade konsekvenser. Inte minst kopplat till effektiv och tillitsfull samverkan mellan flera aktörer.

Kulturnämnden

Coronapandemin är en global folkhälsokris och välfärdskris men också en allvarlig kris för både kultur och idrott, med långsiktiga konsekvenser som ännu inte är överblickbara och negativa effekter vad gäller möjligheten att uppnå kulturpolitiska mål på alla nivåer; nationell, regional och kommunal. Pandemins konsekvenser har drabbat alla delar av den tätt sammanvävda kulturella infrastrukturen med sina komplexa värdekedjor och synliggjort strukturella utmaningar inom kulturområdet – problem som var kända sedan tidigare, men som har belysts särskilt under den akuta krisen.

Konstaterade konsekvenser:

- Minskat och förändrat kulturutbud
- Intäkts- och inkomstbortfall och andra ekonomiska konsekvenser
- Ökad osäkerhet om kulturens framtid

Möjliga konsekvenser:

- En förändrad kulturell infrastruktur och beteendeförändringar
- Kulturens värde
- Negativa effekter för möjligheterna att nå de nationella kulturpolitiska målen
- Demokrati och mänskliga rättigheter

Coronaviruset utbrott påverkar möjligheterna för intressenter med regionala kulturpolitiska uppdrag att genomföra sina ordinarie uppdrag enligt plan. Verksamhet ställs in, skjuts upp eller anpassas efter nya förutsättningar. Detta innebär ekonomiska utmaningar för både verksamheter och det fria professionella kulturlivet likväl som invånarnas demokratiska rättigheter att ta del av och själva utöva kultur och idrott. Det har även påverkat det ideella engagemanget för både kultur och idrott. Både den interna och den externa regionala kultur- och idrottsverksamheten har, trots begränsat handlingsutrymme och mycket korta planeringshorisonter, genomfört ett omfattande omställningsarbete och utvecklat kreativa lösningar för att kunna fortsätta leverera konst, kultur och idrott till invånarna i en svår tid.

Under hösten påbörjades en återstart av kultur- och idrottsområdet. Återstarten fick dock bromsas in då ytterligare restriktioner kom med begränsningar i deltagande och möjlighet till införande av vaccinpass. Den inbromsade återstarten innebär att verksamheter investerat i framtagande av föreställningar och dylikt men nu inte kan ta in tillräckligt med publik för att täcka kostnaderna. Det innebär ännu en gång ett ökat ekonomiskt tryck på redan hårt drabbade kultur- och idrottsverksamheter. Idrottsverksamhet för barn och unga under jullovet, i form av cuper och dylikt, ställdes in precis före jul. Detta riskerar att ytterligare minska antalet idrottande barn och unga samt ideellt engagerade föräldrar.

Arbete med kunskapsinsamling och analys kring nuläget och coronapandemins konsekvenser för idrotts- och kulturlivet i Kronobergs län på kort, medellång och lång sikt pågår kontinuerligt. En utmaning är att nuläget är föränderligt och att information snabbt blir daterad. Verksamheter har drabbats olika beroende på konstområde och uppdrag. Kulturorganisationer med producerande och publik verksamhet har drabbats av omfattande intäktsbortfall medan verksamheter med främjande uppdrag generellt har klarat sig bättre.

Kulturnämnden fördelar årligen statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med kultursamverkansmodellen och förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Under året har Region Kronoberg tilldelats 4,4 miljoner kronor i tillfällig förstärkning av statsbidraget inom kultursamverkansmodellen, som en del av de nationella krisstöden till kultur för att möta pandemins konsekvenser. Kulturnämnden har fördelat dessa till berörda verksamheter i enlighet med Kulturrådets villkor och en regional behovsanalys samt tillfört regionala driftsanslag (1,2 miljoner) från kulturnämndens beredskapsbudget för att möta behoven

Regionstyrelsen

Digitala möten för förtroendemannaorganisationen har fortsatt under året.

Tillfällig utökning av *lokalvård* med 4,5 tjänst extra för att klara av all desinficering av tagytor. Extra smittstädningar/slutstädningar framför allt på covidenheter. Tillsammans med vårdhygien har beslutsunderlag tagits fram för eventuell fortsättning även efter pandemin.

Antalet gäster i restaurangerna har minskat betydligt på grund av att vi inte har möjlighet att ta emot externa gäster samt att många personer arbetar hemifrån. Försäljningen har minskat jämfört med 2021. Vilket till stor del beror på pandemin.

Vissa planerade *fastighetsarbeten* har fått skjutas framåt. Svårigheter för några pågående byggprojekt, då tillgängligheten till vissa avdelningar har varit begränsad. Covid-19 har bidragit till klart minskad intäkt för parkering på CLV, vilket förväntas ge ett fortsatt underskott. Vi har även haft en del kostnader, framför allt kopplat till Ljungby Lasarett, för lokaler som används för vaccination och behandling av Covid-19.

Störst påverkan av uppdrag har varit etablering och avveckling av lokalt lager för skyddsutrustning. Lagret är helt avvecklat sedan april 2021. Vi har även fått ökade uppdrag kopplat till vaccinationer, både lagerhållning och distribution av vaccinationsmaterial.

I takt med att digitaliseringen ökar ställs ett högre krav på informationssäkerhet. För att all information ska ha rätt skydd inom Region Kronoberg har en modell för klassning av information fastställts och en genomförandeplan för att klassa de mest kritiska informationstillgångarna tagits fram.

Regionerna är ålagda att genomföra nationell överenskommelse om Civilt försvar och krisberedskap 2021–2023. För ändamålet har regionerna tilldelats statsbidrag. Uppgifterna är del i ett långsiktigt arbete och kommer inte avslutas under 2021. Inom ramen för uppdraget har utbildnings- och övningsplaner tagits fram för att bl.a. stärka Region Kronobergs förmåga att bedriva samverkan och ledning vid särskilda händelser, samt höjd beredskap och krig.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Måluppfyllelse

Region Kronoberg har utifrån visionen "Ett gott liv i ett livskraftigt län" formulerat fyra övergripande långsiktiga mål:

- Nöjda invånare med stort förtroende för Region Kronobergs verksamhet
- Attraktiv arbetsgivare med medarbetare som trivs och utvecklas
- En effektiv verksamhet med hög kvalitet
- En hållbar ekonomi i balans

Regionfullmäktige beslutar årligen om inriktningsmål inom perspektiven *Invånare*, *Medarbetare*, *Processutveckling och produktion* och *Ekonomi*. Inriktningsmålen har mätetal kopplade till sig för att indikera om Region Kronoberg rör sig i riktning mot målen. Nedan följer en redovisning av måluppfyllelsen för perioden.

Färgmarkering utifrån måluppfyllelse (% av målvärde) nedan:

■ ≤ 80 ◆ ≤ 100 ●

Målet uppfyllt

Delvis tillfredsställande måluppfyllelse

Otillfredsställande måluppfyllelse

Trendpilen anger om förändringen sker i önskad riktning och en trendpil som pekar uppåt avser att utvecklingen är positiv ur Region Kronobergs perspektiv.

Nedan följer en redovisning av måluppfyllelsen för perioden januari-december 2021 (utfallen i tabellerna nedan jämför perioden januari-december respektive år om inget annat anges).

Invånare

Förtroendet för verksamheten ska vara högt

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Mål 2021	Kommentar
Förtroendet för Hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdsbarometern	● ↘	71 %	73 %	63 %	65 %	Helårssiffror för 2021, inkluderar både vår och höstmätning. Något lägre totalt för 2021 än 2020 vilken troligen beror på att pandemieffekten avtagit.
Nöjd kund index (NKI) buss/tåg enligt Kollektivtrafikbarometern	◆ ↗	66 %	62 %	70 %	70 %	Värdet för Nöjd kund-index (NKI) är på samma nivå som vid årets tidigare besiktningar och trots en förbättring mot föregående år så infrias inte det uppsatta målet för helåret - detta till stor del beroende på de många pandemieffekter som drabbat verksamheten.

Tillgängligheten till verksamheterna ska vara god

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Mål 2021	Kommentar
Andel patienter som får en medicinsk bedömning av legitimerad personal inom 3 dagar i primärvården		81 %	81 %	77 %	80 %	För perioden januari - december fick 81 % en medicinsk bedömning av legitimerad personal inom 3 dagar enligt vårdgarantins kriterier för primärvård. Privat regi 77% och Offentlig regi 83%
Nöjdhet: Det är enkelt att åka med länstrafiken enligt Kollektivtrafikbarometern		71 %	73 %	80 %	70 %	Resultatet för nöjdhetsbetyget gällande enkelhet att resa når det uppsatta målet för året.
Spridning av aktiviteter inom kultursamverkansmodellerna och studieförbunden, Andel aktiviteter utanför Växjö kommun (%)		49 %	51 %	55 %	50 %	Pandemin har gjort att många aktiviteter ställts in och att fler genomförts i egna lokaler av smittsäkerhetsskäl. Dock ej dramatisk minskning av andelen kulturaktiviteter utanför Växjö kommun trots detta under 2020. Indikatorn följs upp en gång årligen, i april/maj.

Kvaliteten i verksamheten ska vara god

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Mål 2021	Kommentar
Antal "Fysisk aktivitet på recept"		812	975	1 515	2 000	Uppföljningen visar en fortsatt tydlig negativ trend i förskrivningen av FaR. Vad som orsakar nedgången är inte analyserat. Det är dock rimligt att anta att minskningen i förskrivning delvis är en effekt kopplad till förändringar och prioriteringar under pågående pandemi. Det finns sedan år 2009 en uppbyggd organisation i Region Kronoberg kring FaR med FaR-mottagare men till följd av den låga förskrivningen nyttjas inte denna organisation. Avdelning Folkhälsa och Social utveckling har under 2021 haft ett uppdrag att ta fram nytt förslag på arbetssätt med FaR., bland annat har dialoger med civilsamhällets aktörer genomförts. Eftersom FaR är en åtgärd vid otillräcklig fysisk aktivitet kommer uppdraget framöver sammanföras med arbetet med att ta fram förslag på struktur för organisering av arbetet med levnadsvanor (en åtgärd i handlingsplanen för nära vård/närmare kronobergaren) under 2022.
Antibiotikaförskrivning, antal recept per 1000 invånare		237	238	293	250	Antal uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare senaste 12 månaderna i Kronoberg var 237. Den fortsatt låga nivån kan kopplas till smittskyddsrestriktionerna.

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Mål 2021	Kommentar
Vårdrelaterade infektioner			11 %	12,3 %	9 %	Ingen ytterligare PPM gjord. Under 2022 kommer det i stället att rapporteras VRI utifrån MJG sammanställningar. Planerar också för införande av infektionsverktyget.
Punktlighet i kollektivtrafiken RT +5 min		92 %			92 %	Mycket bra punktlighet under pandemin. Sämre efter att framdörrarna öppnades i oktober och framför allt under några enskilda dagar med väderkaos. På helår blir det i genomsnitt enligt mål. Utfall för de olika trafikslagen: Stadsbusstrafik, 95 % Regionbusstrafik, 92 % Öresundståg, 89 % Krösatåg, 94 %

Skapa ökade förutsättningar för och bidra till en hållbar regional utveckling

Kopplat till detta mål har Regionala utvecklingsnämnden pekat ut handlingsplaner under de fyra prioriteringarna i den regionala utvecklingsstrategin Gröna Kronoberg 2025. Under respektive prioritering arbetar nämnden särskilt med följande handlingsplaner:

- Stödja utvecklingen av Bredband och digitala servicelösningar
- Fler bostäder - utveckla boendemiljöer och öka mervärdet av infrastruktursatsningar
- Klimatsmart transportsystem
- Möjliggöra en ökad involvering och aktivt medskapande i samhällsutvecklingen
- Stärk det regionala och lokala näringslivsklimatet
- Stöd entreprenörskap och nyföretagande för ett breddat näringsliv genom fler service- och tjänsteföretag
- Stärk företagens och offentlig sektors digitaliseringsgrad
- Stärk företagens och offentlig sektors gröna omställning
- Främja informerade studie- och yrkesval för ett livslångt lärande
- Stärka individens omställningsförmåga

Medarbetare

Vara en attraktiv arbetsgivare

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Mål 2021	Kommentar
Hållbart medarbetar engagemang (HME)			78	78	79	Ingen mätning genomförd under 2021
Faktisk sysselsättningsgrad		84,4 %	84,7 %	84 %	84,5 %	Trenden med ökad faktisk sysselsättningsgrad har stannat av och har minskat i jämförelse med föregående år.
Antalet feriearbetare		73	39	70	100	Under sommaren 2021 erbjöds 73 ungdomar sommarpraktik/ feriearbete i regionen.

Processutveckling och produktion

Effektiva och kvalitativa processer i verksamheten

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Mål 2021	Kommentar
Antal överbeläggningar per 100 disponibla vårdplatser		1,4	1	2,1	1,3	Hög vårdtyngd under slutet av året påverkar resultatet samt att inläggningen p.g.a. covid-19 har ökat.

Vara en drivande utvecklingsaktör

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Mål 2021	Kommentar
Antal resor (miljoner resor) allmän kollektivtrafik		5,6	5,7	10,6	11	Det totala resandet 2020 och 2021 har minskat kraftigt jämfört med 2019 på grund av covid-19. Tillförlitlig resandestatistik saknas för både 2020 och 2021 eftersom flertalet av resorna inte har registrerats och det totala resandet för dessa två år har därför beräknats med utgångspunkt från de bokförda intäkterna.
Resandeutveckling (%) allmän kollektivtrafik		-2,4 %	-5 %	2,3 %	3 %	Det totala resandet 2020 och 2021 har minskat kraftigt jämfört med 2019 på grund av covid-19. Tillförlitlig resandestatistik saknas för både 2020 och 2021 eftersom flertalet av resorna inte har registrerats. Det totala resandet under dessa två år har därför beräknats med utgångspunkt från de bokförda intäkterna. Resandet 2021 minskade med 2,4 % jämfört med 2020. Jämfört med 2019 minskade resandet 2021 med 47,3 %.

Klimatpåverkande utsläpp ska minska

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Mål 2021	Kommentar
Andel förnyelsebara drivmedel inom Länstrafikens samtliga fordon		99 %		98 %	98 %	Utfallet avser perioden januari-juni 2021, det ligger i nivå med målet och kravställningar i gällande trafikavtal. Inrapportering i FRIDA sker enligt avtal efter varje halvår och följs upp i mars respektive september. Utfall för perioden januari-december 2021 kan således inter rapporteras förrän i första delårsrapporten för 2022.

Ekonomi

En hållbar ekonomi i balans

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Mål 2021	Kommentar
Resultat (%) i förhållande till skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag		6 %	5,7 %	1 %	2 %	Ett högt resultat för perioden som likt 2020 främst hänförs till ökade bidrag från staten med anledning av covid-19 samt något lägre produktion i verksamheterna. Även en positivare utveckling än budgeterat när det gäller skatteintäkter.
Kostnader för hyrpersonal i förhållande till kostnad för egen personal (%)		5,8 %	5,6 %	5,7 %	4 %	Andelen har ökat under året. Hög sjukfrånvaro kopplat till ökad smittspridning samt fortsatta rekryteringssvårigheter inom vissa specialiteter försvårar utfasning.
Nettokostnadsutveckling		5,9 %	2,2 %	4 %	3,9 %	Den höga utvecklingstakten beror främst på beslut om förändrat livslängdsantagande som innebär en stor uppräknings av regionens pensionsskuld i april samt utrangering av anläggningstillgångar för att harmonisera anläggningsregistret med RF:s beslut om nya riktlinjer. I övrigt i verksamheterna är utvecklingstakten för Region Kronobergs nettokostnader är fortsatt lägre än tidigare år med anledning av den ökade nivån på specialdestinerade statsbidrag med anledning av covid-19.

Samlad bedömning av måluppfyllelse avseende god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning utifrån en stabil ekonomi som kännetecknas av långsiktighet och hållbarhet ska vara grunden för regionens verksamhet och ge regioninvånarna en god och kvalitativ service. Det skapas genom att verksamheten drivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt och betyder att dagens kostnader inte skjuts över på framtidens generationer. För både verksamhet och ekonomi finns ett antal regionövergripande mål. I strävan mot en god ekonomisk hushållning ska såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska mål beaktas.

Av de tre finansiella resultatmålen som redovisas ovan uppnås inte två av dessa, då nettokostnadsutvecklingen och kostnader för hyrpersonal varit något högre än målsättningen.

Anledningen till att målnivån för nettokostnadsutvecklingen inte nåts är till stor del kopplat till förändrat livslängdsantagande i RIPS vilket påverkat resultatet 2021 samt direktavskrivningar och nedskrivningar vid utrangering av anläggningstillgångar, (om dessa poster exkluderas hamnar nettokostnadsutvecklingen på ca 3,2 %).

Gällande resultat i förhållande till skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag så uppnås med marginal det budgeterade balanskravsresultatet på 2,0 % och över en femårsperiod är den genomsnittliga resultatnivån 3,3 %. För ytterligare kommentarer kring finansiella mål kopplade till regionfullmäktiges riktlinjer för God ekonomisk hushållning, se nedan under Ekonomisk ställning.

För de verksamhetsmässiga resultatmålen visar utfallet för 2021 att tio mål är helt uppfyllda eller har en delvis tillfredsställande måluppfyllelse. Fyra resultatmål har en ej tillfredsställande måluppfyllelse och två mål har inget utfallsvärde för 2021. För de fyra resultatmål med ej tillfredsställande måluppfyllelse har två mål en positiv trendutveckling jämfört med föregående år. Gällande de mått som avser resande i kollektivtrafiken så är avvikelsen helt och hållet kopplad till pandemin och rekommendationer från myndigheter om avrådan från att åka kollektivt under vissa perioder.

Måluppfyllelsen är svårbedömd under ett så exceptionellt år som 2021 då pandemin påverkat i stort sett all verksamhet i regionen. Under de givna förutsättningarna förutsättningarna är bedömningen att Region Kronobergs måluppfyllelse gällande god ekonomisk hushållning är till stor del tillfredsställande för 2021.

Ekonomisk ställning

Region Kronoberg går in i 2022 med en relativt god ekonomisk ställning. Genomsnittligt årligt resultat (balanskravsresultat) för de senaste fem åren uppgår till ca 217 mnkr, vilket motsvarar 3,3 % av skatteintäkter, kommunal ekonomisk utjämning och generella statsbidrag över samma tidsperiod.

Den genomsnittliga likviditeten för 2021 uppgick till 1 154 mnkr. Regionens soliditet är 39 % samt 2 % inklusive ansvarsförbindelsen.

Region Kronoberg har inga lån och hittills har investeringarna kunnat finansieras med egna medel det vill säga årets resultat och avskrivningar samt från regionens sparande. Kommande investeringsbehov kommer att ställa krav på fortsatt höga resultatnivåer.

Redovisning av uppdrag

Perspektiv	Uppdrag	Kommentar
 Invånare	Inför möjligheten till medfinansiering vid operation av gråstarr, så kallad co-payment. Detta ger patienten möjligheten att välja en uppgraderad lins som kan korrigera astigmatism eller översynthet/närsynthet - och endast betala merkostnaden	Hälso- och sjukvårdsnämnd Klar En rutin är utarbetad och tillämpas för att informera om och erbjuda patienter möjligheten till co-payment där så är relevant. Patienterna måste uppfylla vissa kriterier för att vara lämpliga för denna typ av linser och det framgår tydligt i bedömningsmallen när det inte är lämpligt utifrån patientens behov, förutsättningar och ögonens hälsotillstånd för övrigt.
 Medarbetare	Arbeta för att få en utbildning till röntgensjuksköterska tillbaka till Linneuniversitetet	Regionstyrelse Klar Region Kronoberg har fört en dialog med Linnéuniversitetet kontinuerligt och de har lyft frågan vidare med Jönköpings universitet. I dagsläget är det inte aktuellt att Linnéuniversitetet startar egen Röntgensjuksköterskautbildning men att de i så fall kan ha en studiegrupp i Växjö och att studenterna läser mot Jönköping. Representanter från FoUU har träffat Linnéuniversitetet och Jönköpings universitet påbörjat dialogen med förhoppning att starta en studiegrupp i Växjö som läser mot Jönköping hösten 2022.
	Ta fram en handlingsplan för hur vi kan undvika personalbrist inom varje yrkesgrupp	Klar Rekryteringsprognosen med tillhörande aktivitetsplan blev beslutad under hösten. Aktivitetsplanen ger en överblick över vilka insatser som görs, gentemot våra olika bristyrken.
 Processutveckling och produktion	Omvandla 6 vårdplatser till palliativa vårdplatser, dessa ska samlokaliseras på en plats i sjukhusvården	Hälso- och sjukvårdsnämnd Klar Klart för införande 2022-01-10. Schemaläggning på plats och kommunikation har skett både inom och utanför sjukhusvården. Kvarstår att följa upp statistiken de kommande månaderna.
	Sjukhusvården, primärvården och palliativa teamet ska tillsammans med kommunerna utreda hur samarbetet kan fördjupas inom den palliativa vården	Hälso- och sjukvårdsnämnd Klar Utredningen klar för hantering av hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp. Utredningen landade i en rad förslag inom ramen för de fyra identifierade områdena för fördjupat samarbete: - kompetensutveckling - ökad tillgång till och användning av palliativ konsultfunktion - utvecklad kontakt och informationsöverföring mellan vårdgivare - införa nationell vårdplan för palliativ vård i Kronobergs län
	En utredning ska genomföras som visar hur många fastställda vårdplatser Region Kronoberg beräknas behöva 2021 och åren fram till 2030	Hälso- och sjukvårdsnämnd Klar Utredningen uppdateras med avslutande kompletteringar. Utredningens rekommendation är att dimensionera nytt sjukhus i Växjö, oavsett tomt, med 248 vpl exklusive 8 IVA-platser och 14 neonatalplatser. Vidare rekommenderar utredningen generella vårdavdelningar med 24 platser per avdelning i enkelrum. Undantag kan göras i välmotiverade fall. Utredningens rekommendationer för nytt sjukhus i Växjö har behandlats i beslutsunderlaget för nytt sjukhus i Växjö.

Perspektiv	Uppdrag	Kommentar
	Egenmonitorering (hemmonitorering) ska införas både inom primärvården och inom slutenvården på bred front	Hälso- och sjukvårdsnämnd Försenad Försening i upphandlingsfasen och Cambios lösning för egenmonitorering är ej aktuell längre. Ett omtag har nu gjorts i arbetet och en upphandlingsprocess har initierats tillsammans med Region Kalmar, Jönköping och Östergötland.
	Utred vilken specialistsjukvård som vi skulle kunna ta hem till Region Kronoberg	Hälso- och sjukvårdsnämnd Klar PCI-utredningen är färdigställd och hälso- och sjukvårdsnämnden har i december 2021 beslutat enligt § 135. Utredningen om specialistsjukvård har informerats om i hälso- och sjukvårdsdirektörens ledningsgrupp den 21 december 2021 och beslut i ledningsgruppen är planerat i början av 2022.
	Utred för- och nackdelar med höjd åldersgräns till Barn och ungdomshälsan	Hälso- och sjukvårdsnämnd Klar Efter kartläggning konstateras att Region Kronoberg redan i huvudsak arbetar enligt uppdragets intentioner. Förtydliganden kommer ske gällande skolornas kontaktvägar in till regionen.
	Via vårdvalsspecifikationen arbeta för ökad kontinuitet genom bland annat fler fasta vårdkontakter och fasta läkarkontakter	Regionstyrelse Klar Del av beslutad uppdragsspecifikation 2022.
	Anpassa antalet anställda till antalet disponibla vårdplatser och vårdtyngd	Hälso- och sjukvårdsnämnd Pågående Översyn av vårdplatsstrukturen pågår utifrån att anpassa antalet vårdplatser utifrån budget. Analys av uppföljning av bemanning per vårdplats görs kontinuerligt. Arbetet har försvårats p.g.a. covid, där bl.a. vårdavdelningar gjorts om temporärt.
	Utreda och föreslå åtgärder för att förbättra tandvårdshälsan för barn	Hälso- och sjukvårdsnämnd Klar Utredningen har färdigställts och kommer att informeras om i hälso- och sjukvårdsdirektörens ledningsgrupp i början av 2022.
	Plan för digifysisk vård ska verkställas	Hälso- och sjukvårdsnämnd Försenad Flertalet leveranser inom den digifysiska vården har inte realiserats enligt plan. Detta beror bland annat på förseningar avseende symtombedömning och hänvisning från Inera som möjliggör utveckling av första linjens digitala vård.
	När coronarestriktionerna i kollektivtrafiken försvinner, ska åtgärder vidtas för att locka tillbaka våra resenärer så snart som möjligt	Trafiknämnd Klar Återhämtningsplanen för resandet post Corona "Hållbar omstart" antogs i Trafiknämnden i juni och återkopplades i fullmäktige i oktober. Berörda avdelningar påbörjade arbetet med återhämtningen under oktober. De första signalerna på återhämtningen har varit positiva vad gäller resandet och intäkterna. Smittspridningen av covid-19 tilltog återigen under december och med anledning av det kom nya restriktioner, vilket medförde att arbetet med återhämtningen pausats till en viss del. Länstrafiken planerar att återuppta arbetet med återhämtningen fullt ut under januari månad 2022.

Perspektiv	Uppdrag	Kommentar
	Utred hur Krösatågstrafik mellan Emmaboda och Växjö kan startas när Fagrabäcksrondellen byggs om	Trafiknämnd Klar Utvärdering av tåg och buss gjordes i början av året inför budgetarbetet. Under hösten har sedan ett senare utredningsarbete om förutsättningar för tågupplägg gjorts tillsammans med Blekinge och Kalmar län.
	Utred hur användningen av Italienska palatset kan förändras, så att det gagnar nya kulturskapare i hela länet	Kulturnämnd Klar Uppdraget genomfört enligt plan. Överenskommelsen med verksamheten har reviderats i enlighet med resultatet.
	Regionen ska intensifiera arbetet kring vattenfrågor med fokus på dricksvatten	Regional utvecklingsnämnd Klar Vid en utveckling mot mer cirkulära system, smartare vattenanvändning och industriell symbios krävs att regionens bas- och naturresurser blir en del av samhällsplaneringen på ett annat sätt än idag. En hållbar förvaltning av naturresurser är en förutsättning för hållbar regional utveckling och en utgångspunkt för projekt- och policyutveckling framåt. Under våren 2021 har Linnéuniversitetet slutredovisat förstudien Möjligheter för ett regionalt forskningscenter för vatten ur ett livsmedelsperspektiv. Förstudien konstaterar bland annat att ett fortsatt arbete krävs vad gäller naturvetenskaplig och samhällsekonomisk analys kring mängd tillgängligt vatten nu och i framtiden, vilka risker och konflikter som finns och hur denna resurs ska utnyttjas och fördelas. Under 2021 har rekrytering genomförts för att förstärka arbetet med en hållbar förvaltning av bas- och naturresurser. Fortsatt pågår en kunskapsupbyggnad, inom regional utveckling, kring hur vatten, som en av våra naturresurser, tydliggörs inom det regionala utvecklingsuppdraget. Under hösten 2021 har en mindre analys för hur regionen kan arbeta med hållbar vattenförvaltning i relation till andra aktörer gjorts. Resultatet utgör de fem punkter som RUNS internbudget beslutat för 2022 inom RF-uppdraget "Utred en hållbar förvaltning av vatten som förutsättning för regional utveckling". Planering och dialoger för genomförande har påbörjats.
	Arbetet för att åstadkomma dubbelspår mellan Alvesta och Växjö ska intensifieras	Regional utvecklingsnämnd Klar Den tydligast identifierade metoden för Region Kronoberg att påverka utbyggnaden av dubbelspår Alvesta-Växjö är genom Trafikförsörjningsprogrammet. Inom detta område har regionen under året tagit fram ett tågstrategiskt underlag, som en bilaga till Trafikförsörjningsprogrammet, vilken antogs av Regionfullmäktige i november 2021. Av vikt i underlaget har varit att visa på att regionen vill öka trafikeringen av tåg, samt att dessa tåg ska ha en taktfast tidtabell. I mitten av april 2021 presenterade Regeringen infrastrukturpropositionen 2020/21:151 <i>Framtidens infrastruktur – hållbara investeringar i hela Sverige</i>. I mitten av juni beslöt regeringen om direktiven till Trafikverket att upprätta en nationell plan, och till landets länsplaneupprättare att upprätta regionala planer genom riksdagsskrivelse 2020/21:409: <i>Uppdrag att ta fram förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen och möjlighet att ta fram länsplaner för regional transportinfrastruktur</i>. Vilka båda är moment i planeringsomgången som startade 2020 med Trafikverkets uppdrag att ta fram ett inriktningsunderlag. Under 2021 har arbetet intensifierats för att åstadkomma

Perspektiv	Uppdrag	Kommentar
		dubbelspår mellan Alvesta och Växjö. För att förbättra möjligheterna till att åtgärderna kommer med i den nationella planen, och om möjligt genomföras, har tre sam- och medfinansieringsavtal upprättats och antagits av Regionstyrelsen i april 2021. Två av dessa avtal har en direkt koppling till arbetet för att åstadkomma dubbelspår mellan Alvesta och Växjö. Genom arbetet under 2021 med beslutet om ett nytt akutsjukhus i Råppe, har argumentationen stärkts för att ett dubbelspår på sträckan måste byggas. Detta har framförts till Trafikverket bl.a. genom folder om sjukhusets infrastruktur, och genom Regionsamverkan Sydsveriges positionspapper och prioriteringar. Region Kronoberg har också tillsammans med regionerna Kalmar och Blekinge samt Sydsvenska handelskammaren tagit fram ett underlag som visar på behovet av dubbelspår. När Trafikverket i slutet av november 2021 presenterade förslag till nationell plan för perioden 2022–2033 fanns förslag om att bygga station i Råppe med, men det saknades förslag på åtgärd om att bygga dubbelspår på sträckan Alvesta-Växjö. Arbetet kommer dock att fortsätta med alla tillbuds stående medel för att påverka regeringen inkludera åtgärder på sträckan när den slutliga planen antas, vilket förväntas ske under våren 2022.
	Utred vilka grupper som vi ska erbjuda riktade hälsosamtal till, för att uppnå störst nytta för folkhälsan (Folkhälsoberedningen)	Regionstyrelse Klar Folkhälsoberedningen har utrett och berett frågan och lämnat förslag till regionstyrelsen för beslut.
	Utreda och säkra förutsättningarna för att fortsätta använda digitala medier i kulturverksamheten	Kulturnämnd Klar Processen har genomförts enligt plan, bland annat inom ramen för revideringen av den regionala kulturplanen. Verksamheternas behov för att implementera digitala lösningar har kartlagts och resurssatts inom ramarna för kulturnämndens fördelning av den tillfälliga förstärkningen av statsbidrag inom kultursamverkansmodellen med anledning av pandemin.
	Utreda och föreslå ett testprojekt för grön rehab (Folkhälsoberedningen)	Regionstyrelse Klar Utredning är genomförd och presenterad för Folkhälsoberedningen och Regionstyrelsen.
 Ekonomi	Utred fördelar och nackdelar med att ha fastighetsverksamheten i egen drift eller i bolagsform	Regionstyrelse Klar Utredning av för och nackdelar med fastighetsbolag är genomförd och presenterad för politiken.
	Införa ett nytt regelverk för investeringar som gör att verksamheterna tar ett större ansvar	Regionstyrelse Klar Arbete med att implementera nya riktlinjer och tillämpningar utifrån beslut i RF angående anläggningstillgångar är genomförda och i Budget 2022 finns uppdrag kring hyressättning och investeringar i lokalerna inom Region Kronoberg.

I *Årsredovisning 2020* hade nedanstående uppdrag status "Pågående".

Hälso- och sjukvårdsnämnden:

Säkerställa fast vårdkontakt i den nära vården - Fast vårdkontakt ingår i konceptet Patientkontrakt som är under implementering. Ett antal enheter har startat arbetet och bidrar med att utveckla

nya arbetssätt kring fast vårdkontakt. Fortsättningen handlar om att omsätta konceptet på fler enheter och att det blir en naturlig del inom prioriterade satsningar såsom de personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen. Vidare planering, införande och rapportering sker inom arbetet med *omställning till Nära vård*.

Organisera akuten och jourläkarcentralen gemensamt så att invånarna får en väg in. När patienten söker vård hänvisas de till rätt vårdnivå - E översyn som belyser möjligheter och utmaningar är genomförd. En dialog och beredning av gemensam väg in samt rapportering sker inom arbete med *omställning till Nära vård* och planering av eventuellt *Nytt sjukhus i Växjö*.

Införa digital triagering i primärvården - Arbetet med digital anamnesupptagning och triagering har fortsatt under vintern 2020/2021. Region Kronoberg driver sedan hösten 2020 ett pilotprojekt där utvalda primärvårdsenheter, specialistpsykiatri, folktandvården och delar av sjukhusvården ingår. Vidare uppföljning sker i uppföljning av *plan för Digital vård*.

Införa hemmonitorering i den nära vården - Se uppdrag ovan (Egenmonitorering (hemmonitorering) ska införas både inom primärvården och inom slutenvården på bred front)

Trafiknämnden:

I samverkan med branschen ta initiativ till att stärka framtidens kompetensförsörjning till kollektivtrafiken - Detta är en ständigt pågående dialog och ska ses som en del av ordinarie verksamhet.

Aktivt arbeta för att fler medborgare ska välja kollektivtrafik eller andra klimatsmarta resealternativ - Arbetet med resandet har med anledning av covid-19 inte varit prioriterat som ett normalt år. Normalt är detta en del av Länstrafikens ordinarie verksamhet och uppdrag.

Regionstyrelsen:

Inom dessa tre dimensioner ska mått tas fram och mål/ budget fastställas samt följas upp, Ekonomi/ resursanvändning, prestation/ produktion, kvalitet - utbildning av chefer och chefsstöd sker löpande kopplat till God ekonomisk hushållning och vikten av att följa verksamheten utifrån dessa dimensioner.

Uppmuntra och ge förutsättningar för att starta ett antal pilotprojekt med personalledda verksamheter - Riktlinjer för s k intraprenader är framtagna och beslutade. Kommunikation och information om intraprenader sker ut till regionen verksamheter.

Utreda hur vi kan ta tillvara civilsamhällets resurser på ett bättre sätt – framgår som pausad p.g.a. av Covid i årsredovisning 2020. Återupptas under 2022. I Budget 2022 har uppdraget formuleringen, *Folkhälsoberedningen har i uppdrag att utarbeta en samverkansmodell med civilsamhället*

Väsentliga personalförhållanden

Utöver ordinarie uppdrag har förutom covidvård även smittspårning, vaccinationer samt ökad frånvaro p.g.a. allmänna råd vid symtom, vidgat uppdraget och minskat tillgången på medarbetare.

Detta har i perioder varit utmanande för arbetsmiljön och insatser har gjorts för att möta upp. Med stöd av HR-funktionen har hälsokartläggningar genomförts på många arbetsplatser och hälsosamtal hålls för tidiga insatser och kontinuerlig uppföljning av medarbetares ohälsa.

Under perioden har timanställda/visstidsanställda i form av pensionärer, studenter och andra bidragit i uppdraget att upprätthålla covidvården, fullfölja vaccinationerna och smittspåra. Gravida medarbetare har inte kunnat vara i verksamheten p.g.a. covid-19. Detta har för vissa verksamheter varit mycket utmanande och skapat stora bemanningssvårigheter. Hyrpersonal har använts i betydligt större utsträckning än önskat, men det har i situationen varit nödvändigt.

Som en konsekvens av pandemin har hemarbete blivit en naturlig del av arbetslivet för vissa grupper av våra medarbetare. Vi har under året tagit fram en riktlinje för distansarbete för att underlätta för chefer och medarbetare och säkerställa att en god arbetsmiljö beaktas. Distansarbete kommer fortsatt vara en del i att vara en attraktiv arbetsgivare och ett sätt att erbjuda tjänster som både för medarbetaren och arbetsgivarens bidra på ett positivt sätt till verksamhetens resultat.

Fortsatt finns ett högt söktryck till ST och AT-läkartjänster. Det är även ett fortsatt bra inflöde av sjuksköterskor och rekrytering till utbildningstjänster för specialistsjuksköterskor. Läkarbristen inom primärvården är en fortsatt stor utmaning med ett hyrberoende som kräver ett långsiktigt arbete. Den viktigaste åtgärden är en god arbetsmiljö och en fortsatt tillsättning av ST-läkare. Kompetensväxling har genomförts i flera verksamheter som en konsekvens av rekryteringssvårigheter.

Flera verksamheter har under året sett över sin ledningsorganisation med stöd av HR-funktionen. Detta som ett led i att skapa goda organisatoriska förutsättningar för sina chefer och i förlängningen verksamheter som kan erbjuda en god arbetsmiljö och en kvalitativ verksamhet.

Den överenskomna sysselsättningsgraden ökar i takt med att nyanställda erbjuds heltidstjänst. Den faktiska sysselsättningsgraden har från att ökat gradvis några år i rad till att under 2021 istället minska, ytterligare beskrivning finns i avsnitt nedan.

Sjukfrånvaron har stabiliserats under perioden och ligger på något högre nivåer än innan pandemin, vilket beskrivs närmare nedan.

Region Kronoberg behåller befintliga medarbetare och attraherar nya genom möjligheter till utveckling, hälsofrämjande arbetsplatser och goda arbetsvillkor

Fortsätta att utveckla arbetet kring ledarskap i Region Kronoberg

Arbetet med Chefers organisatoriska förutsättningar pågår och fortsatt dialog sker i

ledningsgrupper på samtliga nivåer. Första omgången av regionens interna ledarskapsprogram för befintliga chefer avslutades i oktober, med viss förskjutning på grund av restriktioner för Covid-19. Utbildningen är på totalt 9,5 dagar och 22 chefer deltog. Utvärdering av innehåll och upplägg sker kontinuerligt för att ständigt förbättra. Under hösten påbörjades fyra nya grupper med totalt 58 chefer.

Internt inom regionen finns tre Organisationsutvecklare som arbetar med insatser som ex. ledarutbildningar, chefsstöd, chefshandledning individuellt och i grupp, arbetsmiljökartläggningar, grupputveckling, konflikthantering och krisstöd riktat till de verksamheter som varit hårt belastade utifrån pandemin.

Under 2021 har regionens chefsrekryteringsteam genomfört 67 rekryteringar av chefer. Under 2020 genomfördes 53 rekryteringar. I en chefsrekrytering ingår planeringsmöte, (avgångssamtal), annonsering, sociala medier, arbetspsykologiska test, urval av sökande, kompetensbaserade intervjuer, referenstagning och facklig samverkan genom samtliga steg.

Fortsätta att stärka och utveckla kompetensförsörjningen

Under året har vi medverkat på ett antal mässor, både digitala och fysiska medans andra mässor helt har fått ställas in. Upplevelseverkstad med elever från årskurs 8 har inte kunnat genomföras på grund av pandemin men kommer att återupptas så snart det är möjligt. Att ta emot PRAO-elever i årskurs 8 och 9 har inte varit genomförbart mot bakgrund av pandemin.

Under sommaren erbjöds 73 ungdomar sommarpraktik/feriearbete. Planeringen inför ”prova på-dag” för gymnasieelever pågår och det har varit ett stort gensvar hos kommunernas studie- och yrkesvägledare med en vilja om att skicka elever till en sådan dag. Inflyttarservice har genomförts i något mindre utsträckning än tidigare år, det vill säga ett antal tjänster som ska göra det lättare att etablera sig som nyinflyttad/nyanställd i länet. Under hösten genomfördes en kampanj för att locka specialistläkare och specialistsjuksköterskor till Region Kronoberg. Kampanjen riktar sig främst mot personer som idag inte bor i Kronoberg. Under hösten 2021 togs beslut om en rekryteringsprognos med tillhörande aktivitetsplan. Aktivitetsplanen ger en överblick över vilka insatser som genomförs gentemot våra olika bristyrken.

På grund av frånvaro kopplat till pandemin har det funnits stort behov av att kunna bemanna med timavlönade, vilket har inneburit en ökning med cirka 20% från 2020 till 2021. Det är dock fortsatt svårt att rekrytera timavlönade som uppfyller kompetenskraven inom ett flertal yrken.

Utbildningstjänster för sjuksköterskor syftar till att stimulera och möjliggöra kompetensutveckling som kommer såväl medarbetare som verksamhet till godo. Målet är att möta framtidens behov av kvalificerad personal och för att säkerställa en god hälso- och sjukvård. Processen har genomförts enligt plan och totalt har 52 medarbetare har beviljats utbildningstjänst med central finansiering av grundlön. Trots pandemin så har de praktiska delarna under VFU-verksamhetsförlagd utbildning kunnat genomföras. Region Kronoberg har under året köpt sex utbildningsplatser inom inriktningarna anestesi och IVA för att klara bemanningssituationen framöver. Planering för specialistinriktning barn och ungdom pågår i samarbete med barnkliniken, Linnéuniversitetet och högskolan i Jönköping. Det pågår också en samverkansdialog mellan Linnéuniversitetet, högskolan i Jönköping och Region Kronoberg

om studiegrupp för röntgensjuksköterskeprogrammet i Växjö.

Den årliga interna uppföljningen visar att utbildningen av ST-läkare håller en stabil och mestadels hög kvalitet. Engagerade studierektorer i primärvården och på klinikerna arbetar med att utveckla specialiseringstjänstgöringen utifrån gällande föreskrifter och verksamheternas framtida behov. En viss omställning till digital utbildning har skett under pandemin.

Intresset för Region Kronobergs AT-tjänster är fortsatt högt med cirka 200 sökande både på våren och hösten. Det tillsattes sex AT-tjänster i Ljungby och 12 i Växjö under såväl våren som hösten. Utvärderingen av de som fullgjort sin tjänstgöring visar på att man generellt är mycket nöjd med sin AT-placering inom Region Kronoberg. Under hösten 2021 har för första gången medarbetare som gör bastjänstgöring efter läkarprogrammet anställts. Bastjänstgöring kommer på sikt ersätta AT-tjänstgöring eftersom läkarprogrammet har förändrats.

Yrkeshögskoleutbildningarna som Region Kronoberg bedriver inom yrkena tandsköterska, medicinsk sekreterare, psykiatriskspecialiserad undersköterska/skötare/boendestödjare, specialistundersköterska- inom operation/anestesi/intensivvård samt inom barn och ungdom bidrar alla till kompetensförsörjningen. Söktrycket har varit stort på samtliga YH-utbildningar. Största ökningen hade utbildningen till specialistundersköterska inom intensivvård/operation.

En viktig del i kompetensförsörjningen är att på bästa sätt ta emot studenter från ett stort antal utbildningar som är relevanta för verksamheten. Genom de olika formerna av praktik som genomförs av allt från undersköterskor till läkare och fysioterapeuter ges en möjlighet att möta studenter fulla av kunskap från akademien samtidigt som regionen får visa upp verksamheten och väcka tankar om en potentiell framtida arbetsplats. Samarbetet med Lunds universitet gällande läkarutbildningen har fortsatt under året och en studierektor har tillsatts. Hälso- och sjukvården har under året tagit emot ca 1 500 studerande. Anpassningar har fått göras tillsammans med de olika utbildningsanordnarna för att klara uppdraget under pandemin.

En modell för att öka antalet anställda med funktionsvariationer är framtagen och beslutad. Planering av arbetet att utveckla och implementera karriärmodeller pågår. En lönekartläggning av 2021 års lönenivå har genomförts under året och en handlingsplan är upprättad som kommer att följas upp i den årliga löneöversynen.

Fortsätta att utveckla hälsofrämjande arbetsplatser och en hållbar arbetsmiljö

Arbetsmiljöutbildningar erbjuds kontinuerligt för chefer, skyddsombud och HR. En revidering av innehåll har genomförts under året, som visat på bra utvärdering från deltagare. Fortsatt arbete med att starta upp, följa upp och vidareutveckla arbetsmiljöteam erbjuds löpande. Idag finns ca 115 arbetsmiljöteam. Ett nyhetsbrev har tagits fram och skickas ut regelbundet till arbetsmiljöteamerna och HR för inspiration och kunskapspåfyllnad kring området hälsofrämjande och förebyggande arbete. Särskilt fokus under 2021 och fortsättning under 2022 är på Organisatorisk och Social Arbetsmiljö (OSA) samt aktiviteter för återhämtning. Ett arbete med att utveckla rehabiliteringsprocessen har genomförts under 2021 och implementering kommer ske under våren 2022.

Ett digitalt stöd för att hantera och förenkla uttag av friskvårdsbidraget är i drift sedan november. En förväntad effekt är att nyttjandegraden härmed kommer att öka.

Under året har arbete pågått med att ta fram underlag för upphandling av förmånsbicyklar i samarbete med Växjö kommun. Målsättningen är att förmånsbicyklar kommer erbjudas regionens medarbetare under våren 2022.

Ett nytt upplägg kring medarbetarundersökning/patientsäkerhetskulturmätning har arbetats fram under året. Det nya upplägget innebär mer av en pulsmätning, med färre frågor och mätning två gånger per år. Första mätningen med det nya upplägget kommer att ske under mars 2022.

Obligatorisk sjukfrånvaroredovisning

Sjukfrånvaro i % av arbetstid inkl. timavlönade

	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020
Sjukfrånvaro i % av arbetstid inkl. timavlönade	5,7	6,2
-varav kvinnor	6,3	6,9
-varav män	3,8	4,1
29 år eller yngre	5,6	6,4
-varav kvinnor	5,9	6,7
-varav män	4,6	5,5
30 -49 år	5,5	5,9
-varav kvinnor	6,2	6,6
-varav män	3,5	3,6
50 år eller äldre	6,0	6,6
-varav kvinnor	6,5	7,3
-varav män	4,1	4,3
Långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) i %	42,1	37,9
-varav kvinnor	43,5	39,8
-varav män	34,2	26,3

Sjukfrånvarodagar (kort/lång) per snittanställd

	Jan-dec 2021			Jan-dec 2020		
	Totalt	1 -14 dagar	>14 dagar	Totalt	1 -14 dagar	>14 dagar
Region Kronoberg	17,2	6,6	10,6	19,1	7,7	11,3

Sjukfrånvaron har minskat i jämförelse med föregående år. En stor variation gällande sjukfrånvaro per månad har uppvisats under året och har i stort sett följt den allmänna smittspridningen av covid-19. Under vissa månader har sjukfrånvaron varit på nivåer som innan pandemin medan andra månader har haft en betydligt högre sjukfrånvaro. Folkhälsomyndighetens allmänna råd bidrar dock fortfarande till högre korttidssjukfrånvaro vilket också återspeglas i rehabiliteringsorsakerna, där infektion och korttidssjukfrånvaro är vanligast.

Medarbetarrelaterade nyckeltal

Anställningsflöde, sjuksköterskor & specialistsjuksköterskor (endast tillsvidareanställda)

	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020
Nyanställda	106	119
Återanställda	30	35
Totalt	136	154
Avgångar	139	161
varav pension	39	37
Netto	-3	-7

Nettot för året är negativt men ändå något bättre än föregående år. Av de nyanställda sjuksköterskorna är hälften (53) nyexaminerade. 89 % av de nyexaminerade har Linnéuniversitetet som examinator och två har haft Ljungby som studieort. Under 2020 var 54 nyexaminerade varav 85 % hade Linnéuniversitetet som examinator och fyra hade Ljungby som studieort.

Överenskommen- och faktisk sysselsättningsgrad

	Dec 2021		Dec 2020		Dec 2019	
	Över. ssg	Fakt. ssg	Över. ssg	Fakt. ssg.	Över. ssg	Fakt. ssg.
Primärvård totalt	94,6 %	80,0 %	94,5 %	83,0 %	94,0 %	80,6 %
Specialiserad somatisk vård totalt	95,9 %	81,0 %	95,6 %	81,8 %	95,3 %	81,2 %
Specialiserad psykiatrisk vård totalt	98,5 %	86,3 %	98,6 %	86,0 %	97,9 %	85,7 %
Tandvård totalt	97,5 %	82,8 %	97,0 %	83,6 %	96,6 %	81,2 %
Övrig hälso och sjukvård totalt	97,1 %	86,2 %	96,7 %	85,8 %	96,6 %	86,5 %
Utbildning totalt	93,4 %	88,5 %	92,1 %	81,4 %	92,9 %	83,8 %
Kultur totalt	87,5 %	75,8 %	85,0 %	71,0 %	82,5 %	57,5 %
Trafik och infrastruktur totalt	97,8 %	91,9 %	97,6 %	91,4 %	97,2 %	91,2 %
Allmän regional verksamhet totalt	98,7 %	89,3 %	97,9 %	89,3 %	98,2 %	87,9 %
Övrigt	98,2 %	90,5 %	97,8 %	89,3 %	97,4 %	88,8 %
Region Kronoberg	96,8 %	84,4 %	96,5 %	84,7 %	96,1 %	84,0 %

Ökningen av den överenskomna sysselsättningsgraden kopplas till utgångspunkten att nya tillsvidareanställda medarbetare erbjuds heltidstjänst. Trenden med ökad faktisk sysselsättningsgrad har stannat av och har minskat i jämförelse med föregående år. Minskningen beror till viss del på att ej lagstadgad rätt till tjänstledighet har ökar. Verksamheterna inom Hälso- och sjukvården rapporterar att medarbetare önskar ledighet för att prova annat arbete, gå ned i tjänstgöringsgrad eller för att rätt till partiell föräldraledighet har upphört.

Inom Hälso- och sjukvården är det fortsatt vänteläge på övergripande nivå gällande arbetet med att ytterligare utveckla arbetssätt för bemanningsplanering och schemaläggning, men

arbetet pågår till viss del i verksamheterna. Sjukhusvården har t ex sedan november 2020 infört som en åtgärd krav på samtjänstgöring för nyanställda för att på sikt underlätta bemanningen i 24/7-verksamheterna. Rekryteringsmöjligheterna till öppenvårdsmottagningarna har försvagats något av beslutet men tjänsterna har tillsatts. Effekterna förväntas uppstå långsiktigt och en första utvärdering ska ske under inledningen av 2022. Några verksamheter som har infört samtjänstgöring före sjukhusvårdens gemensamma beslut rapporterar dock flera positiva effekter av samtjänstgöring. Primärvården har arbetat med åtgärder kring schema och bemanning på lokal nivå, utifrån olika behov som uppstått. Bemanningsplanerare är t ex anställda på Vc Tingsryd/Ryd och Vc Centrum. Dialog kring chefers stödresurser pågår efterhand som behov uppstår.

Nyckeltal medarbetare

	2021	2020	2019
Antal anställda	6 386	6 383	6 299
-varav kvinnor	4 935	4 938	4 885
-varav män	1 451	1 445	1 414
Antal tillsvidareanställda	6 015	5 941	5 862
-varav heltid	5 200	5 073	4 940
-varav deltid	816	869	923
Antal visstidsanställda	371	442	437
-varav heltid	287	337	318
-varav deltid	84	105	119
Antal chefer	305	311	303
-varav kvinnor	222	226	225
-varav män	83	85	78
Medelålder (år)	43,9	43,7	44,1
-varav kvinnor	43,9	43,8	44,1
-varav män	43,7	43,4	43,9
Personalomsättning (%)	6,0 %	5,6 %	6,0 %

Antalet anställda ökar marginellt i jämförelse med föregående år. Ökningen av tillsvidareanställda heltider beror på utgångspunkten att nya tillsvidareanställda medarbetare erbjuds heltidstjänst. Trenden med sjunkande medelålder är bruten och medelålder har ökat något i jämförelse med föregående år. Under kommande tioårsperiod kommer en femtedel, ca 1 300 medarbetare, att nå 65 års ålder. Personalomsättningen har ökat något men ligger fortsatt på låga nivåer.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredningen utgår från årets redovisade resultat. Detta resultat ska justeras för intäkter och kostnader som inte härrör från den löpande verksamheten. Justering ska göras för realisationsvinster vid försäljning av fastigheter, orealiserade vinster och förluster på värdepapper samt nedskrivning av värdepapper och återföring av tidigare nedskrivning av värdepapper.

Tabell: *Balanskravsutredning - 2021-12-31*

(Belopp i mnkr)	2021-12-31	2020-12-31
Periodens resultat	546	452
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-156	-92
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	41	34
Resultat efter balanskravsjusteringar	431	395
Medel till resultatutjämningsreserv	-287	-257
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0
Balanskravsresultat	144	138

I kommunallagen stadgas det att kommuner och landsting ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Definitionen av vad god ekonomisk hushållning innebär bestäms av organisationen själv. För 2021 är det av regionfullmäktige beslutade målet för Region Kronoberg att resultat efter balanskravsjusteringar, i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, ska uppgå till 2,0 procent. Det motsvarar det budgeterade resultatet på 140 mnkr.

Det redovisade resultatet efter balanskravsjusteringar på 431 mnkr innebär att det finansiella målet för en god ekonomisk hushållning uppnås.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förvaltning av finansiella medel

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Finansiella risker och riskhantering

Det av fullmäktige beslutade finansiella reglementet beskriver hur Region Kronoberg skall bedriva dess finansiella verksamhet. Det innehåller limiter för att hantera vilken risk regionen får ta. Region Kronoberg är exponerad för framför allt följande finansiella risker: administrativ risk, ränterisk, refinansieringsrisk, motpartsrisk, likviditetsrisk, valutarisk, kreditrisk och marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Administrativ risk

För att minska den administrativa risken finns en tydlig ansvarsfördelning och organisation.

Ränterisk

Per den 31 december 2021 hade Regionen inga räntebärande skulder. De finansiella räntebärande tillgångarna i kapitalförvaltningen och pensionsförvaltningen uppgick till totalt

1 884 (1 911) mkr.

Refinansieringsrisk

Enligt reglementet ska betalningsberedskap finnas motsvarande minimum på en månads utgifter som tillgängliga likvida medel, det motsvarar minimalt 450 mkr. Per den 31 december 2021 uppgick tillgängliga medel till 2 081 mkr.

Motpartsrisk

Motpartsrisken begränsas genom att enbart godkända motparter används i samband med finansiella transaktioner. Det finns även limiter för hur stor en enskild exponering mot en emmitent får vara.

Kredit- och likviditetsrisk

Regionen placerar i räntebärande värdepapper och fonder. Absoluta merparten placeras i värdepapper emitterade med en kreditrating motsvarande BBB eller bättre enligt Standard & Poor's. Dessa värdepapper har god likviditet. Begränsning finns även gällande löptiderna för att begränsa kreditrisken.

Valutarisk

Alla placeringar i räntebärande värdepapper och värdepappersfonder måste valutasäkras. I pensionsmedelsförvaltningen finns valutarisk i de utländska innehaven i aktiefonderna.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

För att begränsa vilken marknadsvärdesrisk som Regionen får ta har reglementet begränsningar gällande olika tillgångsslag. Enligt reglementet får finansiella placeringar göras i såväl räntebärande värdepapper som aktier och alternativa placeringar. Andelen aktier får uppgå till maximalt 65 procent av pensionsmedelsportföljens värde. Per den 31 december 2021 bestod Regionens finansiella tillgångar av 48 (46) procent aktier i pensionsmedelsportföljen och 43 (50) procent ränta samt 9 procent (4) alternativa tillgångar. Andelen alternativa placeringar får uppgå till maximalt 30 procent av kapitalförvaltningen. Per den 31 december 2021 bestod Regionens finansiella tillgångar av 100 (100) procent räntor i kapitalförvaltningen och 0 (0) procent alternativa tillgångar.

Förvaltning av finansiella medel

Region Kronoberg ska på ett effektivt och säkert sätt förvalta de finansiella medel som organisationen förfogar över. Region Kronobergs finansiella medel förvaltas i enlighet med ett särskilt reglemente och kan delas in i tre delar; löpande likviditet, kapitalförvaltning och pensionsmedelsförvaltning.

(Belopp i mnkr)	Dec 2021	Dec 2020
Likviditet (drift)	507	104
Kapitalförvaltning	1 074	1 076
Pensionsmedelsförvaltning	2 216	1 747
Totala finansiella medel	3 797	2 927

Likvida medel och kapitalförvaltning

Likvida medel, det vill säga banktillgodohavanden, uppgick per den 31 december 2021 till 507 mnkr. Det är en förbättring under året med 403 mnkr.

Syftet med kapitalförvaltningen är att uppnå högre avkastning på den del som inte behövs kortsiktigt. Målet är att avkastningen över tid ska överträffa sina jämförelseindex.

Marknadsvärdet på kapitalförvaltningen uppgick per den 31 december 2021 till 1 074 (1 076) mnkr. Under året har överföringar från likviditeten till pensionsmedelsförvaltning gjorts om totalt 200 mnkr enligt beslut av fullmäktige. Avkastning har sedan årsskiftet varit -0,2 procent vilket är 0,4 procent bättre än jämförelseindexen.

Pensionsmedelsförvaltning

För att trygga långsiktiga pensionsåtaganden har Region Kronoberg avsatt 294 mnkr till en pensionsmedelsförvaltning. Avkastningsmålet för pensionsmedelsförvaltningen är minst 3 procent reallt över tid. Marknadsvärdet uppgick per den 31 december 2021 till 2 216 (1 747) mnkr. Real avkastning har sedan årsskiftet varit 7,7 procent.

Pensions- och kapitalförvaltningens realiserade avkastning (utdelningar, räntor och reavinster/realförluster) uppgick under året till 107 (40) mnkr.

Totala pensionsförpliktelserna

Marknadsvärdet av Region Kronobergs pensionsförvaltning, som alltså är en buffert för kommande pensionsutbetalningar, uppgick 31 december 2021 till 2 216 (1 747) mnkr vilket motsvarar 41 (35) procent av senast beräknade pensionsförpliktelsen 5 367 (5 063) mnkr. Ansvarsförbindelsen uppgår till på 2,6 miljarder kronor och återlånas i verksamheten.

Pensionsförpliktelser

Region Kronobergs totala pensionsförpliktelse består av tre delar; den avgiftsbestämda ålderspensionen som är bokförd som kortfristig skuld, pensioner som är bokförd som avsättning och pensionsskulden under ansvarsförbindelser. Den totala pensionsförpliktelsen, inklusive kortfristig skuld, för avgiftsbestämd ålderspension uppgår den 31 december 2021 till 5 513 (5 208) mnkr och fördelar sig enligt nedanstående tabell:

(Belopp i mnkr)	2021	2020
Avgiftsbestämd ålderspension	146	145
Pensionsskuld avsättning	2 744	2 409
Pensionsskuld ansvarsförbindelse	2 623	2 654
Total Pensionsskuld	5 513	5 208

Den totala pensionsskulden har ökat med 305 (111) mnkr jämfört med föregående år. Ansvarsförbindelsen har minskat med 31 (93) mnkr samtidigt har pensionsskudsavsättningen ökat med 335 (204) mnkr.

Soliditet

Region Kronobergs soliditet, det vill säga den långsiktiga betalningsförmågan, uppgår i bokslutet till 39 procent exklusive pensionsskuld inom ansvarsförbindelsen. Det är tre procentenheter bättre jämfört med 2020.

För en mer detaljerad redovisning, se bilaga (*Förvaltning av finansiella medel*).

Förväntad utveckling

Sveriges kommuner och regioners (SKR) scenario för 2023–2025 utgår från att arbetsmarknaden når konjunkturell balans under 2023 och att sysselsättningen därefter följer arbetskraftsutbudets utveckling. Det betyder att arbetade timmar inte längre ökar lika snabbt som under den nu pågående konjunkturuppgången samtidigt som den stramare arbetsmarknaden beräknas medföra snabbare löneökningar. Den sammantagna effekten på löneinkomsterna är att ökningstakten avtar och därav följer att även skatteunderlaget växer i en långsammare, trendmässig takt. Reallöner och produktivitet beräknas framöver öka måttligt i ett historiskt perspektiv, inte minst då produktivitetstillväxten antas vara relativt svag. Därmed ökar det underliggande skatteunderlaget endast med 3,6 procent som genomsnitt åren 2023–2025, vilket kan jämföras med trendtillväxten de 10 senaste åren på 4,0 procent per år (SKR, EkonomiNytt 13/2021).

Kostnaderna för välfärden kommer att öka i betydligt snabbare takt än kommunsektorns intäkter framöver. För att klara välfärden behövs olika åtgärder, som ökade resurser och nya arbetssätt. Kompetensförsörjningen med stor arbetskraftsbrist är välfärdens största utmaning framöver. Fler kommer att behöva rekryteras samtidigt som tillgången på arbetskraft inte ökar i samma takt. Det medför att traditionella arbetssätt behöver utmanas samtidigt som heltid blir norm och arbetslivet behöver förlängas.

Region Kronoberg behöver vidta åtgärder för att bromsa den underliggande kostnadsutvecklingen för att lyckas hålla oss inom våra ekonomiska ramar över tid. Utöver det behöver vi skapa ett förhållningssätt där vi utgår ifrån att hitta lösningar utifrån de resurser vi har.

De senaste årens ökning av specialdestinerade statsbidrag ökar komplexiteten i styrningen då dessa i många fall är kostnadsdrivande i sig och inte alltid i linje med den regionala styrningen.

Styrning och uppföljning av Region Kronobergs verksamhet

Region Kronobergs vision är ***Ett gott liv i ett livskraftigt län*** och värdegrund är ***Respekt för människan***. Det är det som är grunden i allt vi gör – hur vi är mot varandra och i mötet med kronobergarna, i de beslut vi fattar, när vi prioriterar våra resurser, när vi utvecklar och förändrar vår verksamhet, när vi sätter mål, formar strategier och planerar aktiviteter.

Visionen samt övergripande mål och strategier beslutade av regionfullmäktige operationaliseras med mål och mätetal samt uppdrag i budget varje år inom fyra perspektiv: *Invånare, Medarbetare, Processutveckling och produktion samt Ekonomi*.

Region Kronoberg har formulerat fyra övergripande långsiktiga mål:

- Nöjda invånare med stort förtroende för Region Kronobergs verksamhet
- Attraktiv arbetsgivare med medarbetare som trivs och utvecklas
- En effektiv verksamhet med hög kvalitet
- En hållbar ekonomi i balans

De fyra långsiktiga och övergripande målsättningarna har i Regionfullmäktiges budget brutits ner i inriktningsmål för budgetperioden. Inriktningsmålen har mätetal kopplade till sig, som mäter och ska indikera om Region Kronoberg rör sig i riktning mot målen. I verksamhetsplaner omsätts inriktningsmålen till konkreta och handlingsplaner och åtgärder.

Handlingsplaner och åtgärder följs upp löpande inom verksamheterna och status- och prognos bedöms varje månad för att möjliggöra resursoptimering. Uppföljning av mål, mätetal och handlingsplaner sker i programmet Stratsys som används för planering, uppföljning och rapportering i hela Region Kronoberg.

Månadsrapporter med fokus ekonomi, tillgänglighet och sjuktal lämnas för nämnder och regionstyrelse senast den 15:e månaden efter. Månadsrapporter görs för feb, april, maj, juli(förenklad), september, oktober samt november. Delårsrapporter upprättas i enlighet med gällande lagstiftning och praxis för respektive nämnd och styrelse samt för hela Region Kronoberg efter mars samt augusti månad.

Årsrapporter upprättas över ekonomiskt utfall samt måluppfyllelse för samtliga nämnder och styrelse. Årsredovisning upprättas i enlighet med gällande lagstiftning och praxis. Årsredovisningen behandlas i Regionstyrelsen i mars och i Regionfullmäktige i april.

Internkontrollplan upprättas av respektive nämnd eller styrelse och resultat av kontrollmoment rapporteras och följs upp årligen.

DRIFTSREDOVISNING

Resultat per nämnd

För Region Kronoberg som helhet uppgår verksamhetens resultat för 2021 till 342 mnkr vilket är 215 mnkr bättre än budget. Finansnettot ger ett överskott på 204 mnkr och regionens redovisade resultat för perioden blir därigenom ett överskott på 546 mnkr. I gjord balanskravsutredning har redovisat resultat justerats för orealiserade värdestegringar på värdepapper (- 156 mnkr) och tidigare års värdering för sålda värdepapper (+ 41 mnkr). Detta ger ett resultat efter balanskravsjusteringar på 431 mnkr vilket är en positiv avvikelse med 291 mnkr mot det uppsatta resultatmålet.

En tidig prognos för 2022 pekar på ett resultat efter balanskravsjusteringar på 200 mnkr att jämföra med resultatmålet på 146 mnkr. Den positiva prognosavvikelsen förklaras främst av att pensionskostnaderna och avskrivningarna beräknas bli lägre än vad som budgeterats samt att utfallet för generella statsbidrag och utjämningen förväntas bli betydligt bättre än budget. Resultatprognosen påverkas negativt av att trafiken fortsatt räknar med ett stort underskott. Av redovisningen för respektive nämnd nedan framgår vilka antaganden som legat till grund för prognosen.

	Utfall	Budget	Avvik
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-4 247	-4 490	242
Trafiknämnd	-413	-361	-52
Regional utvecklingsnämnd	-73	-73	1
Kulturnämnd	-65	-66	0
Styrelse för Grimslövs folkhögskola	-12	-12	1
Vårdval	-1 205	-1 212	7
Regionstyrelsen	-818	-640	-178
Verksamhetens nettokostnad	-6 832	-6 853	21
Skatteintäkter	5 313	5 118	195
Statsbidrag	1 862	1 862	0
Verksamhetens resultat	342	127	215
Finansnetto***	204	13	191
Redovisat resultat	546	140	406
Balanskravsjustering vinst/förl värdepapper*	-156		-156
Övriga balanskravs justeringar**	41		41
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	431	140	291

Hälso- och sjukvårdsnämnd

Hälso- och sjukvårdens resultat för 2021 uppgår till +242 mnkr.

Ur ett ekonomiskt perspektiv kvarstår i allt väsentligt situationen med hög ansträngning på personal, men också höga ersättningar för provtagning, vaccinationer och statsbidrag. Verksamhetsvolymerna ökar under perioden, men är under det normala, vilket bl a ger lägre kostnader än budgeterat för läkemedel och köpt vård. Kostnadsläget för hyrpersonal i

förhållande till egen personal har under året ökat succesivt till 5,8 % jämfört med bokslut 2020 då det var 5,3 %.

Nettokostnadsutvecklingen slutar på 2,4 %, vilket är något högre jämfört med 2020 då nettokostnaden ökade med 2,2 %. De omfattande statsbidragen och ersättningarna hänförliga till pandemin är främsta orsak till den förhållandevis låga utvecklingen.

Situationen med mycket höga statsbidrag och ersättningar i kombination med merkostnader för covidvård, provtagning och vaccination ger stora avvikelser jämfört med budget på såväl intäktssidan som kostnadssidan. Ändrade beteenden har påverkat verksamhetsvolymerna och även fysiskt deltagande i konferenser och tjänsteresor. Även detta återspeglas i resultaträkningen som avvikelser mot budget. Resultaträkningen, och framför allt avvikelsen mot budget, blir med andra ord mycket svårtolkad.

Förutsättningarna för att genomföra åtgärder för en ekonomi i balans har begränsats av pågående pandemin. Fokus har legat på att omhänderta och möta det ökade vårdbehovet som situationen har inneburit samt att hantera den höga sjukfrånvaron hos den egna personalen. Oaktat detta kan ändå konstateras att hälso- och sjukvårdens strukturella resultat bedöms till ca -50 mnkr, vilket är en förbättring jämfört med tidigare bedömningar.

Inför 2022 har den tidigare aviserade minskning av personalmiljarden dragits tillbaka i regeringens budgetproposition. Dessutom utökas bidraget för uppskjuten vård med 39 mnkr till samma nivå som 2021. Till detta kommer ett tillskott på ca 19 mnkr för att "möjliggöra fortsättning av pågående arbete inom hälso- och sjukvården". Statsbidraget till förlossningsvård skulle upphöra 2023 enligt tidigare avisering, men även det förlängs med ett år.

Helårsprognosen för 2022 pekar på ett mindre plusresultat med +11 mnkr. Ersättningar för provtagning och vaccination väntas då avta.

Trafiknämnd

Resultatet för 2021 blev 52 miljoner kr lägre än budget. Resultatet beror naturligtvis på effekterna av pandemin med minskat resande och lägre intäkter som följd. Linjetrafikens intäkter 2021 var 123 miljoner kr lägre än utfallet 2019. Regeringen beviljade ett särskilt stöd till kollektivtrafiken för 2021. Trafikverket hanterade stödet och beviljade i december bidrag med 51 miljoner kr.

För att fortsätta satsningar ska vara möjliga krävs att kollektivtrafiken kan bedrivas inom ekonomisk ram och att uppsatta ekonomiska mål om självfinansieringsgraden uppfylls. Det mål som trafiknämnden långsiktigt arbetat efter är att den genomsnittliga självfinansieringsgraden för den allmänna kollektivtrafiken inte får understiga 50 %. Under 2020 - 2021 var det första gången sedan målet infördes som målet inte kunde uppnås. Detta beror naturligtvis på effekterna av pandemin med minskat resande och lägre intäkter som följd. Självfinansieringsgraden 2021 exklusive beviljat statsbidrag var 30,6 % (39,5 % inklusive statsbidrag).

Helårsprognosen för 2022 är ett underskott på 92 mnkr inklusive ett bedömt statsbidrag på 17 mnkr. Beaktas ska att prognosen är väldigt osäker då den inrymmer stora osäkerhetsfaktorer. Framförallt är det svårt att uppskatta hur lång tid det kommer att ta innan resandet är tillbaka

på nivån som var innan pandemin. Tidigare förhoppningar har varit att kunna återfå 80% av biljettintäkterna 2022, jämfört med 2019, samt 90% under 2023, men i och med att smittspridningen inte avtagit när detta skrivs så förskjuts troligtvis möjligheterna till att nå dessa nivåer. Detta kommer påverka resultatet framöver samtidigt som det finns en osäkerhet kring omfattningen på möjlighet för stadsbidrag för förlorade intäkter.

En annan fråga som skapar ovisshet framöver är tågtrafiken och bland annat dess kostnader där de senaste upphandlingarna kring drift och underhåll för både Krösatåg och Öresundstågen inte fått önskat utfall. Förvaltningsrätten underkände upphandlingen av Krösatågstrafiken och ett kortare interimsavtal med SJ, med sämre förutsättningar än det tänkta avtalet, gäller just nu. För Öresundstågstrafiken fick ett Open Booksavtal tas fram då SJ hävdade att förutsättningarna för avtalet förändrats i och med att inte alla fordonen skulle underhållas på en och samma plats första åren.

Drivmedelskostnaderna har under 2021 haft en ogynnsam utveckling vilket påverkar index i linjetrafikavtalen. Mest markant är detta för drivmedlet RME där index steg med 84 % från oktober 2020 till oktober 2021. Detta innebär att totalkostnaderna för avtal med RME som drivmedel steg med 16 % under samma mätperiod. Ca 85 % av regionbusstrafiken utförs av entreprenörer som har avtal med RME-index som en ingående komponent för deras ersättning. Index för diesel steg med 38 % under samma mätperiod och det är en mycket oroande utveckling med drivmedelskostnaderna inför 2022 och framåt.

Sammantaget finns det en osäkerhet kring flera delar som kommer påverka det ekonomiska resultatet på både intäktssidan och kostnadssidan framöver.

Regional utvecklingsnämnd

Verksamheten uppvisar ett mindre överskott totalt. Uppdrag som förvaltningen fått inför 2022 av Regionfullmäktige har kunnat påbörjas under året då ett ekonomiskt överskott har funnits.

Vårt bolag IT-plattformen har inte varit i behov att rekvirera stöd under 2021 så därav ett överskott på driftstöd. Fler uppdrag än vad som funnits personal budgeterad har förekommit under Kompetens och Lärande. Som exempel kan nämnas Mot Nya Höjder och Digipuls. Kostnader för licenser har ökat under året. Detta är de största anledningarna till underskottet här. Övriga budgetdifferenser som kan nämnas är att rekryteringar har dragit ut på tiden samt att personal har ansökt om lagstadgade tjänstledigheter.

Prognosen för 2022 är ett resultat i nivå med budget.

Kulturnämnd

Verksamheten uppvisar ett mindre överskott totalt. Det lilla överskottet beror inte på någon enskild anledning. Pandemin påverkar resultatet då driftbudgeten inte har upparbetats.

Kulturnämndens förvaltningsmodell med ett flertal externa kulturorganisationer, bolag och organisationer inom det civila samhället innebär att pandemins ekonomiska konsekvenser drabbar utanför nämndens rambudget. På så vis visar kulturnämnden fortsatt en ekonomi i balans trots den ekonomiska kris som pågår inom nämndens ansvarsområden och hos de organisationer som får driftsanslag från kulturnämnden.

Prognosen för 2022 är ett resultat i nivå med budget.

Styrelsen för Grimslövs folkhögskola

Verksamheten uppvisar ett överskott på knappt 1 mnkr totalt.

Efter flera år med negativa ekonomiska resultat så har vidtagna åtgärder givit tydlig positiv ekonomisk effekt. Särskilt tydligt är det gällande skoldelen och i viss mån internatet där en god beläggning bidrar till det positiva resultatet för helheten. För restaurang och Ekhagen har pandemin slagit hårt. Under våren var inga externa matgäster eller externatdeltagare av smittspridningsskäl välkomna i matsalen vilket minskade intäkterna betänkligt. För Ekhagens del kan konstateras att hela hotell- och konferensbranschen har varit i kris med mycket få bokningar. Under hösten har dock siffrorna för Ekhagen förbättrats en del och för restaurangen har ekonomin stabiliserats. Totalt sett ser ekonomin betydligt ljusare ut även om en större reglering från 2020 bidragit till det positiva resultatet. Men man bör också beakta de negativa ekonomiska effekterna av Corona som förhoppningsvis inte ska göra sig gällande på längre sikt. Därmed är bedömningen att Grimslövs folkhögskola, undantaget Ekhagens kurs och konferens där dock förhoppningar finns kring en fast budget, har en god långsiktig ekonomisk balans.

Prognosen för 2022 är ett resultat i nivå med budget.

Vårdvalsenheten (beställarenhet)

Vårdvalsenheten är beställarenhet för vårdval och tandvård. Enheten redovisar totalt ett överskott på 7 mnkr. För 2022 är prognosen ett underskott på 14 mnkr.

Vårdval Primärvård redovisar totalt ett överskott mot budget för perioden på 16 mnkr. Befolkningsökningen har varit blygsam vilket gav ett överskott för Vårdersättningen (Hälso- och sjukvårdspengen). Pandemin har gjort att färre patienter besökt vården och det kan också urskönjas i besöksersättningarna m.fl. ersättningar. Kostnaden i form av bidrag för ST-läkare påverkar resultatet negativt. Prognosen för 2022 är ett överskott på 2,5 mnkr.

Vårdval hud avvecklades i maj.

Vårdval BUP redovisar ett underskott på 6 mnkr. Underskottet kan i huvudsak härledas till höga kostnader för vård enligt vårdgaranti samt kostnader avseende fritt vårdsökande. Under februari samt juli överskreds det fastställda takbeloppet. Kostnadstaket omfattar den ersättning som utgår för patienten och utgör den maximala ersättningsnivån för verk samma leverantörer inom vårdvalet. I samband med att taket överskreds tillfördes tillfälligt statsbidrag vilket gjorde att leverantörerna fick full ersättning för utförd vård. Prognosen för 2022 är ett underskott på 14 mnkr.

Barntandvården och särskilt tandvårdsstöd redovisar sammantaget ett underskott på 2 mnkr.

Prognosen för 2022 är ett underskott på 2,5 mnkr

Regionstyrelsen

Verksamheterna under regionstyrelsen redovisar totalt ett resultat som är 178 mnkr under budget. Det stora underskottet förklaras främst av en kraftigt försämrad pensionsprognos till

följd av ändrade livslängdsantaganden i pensionsskuldsberäkningen som innebar ca 170 mnkr i ökad kostnad under 2021. Därtill kom behov av direktavskrivning av restvärden för harmonisering till nya gränsvärden för anläggningstillgångar och att utredningskostnader för nytt sjukhus, som en försiktighetsåtgärd, redovisats som en driftskostnad istället för att aktiveras då även alternativet att utveckla CLV utreds.

Prognosen för 2022, som är behäftad med stor osäkerhet, är ett resultat på + 100 mnkr, vilket bl.a. förklaras av att pensionskostnaden och avskrivningarna beräknas bli betydligt lägre än budgeterat.

Resultatanalys

(mnkr)	Utfall jan-dec 2021	Budget jan-dec 2021	Avvik	Utfall jan-dec 2020	Förändring utfall %
Intäkter					
Avgifter	516	665	-150	507	1,7 %
Sålda tjänster	557	580	-23	554	0,6 %
Övriga intäkter	1 183	375	807	911	29,9 %
Summa intäkter	2 256	1 621	635	1 972	14,4 %
Kostnader					
Personalkostnad	-4 439	-4 375	-64	-4 160	6,7 %
Hyrpersonal	-225	-28	-196	-182	23,4 %
Köpt vård	-619	-642	23	-579	7,0 %
Offentligt finansierad privat vård	-270	-320	50	-279	-3,4 %
Trafik	-787	-802	16	-768	2,4 %
Läkemedel	-785	-811	26	-755	4,0 %
Övriga kostnader	-1 671	-1 218	-453	-1 409	18,6 %
Summa kostnader	-8 797	-8 197	-600	-8 133	8,2 %
Avskrivningar	-291	-277	-15	-290	0,6 %
Verksamhetens nettokostnad	-6 832	-6 853	21	-6 451	5,9 %
Skatteintäkter	5 313	5 118	195	5 020	5,8 %
Statsbidrag	1 862	1 862	0	1 821	2,2 %
Verksamhetens resultat***	342	127	215	390	
Finansnetto	204	13	191	62	
Redovisat resultat	546	140	406	452	
Balanskravsjustering vinst/förl värdepapper*	-156		-156	-92	
Övriga balanskravs justeringar**	41		41	34	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	431	140	291	395	

* vid balanskravsutredningen har redovisat resultat justerats för orealiserade vinster/förluster på värdepapper

** vid balanskravsutredningen har redovisat resultat justerats för tidigare års värdering för sålda värdepapper

Intäkter

Pandemin har medfört en kraftig minskning av resandet som visar sig i redovisningen i form av minskade biljettintäkter. Linjetrafikens intäkter 2021 var 123 miljoner kr lägre än utfallet 2019.

Tabell: Övriga intäkter för perioden januari - december 2021

(mnkr)	Utfall jan-dec 2021	Budget jan-dec 2021	Avvikelse	Utfall jan-dec 2020
Försäljning övriga medicinska tjänster	59	71	-12	62
Försäljning övriga tjänster	33	54	-21	35
Specialdestinerade statsbidrag	875	112	763	560
Ersättning asylsökande	14	21	-6	15
6 -% ersättning vid upphandling*	34	21	12	24
Övriga bidrag och ersättningar	128	69	59	167
Övrigt	39	27	12	47
Totalt övriga intäkter	1 183	375	807	911

* Momsersättning till kompensation för ingående moms vid upphandling i verksamhet som inte är momspliktig. Ersättningen beräknas schablonmässigt till 6 procent av den kostnad som ger rätt till ersättning.

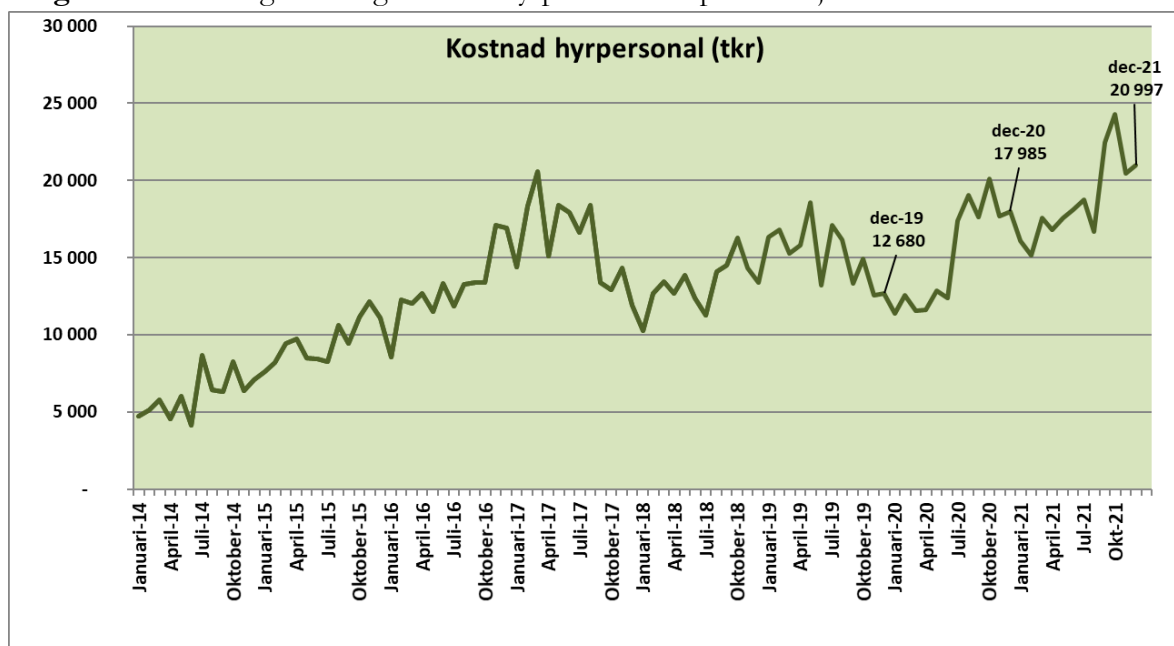
Övriga intäkter visar ett överskott på 807 mnkr jämfört med budget vilket till största delen förklaras av statliga ersättningar relaterade till pandemin.

Kostnader

Bemanningskostnader

På kostnadssidan ger **personalkostnaderna** ett ackumulerat underskott på 64 mnkr vilket förklaras av en kraftigt försämrad pensionsprognos till följd av ändrade livslängdsantaganden i pensionsskultsberäkningen. Rensat från effekten av den försämrade pensionsprognosen så visar personalkostnaderna en positiv budgetavvikelse på drygt 100 mnkr som främst är hänförligt till ej utnyttjade anslag under hälso- och sjukvårdsgemensamt, vakanser inom framför allt primärvården samt sänkta arbetsgivaravgifter för unga.

Diagram: Utveckling månatlig kostnad hyrpersonal för perioden jan 2014 tom dec 2021

Diagrammet visar den månatliga kostnaden för **hyrpersonal** fr.o.m. 2014, då organisationen var att anse som hyroberoende, och framåt. Kostnaden för hyrpersonal har legat på en hög nivå sedan förra sommaren och ökat ytterligare under hösten. Orsaken är svårigheter att bemanna med egen personal för vissa kliniker och vårdcentraler, men har också varit relaterad till sjukfrånvaro och särskild vård av patienter med covid-19. Av den totala kostnaden utgör uppskjuten vård ca 20 mnkr.

Jämfört med 2020 redovisas en ökning med 23 % eller 43 mnkr till 225 mnkr. Merkostnaden uppgår till drygt 130 mnkr.

Antal hyrläkare ökar med 8 till 41, sjuksköterskor ökar med 8 till 58 och psykologer är oförändrat två (avrundat uppåt). Ökningen av såväl läkare som sjuksköterskor är störst inom sjukhusvården.

Inom hälso- och sjukvården uppgår andelen hyrpersonal av egen personal till 5,8 % exklusive uppskjuten vård, vilket är en ökning jämfört med bokslut 2020 då den var 5,3 %. Målet har fastställts till 4 % och delats upp för respektive verksamhetsområde. Primärvården och Sjukhusvården redovisar störst avvikelse från målen, medan övriga har en marginell avvikelse. Redovisat i kronor överskrider målet med ca 60 mnkr.

Tabell: Kostnad för hyrpersonal inom HSN per verksamhetsområde och yrkeskategori, ackumulerat utfall jan-dec 2021 och jan-dec 2020 (tkr)

(Tkr)	Ackumulerat jan-dec 2021 (tkr)				Ackumulerat jan-dec 2020 (tkr)				Differens 2021 jmf 2020 (tkr)			
	Läkare	Sjuk-sköterskor	Övriga yrkes-grupper	Summa	Läkare	Sjuk-sköterskor	Övriga yrkes-grupper	Summa	Läkare	Sjuk-sköterskor	Övriga yrkes-grupper	Summa
Primärvård och Rehab	63 005	3 660	0	66 665	58 157	669	0	58 826	4 848	2 991	0	7 839
Psykiatrivård	1 476	-36	4 656	6 096	5 148	896	7 109	13 153	-3 672	-932	-2 453	-7 057
Rättspsykiatri	865	6 863	0	7 729	0	8 799	27	8 826	865	-1 935	-27	-1 098
Folktandvård	0	0	1 259	1 259	0	0	1 020	1 020	0	0	239	239
Sjukhusvård	51 777	86 361	1 939	140 077	30 497	66 962	1 839	99 299	21 279	19 399	100	40 778
Hälso- och sjukvårdsgemensamt	0	0	4	4	0	0	7	7	0	0	-3	-3
SUMMA	117 123	96 848	7 859	221 830	93 803	77 326	10 003	181 131	23 321	19 522	-2 144	40 699

Köpt vård

Tabell: Köpt vård för perioden januari – december 2021

(mnkr)	Utfall jan-dec 2021	Budget jan-dec 2021	Avvikelse	Utfall jan-dec 2020	Utfall jan-dec 2019
Högspecialiserad vård	-398	-456	57	-375	-403
Ej högspecialiserad vård					
- Vårdgarantin	-32,0			-13,0	-13,0
- Fritt vårdsökande	-38,8			-46,7	-47,5
- Övrig	-129			-122	-141
Summa ej högspecialiserad vård	-200	-158	-42	-182	-202
Övrigt	-21	-28	7	-22	-22
Totalt köpt vård	-619	-642	23	-579	-627

Kostnaderna för externt köpt vård uppgår till 619 mnkr och inkluderar utomlänspatienter som söker vård på Region Kronobergs avtal med 38 mnkr. Den ackumulerade kostnaden ökar med 7 % (41 mnkr) jämfört med samma period föregående år. Budgeten har förstärkts vilket leder till ett överskott med 23 mnkr. Kostnadsökningen avser köpt högspecialiserad vård och uppskjuten vård.

Kostnader för fritt vårdsökande minskar med 8 mnkr till 39 mnkr. Högst kostnader för fritt vårdsökande redovisas för kvinnosjukvård, ögonsjukvård och ortopedi. Kostnaden för vård inom vårdgarantin uppgår till 32 mnkr, vilket är en ökning med 19 mnkr. Av kostnaderna utgör 25 mnkr uppskjuten vård och avser ortopedi, kirurgi, ögon- och ÖNH-sjukvård. 5 mnkr avser barn- och ungdomspsykiatri och ersätts inom ramen för vårdval.

Köpt vård via webben fortsätter att öka och uppgår till drygt 36 000 kontakter till en kostnad av 15 mnkr, en ökning med ca 25 %.

Offentligt finansierad privat vård

Överskottet förklaras av att ersättningen till de privata vårdcentralerna nettoredovisas. Kraftigt ökade kostnader för medicinsk service gör att utbetalningarna inte uppgår till budgeterade nivåer. Framförallt är det kostnaderna för mikrobiologiska analyser som ökat kraftigt till följd av masstestningen för covid-19.

Beaktas i sammanhanget ska att ersättningarna till de privata vårdcentralerna för testning och

vaccinationer för covid-19 redovisas som lämnade bidrag och ingår därför i posten övriga kostnader i resultaträkningen, se nedan.

Trafik

De totala trafik kostnaderna är 16 mkr lägre än budget vilket huvudsakligen beror på lägre kostnader för skolskjuts, Öresundståg och vidarefakturerade tågkostnader.

Läkemedel

Kostnaden för läkemedel har varierat under pandemin kopplat till verksamhetsvolym och hamstring, men slutar 30 mkr över föregående år och uppgår till 785 mkr.

Även läkemedelsbudgeten har förstärkts vilket resulterar i ett överskott på 26 mkr.

Övriga kostnader

Tabell: Övriga kostnader perioden januari - december 2021

(mkr)	Utfall jan-dec 2021	Budget jan-dec 2021	Avvikelse	Utfall jan-dec 2020
Sjukvårdsart. och medicinskt material	-296	-200	-96	-251
Annat material	-114	-98	-16	-123
Övriga anslag	-270	-176	-93	-206
Lokal och fastighetskostn inkl. reparation, underhåll och energi mm exkl avskrivningar	-171	-195	24	-154
Förbr invent/material inkl. dataprogram	-159	-127	-32	-153
Reparation och underhåll inventarier	-66	-62	-3	-65
Telefon, datakommunikation och porto	-34	-32	-2	-32
Försäkrings avg. och övriga riskkostn	-49	-47	-2	-53
Övriga tjänster, bl.a. IT-tjänster, andra konsultarvoden och tolkarvode	-176	-80	-96	-144
Övrigt,	-336	-201	-135	-229
Totalt övriga kostnader	-1 671	-1 218	-453	-1 409

Underskottet för sjukvårdsartiklar och medicinskt material är i hög grad kopplat till hanteringen av covid-19.

De negativa budgetavvikelserna för övrigt och övriga anslag kan också kopplas till pandemin då de till stor del förklaras av kostnader för medicinska tjänster (mikrobiologiska analyser) och ersättning till privata vårdcentraler för testning och vaccinationer.

Den negativa avvikelsen för Övriga tjänster... förklaras till stor del av att utredningskostnader för nytt sjukhus, som en försiktighetsåtgärd, redovisats som en driftskostnad istället för att aktiveras då även alternativet att utveckla CLV utreds.

Finansiering

Tabellen nedan visar utfall och budget för finansieringen 2021.

Skatteintäkterna utgår från skatteunderlagsprognosen från SKR i december 2021.

Skatteprognosen ger ett utfall som är 194 mnkr högre än budget. Förklaringen till den stora positiva avvikelserna är att ekonomin vänt tillbaka snabbare än förväntat. En snabb konjunkturåterhämtning skedde med höga tillväxttal för BNP och arbetade timmar.

Bidraget för läkemedelsförmånen hade ett utfall på 1 mnkr högre än budget.

De finansiella intäkterna är 257 mnkr högre än budget. Det beror främst på ett starkt börsår som medfört stora realiserade vinster.

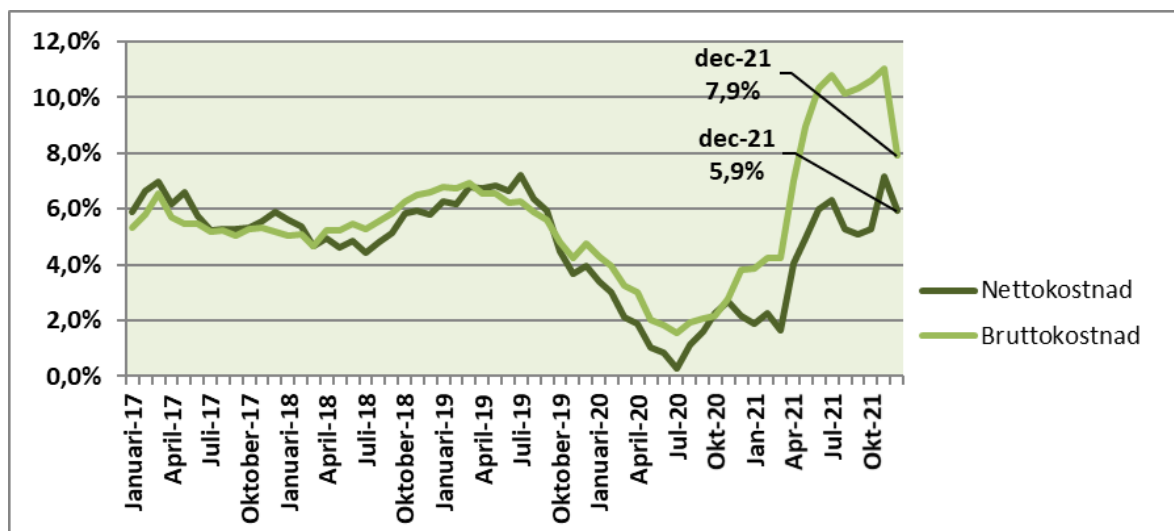
Tabellen nedan visar utfall för finansieringen 2021.

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvik.	Utfall 2020	Förändring mnkr	Förändring %
Skatter	5 312	5 118	194	5 020	292	5,8 %
Preliminärskatt	5 157	5 158	-1	5 121	36	
Avräkning skatteintäkter	155	-40	195	-101	256	
Utgjämningssystem och generella statsbidrag	1 862	1 862	0	1 821	41	2,3 %
Inkomstutjämningsbidrag	1 057	1 059	-2	1 038	19	
Kostnadsutjämningsavg.	-12	-12	0	-17	5	
Strukturbidrag	47	47	0	46	1	
Regleringsavgift	140	138	2	-48	188	
Bidrag läkemedel inom förmånen	631	630	1	580	51	
Övriga statsbidrag	-1	0	-1	222	-223	
Summa skatter, utjämningsbidrag samt generella statsbidrag	7 174	6 980	194	6 841	333	4,9 %
Finansiella intäkter*	313	56	257	187	126	
Finansiella kostnader*	-109	-43	-66	-125	16	
varav finansiell del pensioner	-41	40	-81	-56	15	
Summa	7 378	6 993	385	6 903	475	6,9 %

*Finansiella intäkter och kostnader är i utfallet för 2021 och 2020 beräknade inklusive realiserade vinster och förluster.

Kostnadsutveckling

Diagram: Kostnadsutveckling rullande 12-månaders perspektiv

Den höga kostnadsökningstakten förklaras till stor del av kostnader kopplade till pandemin. Därtill kommer att

- årets pensionskostnader är väldigt höga till följd av ändrade livslängdsantaganden i pensionsskultsberäkningen,
- behov av direktavskrivning av restvärden för harmonisering till nya gränsvärden för anläggningstillgångar
- och att utredningskostnader för nytt sjukhus, som en försiktighetsåtgärd, redovisats som en driftskostnad istället för att aktiveras då även alternativet att utveckla CLV utreds.

Ökningstakten för nettokostnaderna hålls tillbaka av fortsatt höga riktade statsbidrag.

Årsarbetare och budgeterade tjänster

Organisation	2021 jan-dec			2020 jan-dec		
	Budgeterade tjänster	Årsarbetare	Diff.	Budgeterade tjänster	Årsarbetare	Diff.
Regionstyrelse	702,4	745,5	-43,1	710,2	711,4	-1,2
Hälso- och sjukvårdsnämnd	4 522,2	4 470,6	51,7	4 498,7	4 329,5	169,5
Trafiknämnd	84,6	78,5	5,9	80,8	77,2	3,6
Kulturnämnd	4,4	4,2	0,2	4,5	4,1	0,4
Styrelsen för Grimslövs Folkhögskola	33,4	29,0	4,4	29,0	26,3	2,8
Regional utvecklingsnämnd	81,9	79,7	2,2	81,2	78,1	2,0
Okänd enhet	0,0	20,9	-20,9	0,0	18,1	-18,1
TOTALT	5 428,9	5 428,4	0,4	5 404,4	5 244,7	159,0

**I tabellen ovan ingår även hyrpersonal samt att inom Hälso och sjukvård så är semestervikarier ej med i denna tabell då de in dagsläget inte varit budgeterade som tjänster utan endast kostnaden för dessa.*

Regionstyrelse

Med anledning av covid-19 har lokalvården fått utökat uppdrag och överanställt personal som finansierats via statsbidragsersättningar. Andra coronarelaterade anställningar har varit entrevärdar på sjukhusen.

Fastigheter har de senaste åren utökat organisationen med projektfinsierade ingenjörer, byggprojektledare och lokalutvecklare. Detta för att klara av den stora volym byggprojekt som planeras och genomförs i Region Kronoberg.

Hälso och sjukvårdsnämnden

Antal årsarbetare inom hälso- och sjukvården uppgår till 4 471 jämfört med 4 522 budgeterade tjänster. Generellt kan sägas att pandemin försvårar analysen av avvikelser mot budget eftersom personal tagits in tillfälligt med finansiering via statsbidrag och ersättningar, medan budgeten speglar ett normaltillstånd.

Primärvård och rehab har fler årsarbetare än budgeterat. Avvikelsen förklaras av tillfälliga anställningar för smittspårning och vaccinationer samt blandad finansiering av ST-tjänster. Man har ett överskott för läkare motsvarande knappt 40 tjänster som täckts av 27 hyrpersonal.

Psykiatri har 6 årsarbetare färre än budgeterat. Vissa skötare och handläggare finansieras via statsbidrag. Vakanser finns för specialistsjuksköterskor. Hyrpersonal har tagits in för brist på psykologer och läkare. Utfasning av hyrpersonal följer plan.

Rättsspsykiatri och tandvården redovisar stora avvikelser mot budget. Rättsspsykiatri budgeterar för en lägre beläggning, där överskridande finansieras av ökade intäkter för såld vård. Det är främst personalgruppen undersköterskor och skötare som anlitas för extra bemanning. Man redovisar vakanser för sjuksköterskor och ett ständigt arbete med att lyckas behålla nuvarande sjuksköterskor samt rekrytera nya sjuksköterskor pågår. Vakanserna ska täcka anlitande av hyrpersonal.

Tandvården har vakanser och gravida medarbetare som gått hem tidigare under pandemin.

Hög sjukfrånvaro och mycket VAB under året påverkar antalet årsarbetare.

Sjukhusvården redovisar en ökning av antal årsarbetare jämfört med 2020, men når inte budgeterad nivå. Ökningen av antal budgeterade tjänster förklaras främst av övertagande av servicevårdar från regionservice. Störst avvikelse mot budget redovisas för anesthesi- och kirurgkliniken. Även ortopedkliniken och medicinkliniken i Ljungby har färre årsarbetare än budgeterat. Avvikelserna förklaras av den svåra rekryteringssituationen som finns inom flera verksamheter.

Överskott jämfört med budget för hälso- och sjukvårdsstab förklaras av vakanta AT-tjänster.

Trafiknämnd

Antal årsarbetare för 2021 är sex stycken färre än vad som är budgeterat. Denna differens beror på sjukskrivningar, vakanser på några tjänster samt föräldraledighet.

Regionala utvecklingsnämnden

Antal årsarbetare stämmer väldigt bra överens med budgeterade tjänster. Den lilla differensen på drygt två tjänster beror på att rekryteringar har släpat något.

Kulturnämnd

Antalet årsarbetare stämmer i princip helt överens med budgeterade tjänster.

Styrelsen för Grimslövs Folkhögskola

Gällande området årsarbetare och budgeterade tjänster kan konstateras att verksamheten växt en del över tid. Det hänger ihop med att det gjorts relativt omfattande statliga satsningar på folkhögskolan för att kunna erbjuda fler platser. Det i grunden är kopplat till en positiv syn från regering och riksdag på vad folkhögskolan kan erbjuda som en del av det livslånga lärandet och kompetensförsörjningen. De ökade statsbidragen har varit villkorad till att fler utbildningsplatser ska kunna erbjudas och det i sin tur har krävt fler medarbetare. Men som synes har fler medarbetare inte lett till en försämrad ekonomi utan snarare tvärtom. En orsak till det är att fler utbildningar och utbildningsplatser kan dela på samma övergripande kostnader samtidigt som de ökade utbildningsplatserna givit fler deltagare på skolans internat vilket också varit positivt för nå ekonomi i balans.

INVESTERINGSREDOVISNING

För att möta de framtida kraven på Region Kronoberg och framförallt en hälso- och sjukvård av hög kvalitet, patientsäkerhet och att vara en attraktiv arbetsgivare genomför Region Kronoberg ett omfattande investeringsprogram. Investeringar som Region Kronoberg gör ska bidra till verksamhetsutveckling och möjliggöra effektiviseringar genom nya eller förbättrade produkter, ökad kapacitet eller sänkta kostnader. Investeringar görs även för att byta ut befintliga resurser för att bibehålla kapacitet eller standard.

Region Kronobergs investeringar uppgick år 2021 till 221 mnkr.

(belopp i mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Inv. plan 2021	Utfall 2020
Fastigheter	77	371	371	167
Medicinsk teknik och övriga inventarier *	78	128	128	99
Informationsteknik	40	52	52	39
Medicinsk teknik och inventarier, intäktfinansierad verksamhet	26	30	30	27
Övriga investeringar och oförutsett	0	45	45	3
Totalt	221	626	626	335

**Utfallet inkluderar även investeringar från arv och gåvor*

Utfallet för fastighetsinvesteringar 2021 påverkas av att tidigare investeringar har kostnadsförts. Under 2021 kostnadsfördels investeringen avseende hus 1M i LL, utredningen för nytt akutsjukhus i Växjö, och tidigare generalplaner för LL och SO. Detta hade en nettopåverkan på -53 mkr för 2021 års fastighetsinvesteringar.

Större investeringar under 2021

Fastigheter	Utfall 2021
Ombyggnation Sterilen	14,2
Ombyggnation Öronavdelning	3,1
Parkeringsdäck LL	1,3
Elbussdepå	30,6
Nybyggnation E56	7,9
Nybyggnation K8 Rättsspsykiatri	2,8
Ombyggnation vårdavdelningar LL	4,2
Ombyggnation Gyn och slussen LL	3,0
Smärre ombyggnationer på CLV	9,4
Smärre ombyggnationer på LL	4,1
Smärre ombyggnationer på SoL	14,0

Medicinsk teknik och övriga inventarier	Utfall 2021
MR-kameror	27
Genomlysningslabb	2,9
Ultraljudsapparater till kvinnokliniken	5,4
Bladderskan till sjukhusvården	1,1

Medicinsk teknik och övriga inventarier	Utfall 2021
Respiratorer till IVA	1,6
Infusionspumpar till IVA	1,5
Scanner till Patologen	1,7
Diskdesinfektioner	2,8
OP-lampor	0,7

Informationsteknik	Utfall 2021
IT-infrastruktur Datakom – Utveckling regiongemensam plattform	2,7
IT-infrastruktur Datakom – Ny regiongemensam plattform för trådlöst nät	2,9
IT-infrastruktur Lagring – Ny regiongemensam lagringsplattform	10,4
IT-system Medicinsk multimedia – Nytt system för röntgeninformation och medicinsk multimedia	1,6
IT-system Trafik – Informationshubb Växjö	1,0
IT-system Trafik – Nytt CRM-system	0,9
IT-system Trafik – Nytt lednings- och realtidssystem	0,9
IT-system Trafik – Nytt resesystem	5,0
IT-system Vårdinformation – Nya databasservrar Cosmic	2,8
IT-system Vårdinformation – Nya moduler till Cosmic	4,4

Inventarier intäktsfinansierad verksamhet och oförutsett	Utfall 2021
Staket runt hus 4 - RPK	1,3
Ombyggnation Ortodontkliniken - FTV	2,1
Dentalutrustning Ortodontkliniken - FTV	1,6
Hjälpmedel – Hjälpmedelscentralen	8,9

RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS

Resultaträkning

	Not	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
<i>miljoner kr</i>			
Verksamhetens intäkter	2	2 256	1 972
Verksamhetens kostnader	3,4	-8 797	-8 133
Avskrivningar	5	-291	-290
Verksamhetens nettokostnader		-6 832	-6 451
Skatteintäkter	6	5 313	5 020
Generella statsbidrag och utjämning	7	1 862	1 821
Verksamhetens resultat		342	390
Finansiella intäkter	8	313	187
Finansiella kostnader	9	-109	-125
Resultat efter finansiella poster		546	452
Årets resultat	10	546	452

Kassaflödesanalys

	Not	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
<i>miljoner kr</i>			
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		546	452
<u>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</u>			
Avskrivningar	5	291	290
Gjorda avsättningar	21,22	305	226
Övriga ej likviditetspåverkande poster	26	-260	-116
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		882	852
Ökning/minskning kortfristiga fordringar (-/+)	17	-83	-139
Ökning/minskning förråd och varulager (-/+)	16	20	-37
Ökning/minskning kortfristiga skulder (+/-)	24	-7	198
Kassaflöde från den löpande verksamheten		813	875
Investeringsverksamhet			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	11	-17	-20
Investering i materiella anläggningstillgångar	12,13	-207	-318
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (likvid)	12,13	1	1
Förvärv av finansiella tillgångar (kortfr placeringar)	18	-579	-827
Avyttring av finansiella tillgångar (kortfr placeringar)	18	468	437
Ökning/minskning transaktionskonto för kortfr placeringar	18	-90	90
Ökning/minskning långfristiga fordringar och aktier/andelar	14,15	-10	-13
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-433	-650
Finansieringsverksamheten			
Ökning/minskning långfristiga skulder	23	3	1
Ökning/minskning checkräkningskredit		0	-117
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		3	-117
Årets kassaflöde		383	108
Likvida medel vid årets början exkl kortfristiga placeringar		134	26
Likvida medel vid årets slut exkl kortfristiga placeringar		517	134

Balansräkning

	Not	2021-12-31	2020-12-31
<i>miljoner kr</i>			
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Immateriella anläggningstillgångar</u>			
IT-program, licenser och utveckling	11	36	37
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Mark, byggnader och teknisk anläggningar	12	1 702	1 733
Maskiner och inventarier	13	422	461
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Aktier, andelar och bostadsrätter	14	109	106
Långfristiga fordringar	15	61	54
Summa anläggningstillgångar		2 329	2 390
Omsättningstillgångar			
Förråd	16	74	94
Kortfristiga fordringar	17	788	705
Kortfristiga placeringar	18	3 285	2 822
Kassa och Bank	19	517	134
Summa omsättningstillgångar		4 663	3 754
Summa tillgångar		6 992	6 145

Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Övrigt eget kapital	20	1 608	1 443
Resultatutjämningsreserv	20	589	302
Årets resultat	10	546	452
Summa eget kapital		2 743	2 197
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	2 744	2 409
Andra avsättningar	22	0	30
Summa avsättningar		2 744	2 439
Skulder			
Långsiktiga skulder	23	5	2
Kortfristiga skulder	24	1 501	1 507
Summa skulder		1 505	1 509
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		6 992	6 145
Ansvars- och borgensförbindelser			
Pensionsförpliktelse som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna	25	2 111	2 136
Löneskatt pensionsskuld		512	518
Växjö Småland Airport AB		10	10
AB Transitio		456	390

Not 1 Redovisnings-och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Det innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras Region Kronoberg och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Från och med 2019 värderas finansiella instrument som huvudregel till verkligt värde i stället för som tidigare till anskaffningsvärde.

Region Kronoberg följer inte LKBR 3 kap. 11 § som föreskriver en dokumentation av redovisningssystemet. Arbetet med att upprätta en komplett dokumentation av redovisningssystemet pågår.

Sammanställa räkenskaper

Enligt 12 kap. 2 § andra stycket LKBR behöver sammanställda räkenskaper inte upprättas för den kommunala koncernen, om samtliga kommunala koncernföretag, såväl var för sig som tillsammans, är utan väsentlig betydelse för kommunen. Enligt RKR:s rekommendation R16 kan följande undantas från de sammanställda räkenskaperna: ”företag vars verksamhet är av obetydlig omfattning, vilket definieras som företag där den kommunala koncernens andel av omsättning eller omslutning är mindre än 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den sammanlagda kommunala koncernens andel av omsättningen eller omslutningen hos de företag som undantas, får dock inte överstiga 5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag”. För Region Kronobergs koncernföretag är inget av dessa villkor uppfyllda och några sammanställda räkenskaper behöver därför inte upprättas.

Bedömningen är att konsolidering inte tillför väsentlig information i förhållande till Region Kronobergs resultat- och balansräkning. I avsnitt ”Region Kronobergs organisation” i förvaltningsberättelsen redovisas uppgifter om de stiftelser och bolag som Region Kronoberg är huvudman för eller delägare i.

Jämförelsestörande poster

För att klassas som jämförelsestörande ska beloppet vara väsentligt, sakna tydligt samband till den ordinarie verksamheten och inte inträffa regelbundet eller ofta. Det sker dock varje år förändringar som innebär tillfällig påverkan på resultatet men som inte är av digniteten jämförelsestörande poster. Jämförelsestörande poster särredovisas i not.

Periodiseringsprinciper

Som huvudprincip gäller att kostnader och intäkter hänförs till det redovisningsår där motsvarande prestation hör hemma. I allt väsentligt har leverantörsfakturor, arbetsgivaravgifter, räntekostnader, avgifter, ersättningar och ränteintäkter periodiserats på detta sätt.

Pågående externt finansierade projekt periodiseras för att matcha projektets intäkter med projektets kostnader. När projektet är avslutat resultatavräknas eventuellt överskott eller underskott. Budgetfinansierade projekt periodiseras inte eftersom upparbetade kostnader anses matchade mot beslutad budget.

Intäkter

Skatteintäkter

I redovisningen för år 2021 ingår den definitiva slutavräkningen för 2020 och en preliminär slutavräkning för år 2021. Prognos för skatteintäkterna baseras på SKL:s decemberprognos.

Statsbidrag

Generella statsbidrag och utjämning redovisas i resultaträkningen tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningssystemet i posten generella statsbidrag och utjämning. De redovisas normalt det år de inbetalas, då de inte innehåller några villkor eller andra restriktioner avseende när bidraget får eller ska användas. Inom året periodiseras de schablonmässigt utifrån nettokostnadsbudgeten.

De extra generella statsbidrag kopplade till Coronapandemin som beslutats under år 2020 blev, med undantag av medel på 6,8 mnkr till en särskild satsning på krisstöd, samtalsstöd, traumastöd m.m. till hälso- och sjukvårdspersonal med anledning av spridningen av covid-19 beslutade i slutet av november, intäktsförda år 2020. Den särskilda satsningen på krisstöd på 6,8 mnkr från 2020 har intäktsförts 2021. 2021 har det inte beslutats om några extra generella statsbidrag motsvarande de för 2020.

Specialdestinerade statsbidrag avser bidrag som är avsedda för en bestämd verksamhet eller ett bestämt ändamål och redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. De kräver i regel någon form av motprestation och återrapportering. De periodiseras i normalfallet till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är bokförda. I enlighet med RKR's yttrande om merkostnadsersättning Covid-19 för december 2020, var det inte uppbokat någon fordran för ersättning avseende merkostnad december 2020. Under 2021 har därför intäkt kopplat till merkostnadsersättning Covid-19 för år 2020 intäktsförts med närmare 22 mnkr.

Övriga intäkter

Enligt rekommendationen RKR R2 Intäkter, får endast offentliga investeringsbidrag initialt skuldredovisas för att sedan successivt intäktsredovisas över tillgångens nyttjandeperiod. De bidrag som erhålls från privata aktörer intäktsförs från år 2019 i sin helhet när intäktskriterierna i R2 är uppfyllda.

Realisationsvinster i balanskravsresultatet

Normala omplaceringsvinster återläggs inte vid beräkning av balanskravsresultat, utan endast realisationsvinster vid försäljning av fastigheter samt nedskrivning av värdepapper och återföring av tidigare nedskrivning av värdepapper. Med normala omplaceringsvinster menas exempelvis vinst vid byte av inventarier och löpande avkastning på kapitalförvaltningen i form av utdelning, räntor och resultat vid normala omplaceringar.

Från och med år 2019 justeras årets resultat vid beräkning av balanskravsresultatet även med orealiserade vinster och förluster i värdepapper samt att det görs en återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Det utifrån att det inte är rimligt att kortsiktiga upp- och nedgångar i marknadsvärden på värdepapper ska påverka förutsättningarna att uppnå balanskravet.

Tillgångar

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Det med undantag för finansiella instrument som från 2019 som huvudregel värderas till verkligt värde. Aktiva kundfordringar som överlämnats till anlitat inkassobolag bedöms och värderas löpande. Osäkra fordringar skrivs ner till uppskattat verkligt värde.

Region Kronobergs pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång som från och med 2019 som huvudregel värderas till verkligt värde, se avsnitt ”Finansiella tillgångar och skulder” nedan. Portföljens förvaltning regleras i antaget Reglemente för den finansiella verksamheten, fastställt av Regionfullmäktige 2017-04-26. Region Kronoberg tillämpar i enlighet med RKR:s rekommendation R8 säkringsredovisning på valutarisken för utländska värdepapper. Den säkrade risken utgörs av värdeförändringar i framtida kuponger och ursprungligt investerat belopp på grund av förändringar mellan svenska kronor och utländsk valuta. Säkringsredovisningen finns närmare beskriven i säkringsdokumentationen.

Finansiella tillgångar och skulder

Värdering av finansiella tillgångar som innehas för att generera avkastning eller värdestegring

Finansiella tillgångar som Region Kronoberg innehar för att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Efter första redovisningstillfället värderas finansiella tillgångar som innehas för att generera avkastning eller värdestegring till verkligt värde i den mån det är förenligt med 7 kap. 6 och 7 §§ LKBR. Förändringen i tillgångarnas verkliga värden redovisas löpande i resultaträkningen. Obligationer och andra räntebärande värdepapper som regionen har för avsikt att behålla fram till förfallodagen värderas till anskaffningsvärde i enlighet med vad som anges nedan för finansiella tillgångar som inte innehas för att generera avkastning eller värdestegring.

Värdering av övriga finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar som inte innehas i syfte att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet. Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärde och försäljningsvärde. Finansiella anläggningstillgångar värderas till efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar.

Finansiella skulder

Finansiella skulder värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Efter första redovisningstillfället redovisas kortfristiga finansiella skulder till anskaffningsvärde.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar omfattar immateriella och materiella tillgångar. Anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

I december 2020 beslutades att höja gränsvärdena för materiella anläggningstillgångar från ett halvt till ett helt prisbasbelopp och för immateriella anläggningstillgångar från 100 000 kr till 200 000 kr. I samband med höjningen beslutades det att utränga samtliga enskilda anläggningstillgångar med anskaffningsvärde under gränsvärdena. Det för att harmonisera anläggningsregistret till de nya gränsvärdena. Kostnadsförda restvärden belastade i resultaträkningen avskrivningskostnader. Ej avskrivningsbara konstverk belastade konst – förbrukningsinventarier. Under 2020 påbörjades även en genomgång av vissa poster som överstiger de nya gränsvärdena, men som på grund att de består av flera enskilda tillgångar ändå kan vara aktuella att utränga. Detta arbetet har fortgått under 2021 och resulterat i ytterligare uträngingar. Restvärden kopplat till dessa anläggningstillgångarna har 2021 belastat i resultaträkningen som avskrivningskostnader.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar består av inventarier och utrustning, mark och byggnader som är avsedda för stadigvarande bruk. En anskaffning som i övrigt uppfyller kriterierna för investering bokförs som en materiell anläggningstillgång endast under förutsättning att utgiften uppgår till minst ett prisbasbelopp och en nyttjandeperiod på minst 3 år.

För att få en mer rättvisande redovisning samt minska gränsdragningsproblematiken mellan investeringar och planerat underhåll används en modell för komponentavskrivning inom fastighetsområdet. Region Kronoberg har valt en schabloniserad komponentavskrivning utifrån tre krav på komponenterna; relativ storlek, olika förväntade livslängder samt någon form av funktionell samhörighet så att grupperingen framstår som logisk.

Komponentindelning kan vara aktuell vid fastighetsinvesteringar över 3 miljoner kronor och utgår från fyra olika komponentgrupper med avskrivningstider på 50 år, 30 år, 20 år respektive 10 år.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar består av IT-system, -program, -licenser och utveckling som upphandlats. I den mån IT-system utvecklas internt, betraktas dessa i normalfallet inte som tillgångar utan de kostnadsförs. Förutsättningen för att en anskaffning ska hanteras som en investering och bokföras som en immateriell anläggningstillgång är att anskaffningsvärdet överstiger 200 000 kronor och att nyttjandeperioden är mer än tre år.

Avskrivningar

Anläggningstillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde skrivs av utifrån beräknad nyttjandeperiod med linjär avskrivning. Den normala avskrivningstiden för olika typer av anläggningstillgångar är följande:

Typ av anläggningstillgång	Avskrivningstid
IT-system, -program, -licenser, -utveckling	3-5 år
Byggnader (komponentavskrivning från och med 2014)	10-50 år
Verksamhetsanpassningar byggnader i egna lokaler	5-10 år

Typ av anläggningstillgång	Avskrivningstid
Medicinteknisk utrustning	5-10 år
Fordon	5-7 år
Övriga inventarier	5-10 år

Omprövning av nyttjandeperioden görs om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt och att det rör sig om väsentliga belopp.

Konst inkorporerad i fastigheten aktiveras och avskrivs tillsammans med fastigheten. På tillgångar i form av övrig konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. Vid investering i annans fastighet av värdehöjande slag sker avskrivning enligt systematisk plan över nyttjandetiden.

Leasingavtal

Region Kronoberg har enligt definition endast operationell leasing. Klassificeringen beror på i vilken omfattning de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet finns hos leasingtagaren eller inte. Om avtalet är av mindre värde eller avtalstiden är högst 3 år redovisas det alltid som operationell leasing.

Skulder och avsättningar

Personalskuld

Region Kronoberg skulder till personalen i form av semesterlöneskuld, ej kompenserad övertid, jour och beredskap har värderats enligt löneläge den 31 december 2021 och redovisas som kortfristig skuld. De bokförda löneskulderna inkluderar sociala avgifter. Flexitidskulden redovisas inte i bokföringen.

Pensionsskuld

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i Region Kronoberg är beräknade enligt RIPS och redovisas enligt den s.k. blandmodellen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Beräkningen görs av pensionsbolaget Skandia på grundval av uppgifter som lämnas av Region Kronoberg om löneläge, sysselsättningsgrad med mera. Beräkningen bygger på gällande pensionsavtal och ett antal antaganden om bland annat löneutveckling, realränteutveckling, pensionstidpunkt och medellivslängd. Hänsyn har tagits till ökade kostnader för särskilda pensioner som Skandia inte har kännedom till. För avtal med samordnings-klausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt, görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Transparenslagen - konkurrensneutralitet

Transparenslagen (2005:590), ställer krav på öppen och separat redovisning i offentliga företag som är konkurrensutsatta. Nettoomsättningen skall vara mer än 40 miljoner euro för att det ska bli aktuellt att göra en öppen redovisning. Inom Region Kronoberg är det främst vuxentandvården som faller under begreppet, men nettoomsättningen överstiger inte nivån.

När det gäller tandvårdsverksamheten särredovisas den utifrån konkurrenssynpunkt enligt en gemensam modell för samtliga landsting/regioner för mer öppen redovisning. Resultatet presenteras i bilaga till årsredovisningen och finns även tillgänglig hos Folktandvårdens Kansli.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2121-01-01	2020-01-01
	2121-12-31	2020-12-31
Patientavgifter hälso- och sjukvård	86	83
Patientavgifter tandvård	77	71
Trafikintäkter	341	343
Försäljning av hälso- och sjukvård	498	500
Försäljning av tandvård	42	38
Försäljning inom regional utveckling	17	16
Försäljning av medicinska tjänster	59	62
Försäljning av andra tjänster	33	35
Försäljning av material o varor	17	15
Erhållna bidrag	1 052	766
Övriga intäkter	34	43
Summa	2 256	1 972
Jämförelsestörande poster:		
Minskade trafikavgifter pga covid-19 (minskning jämfört med jan-dec 2019)	-124	-118
Statsbidrag merkostnad pga covid-19 (avser nov-dec 2020)	22	109
Statsbidrag pga biljettintäktsbortfall i kollektivtrafiken pga covid-19	51	45
Statsbidrag testning, smittspårning och vaccination pga covid-19	415	147
Statsbidrag uppskjuten vård pga covid-19	117	0
Statsbidrag ersättning för höga sjuklönekostnader	13	35
Summa jämförelsestörande poster	494	218

Utöver de jämförelsestörande posterna specificerade ovan har corona-pandemin med covid-19 till viss del medfört minskade patientintäkter samt minskad försäljning inom vissa verksamheter såsom tandvård, kursverksamhet, kost och restauranger. Samtidigt har exempelvis försäljning inom mikrobiologi ökat pga covid-19. Dessa poster är delvis svåra att särskilja och uppskatta separat, samtidigt som flertalet av dessa bedöms vara av något mindre betydande karaktär än ovanstående poster.

Not 3 Kostnad för Räkenskapsrevision

	2121-01-01	2020-01-01
	2121-12-31	2020-12-31
Total kostnad för räkenskapsrevision	1	1
Varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	1	1

Kostnader för räkenskapsrevision ovan anger den totala kostnaden för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2021.

Not 4 Verksamhetens kostnader

	2021-01-01	2020-01-01
	2021-12-31	2020-12-31
Löner, arvorden och ersättningar	-2 829	-2 734
Lagstadgade arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar	-853	-841
Pensionskostnader inklusive löneskatt	-713	-554
Övriga personalkostnader	-44	-31
Kostnader för köpt verksamhet, inköp av material och varor samt bidrag	-2 529	-2 277
Kostnader för läkemedel, sjukvårdsartiklar och medicinskt material	-1 082	-1 006
Övriga verksamhetskostnader	-747	-689
Summa verksamhetens kostnader (exkl avskrivningar)	-8 797	-8 133
Årets av- och nedskrivningar	-291	-290
Summa verksamhetens kostnader (inklusive avskrivningar)	-9 088	-8 422
<u>Jämförelsestörande poster:</u>		
Minskad trafik kostnad pga covid-19 (jämfört med 2019)	0	20
Merkostnad pga covid-19 - kompenserad med statsbidrag (jämfört med 2019)	-92	-109
Merkostnad testning, smittspårning och vaccination pga covid-19 (jämfört med 2019)	-165	-6
Merkostnad uppskjuten vård pga covid-19 (jämfört med 2019)	-46	-5
Ändrade livslängdsantaganden i pensionsberäkningen (inkl särskild löneskatt)	-162	0
Nedskrivning lager ännu ej kompenserad via ersättning merkostnad covid-19	0	-8
Förgäveskostnader fastighet i Ljungby och på Sigfrids	0	-41
Kostnadsföring av ej avskrivna konstverk för harmonisering till nya gränsvärdet för anläggningstillgångar	0	-16

	2021-01-01	2020-01-01
Direktavskrivning restvärden för harmonisering till nya gränsvärden för anläggningstillgångar	-48	-35
Nedskrivning fastighet i Ljungby och på Sigfrids	0	-8
Summa jämförelsestörande poster	-513	-209

Utöver de jämförelsestörande posterna specificerade ovan har corona-pandemin med covid-19 medfört andra merkostnader såsom högre sjuklönekostnader, men också minskade kostnader pga lägre produktion inom vissa verksamheter. Dessa poster är svåra att särskilja och uppskatta separat, samtidigt som de bedöms vara av något mindre betydande karaktär än ovanstående poster.

Not 5 Av- och nedskrivningar

	2021-01-01	2020-01-01
	2021-12-31	2020-12-31
Avskrivningar immateriella tillgångar	-18	-29
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-111	-110
Avskrivningar maskiner och inventarier	-163	-143
Nedskrivning byggnader	0	-8
Summa	-291	-290
Jämförelsestörande poster:		
Direktavskrivning restvärden för harmonisering till nya gränsvärden för anläggningstillgångar	-48	-35
Nedskrivning fastighet i Ljungby och på Sigfrids	0	-8
Summa jämförelsestörande poster	-48	-43

Se även noterna 11, 12 och 13.

Not 6 Skatteintäkter

	2021-01-01	2020-01-01
	2021-12-31	2020-12-31
Preliminär kommunalskatt	5 158	5 121
Preliminär slutavräkning innevarande år	134	-77
Slutavräknings differens föregående år	22	-24
Summa	5 313	5 020

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning

	2021-01-01	2020-01-01
	2021-12-31	2020-12-31
Inkomstutjämningsbidrag	1 057	1 038
Strukturbidrag	47	46
Bidrag läkemedelsförmån	631	580
Övriga statsbidrag	-1	221
Kostnadsutjämningsavgift	-12	-17
Regleringsavgift	140	-48
Summa	1 862	1 821
<u>Jämförelsestörande poster:</u>		
Ökade generella statsbidrag pga covid-19	0	176
Kompensation för ändring i regelverk för avsättning till periodiseringsfond	0	15
Summa jämförstörande poster	0	191

År 2020 infördes även ny modell för kostnadsutjämning för alla Regioner. Resultateffekten av modellen är svår att särskilja och uppskatta exakt. Men i samband med beslutet uppskattades förändringen ge en positiv resultateffekt för Region Kronoberg på cirka 160 mnkr år 2020, med en gradvis ökning fram till år 2022 då resultateffekten uppskattningsvis uppgår till 190 mnkr årligen.

Not 8 Finansiella intäkter

	2021-01-01	2020-01-01
	2021-12-31	2020-12-31
Utdelningar värdepapper	67	47
Ränteintäkter	4	6
Vinst vid försäljning av placeringsmedel	37	25
Orealiserad värdestegring på placeringsmedel	205	109
Övriga finansiella intäkter	0	1
Summa	313	187

Not 9 Finansiella kostnader

	2021-01-01	2020-01-01
	2021-12-31	2020-12-31
Förlust vid försäljning av placeringsmedel	0	-37
Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar	-1	0
Orealiserad värdeminskning placeringsmedel	-49	-17
Finansiell kostnad, förändring vid pensionsavsättningar	-41	-56
Övriga finansiella kostnader	-18	-15
Summa	-109	-125

Not 10 Årets resultat

	2021-01-01	2020-01-01
	2021-12-31	2020-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	546	452
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-156	-92
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	41	34
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	431	395
Medel till resultatutjämningsreserv	-287	-257
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0
Summa	144	138

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar

IT-program, -licenser och -utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	151	153
Årets förändringar:		
-Årets aktiverade utgifter	17	20
-Omklassificering från IT-utrustning	3	0
-Försäljningar och utrangeringar, anskaffningsvärde	-25	-22
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	146	151
Ingående avskrivningar		
-115	-115	-108
Årets förändringar:		
-Årets avskrivningar	-18	-29
-Omklassificering från IT-utrustning	-3	0
-Försäljningar och utrangeringar	25	22
Utgående ackumulerade avskrivningar	-110	-115
Utgående redovisat värde	36	37
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	8 år	6 år

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar

	2021-12-31	2020-12-31
Verksamhetsfastigheter		
Ingående anskaffningsvärde	3 823	3 657
-Årets aktiverade utgifter	76	167
-Försäljningar och utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-2
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 899	3 823
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 087	-1 979
-Årets avskrivningar	-111	-110
-Försäljningar och utrangeringar	0	2
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 198	-2 087
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-8	0
-Årets nedskrivningar/återföringar	0	-8
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-8	-8
Mark		
Ingående anskaffningsvärde	6	1
-Årets aktiverade utgifter	4	4
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9	6
Utgående redovisat värde	1 702	1 733
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	33 år	32 år

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar utom mark, se not 1 Redovisningsprinciper.

Not 13 Maskiner och inventarier

	2021-12-31	2020-12-31
Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	1 378	1 358
Årets förändringar:		
-Årets aktiverade utgifter	155	157
-Omklassificering till IT-program	-3	0
-Försäljningar och utrangeringar, anskaffningsvärde	-312	-137
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 217	1 378
Ingående avskrivningar	-953	-930
-Årets avskrivningar	-163	-143
-Omklassificering till IT-program	3	0
-Försäljning och utrangeringar	308	119
Utgående ackumulerade avskrivningar	-804	-953
Pågående nyanläggningar		
Ingående balans	36	46
-Årets aktiverade utgifter	-27	-10
Utgående balans	9	36
Utgående restvärde enligt plan	422	461
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	8 år	10 år

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier, se not 1 Redovisningsprinciper.

Not 14 Aktier, andelar och bostadsrätter

	Ägarandel	2021-12-31	2020-12-31
Aktier och andra andelar i dotterbolag:			
Regionfastigheter Småland AB	100 %	28	28
Regionfastigheter Småland Norrängen 3 AB	100 %	4	5
Regionfastigheter Småland Renen 3 AB	100 %	1	1
AB Destination Småland	100 %	0	0
Sideum Innovation AB	100 %	0	0
Ryssbygymnasiet AB	90 %	3	3
Kulturparken Småland AB	59 %	1	1
Växjö Småland Airport AB	55 %	4	4
Övriga aktier och andelar:			
IT-plattform Småland & Öland AB	50 %	0	0
AB Regionteatern Blekinge- Kronoberg	49 %	1	1
ALMI Företagspartner Kronobergs län AB	49 %	0	0
Företagsfabriken i Kronoberg AB	33 %	0	0
Kust till Kust AB	13 %	0	0
Öresundståg AB	12 %	0	0
AB Transitio	5 %	1	1
Samtrafiken i Sverige AB	2 %	0	0
Inera AB	0 %	0	0
Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag	2 %	27	27
Kommuninvest ekonomisk förening	1 %	38	34
Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg		0	0
SPP Fastigheter 2 Kommanditbolag	0 %	0	0
Andelar i bostadsrättsföreningar		0	0
Summa		109	106

Not 15 Långfristiga fordringar

	2021-12-31	2020-12-31
Ryssbygymnasiet AB	24	25
Växjö Småland Airport AB	8	8
Regionfastigheter Småland AB	16	16
Regionfastigheter Småland Norrängen 3 AB	0	1
Regionfastigheter Småland Renen 3 AB	0	1
Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg	13	3
Övriga långfristiga fordringar	0	0
Summa	61	54

Not 16 Förråd

	2021-12-31	2020-12-31
Förråd	74	94
Summa	74	94

Not 17 Kortfristiga fordringar

	2021-12-31	2020-12-31
Kundfordringar	181	140
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	462	413
Fordran skattekonto	8	9
Statsbidragsfordringar	84	95
Övriga kortfristiga fordringar	52	48
Summa	788	705

Not 18 Kortfristiga placeringar

	2021-12-31	2020-12-31
Aktier kapitalförvaltning	0	0
Aktier pensionsförvaltning	731	639
Värdereglering aktier pensionsförvaltning	331	160
Räntor kapitalförvaltning	1 000	1 021
Värdereglering räntor kapitalförvaltning	-16	13
Räntor pensionsförvaltning	909	858
Värdereglering räntor pensionsförvaltning	-9	18
Alternativa placeringar pensionsförvaltning	200	65
Likvida medel kapitalförvaltning	89	42
Likvida medel pensionsförvaltning	48	6
Summa	3 285	2 822

	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde 2021-12-31
Aktier kapitalförvaltning	0	0	0
Aktier pensionsförvaltning	731	1 063	1 063
Räntor kapitalförvaltning	1 000	984	984
Räntor pensionsförvaltning	909	900	900
Alternativa placeringar pensionsförvaltning	200	200	203
Likvida medel kapitalförvaltning	89	89	89
Likvida medel pensionsförvaltning	48	48	48
Summa 2021-12-31	2 979	3 285	3 287

Not 19 Kassa och bank

	2021-12-31	2020-12-31
Kassa	1	1
Bank	516	133
Summa	517	134

Not 20 Eget kapital

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående eget kapital	2 197	1 745
Överfört från eget kapital till reservutjämningsreserv	-287	-257
Avsatt till resultatutjämningsreserv	287	257
Årets resultat	546	452
Utående eget kapital	2 743	2 197

Fullmäktige beslutade 2014 att avsätta 45,0 mnkr av årets resultat till resultatutjämningsreserven. För år 2020 avsattes ytterligare 257 mnkr och år 2021 ytterligare 287 mnkr. Resultatutjämningsreserven ingår som en del av ingående eget kapital.

Not 21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående avsättning	2 409	2 212
Nyintjänad pension, varav:		
-Förmånsbestämd ålderspension	147	146
-Särskild avtalspension	3	3
Pensionsutbetalningar	-52	-49
Ränte- och basbeloppsuppräknings	31	48
Ändring av försäkrningstekniska grunder	131	-5
Övrig post	10	16
Förändring av löneskatt	65	39
Skulduppräkning utanför Skandia	0	-1
Utgående avsättning	2 744	2 409
Utredningsgrad (den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställning), %	95	96
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0
Antal förtroendevalda mer rätt till visstidspension enligt PBF	4	3
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	5	5

Förpliktelsen är minskad genom försäkring avseende alternativ KAP-KL och den försäkringslösning Regionförbundet Södra Småland hade innan sammanslagningen den 1 januari 2015. Alternativ KAP-KL innebär att den förmånsbestämda ålderspensionen enligt KAP-KL byts mot en premiebestämd ålderspension. Pensionsförmånen tryggas genom tjänstepensionsförsäkring och premie betalas månadsvis. Premien motsvarar den som Region Kronoberg skulle ha betalat för förmånsbestämd ålderspension om den hade försäkrats. Överskottsmedel i försäkringen uppgår till 2,4 mnkr.

Not 22 Andra avsättningar

	2021-12-31	2020-12-31
Avsatt för förgäveskostnader och avtalshävning - fastighet i Ljungby		
Redovisat värde vid årets början	30	0
Nya avsättningar	-30	30
Utgående avsättning	0	30

Avsättningen december 2020 avsåg nerlagda kostnader för hus 1M, samt uppskattad kostnad för hävning av avtal med ett antal entreprenörer kopplade till det pågående projektet - hus 1M. Avsättningen var en konsekvens av identifierade bärighetsbrister i hus 1A i Ljungby som i sin tur påverkade det pågående projektet hus 1M.

Not 23 Långfristiga skulder

	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	5	2
Summa	5	2

Det offentliga investeringsbidraget periodiseras över samma antal år som nyttjandeperioden för den tillgång som bidraget avser.

Not 24 Kortfristiga skulder

	2021-12-31	2020-12-31
Leverantörsskulder	542	400
Övriga kortfristiga skulder	55	49
Löneskulder inkl semesterlöner	364	378
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	69	71
Upplupna arbetsgivaravgifter	69	71
Avgiftsbestämd ålderspension inkl löneskatt	151	150
Förutbetalda skatteintäkter	17	155
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	233	234
Summa	1 501	1 507

Not 25 Ansvars- och borgensförbindelser

	2021-12-31	2020-12-31
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna		
Ingående ansvarsförbindelse pensioner	2 654	2 747
Ränte- och basbeloppsuppräknings	36	64
Ändring av försäkringstekniska grunder	72	-10
Nyintjänad pension	-4	-6
Pensionsutbetalningar	-136	-135
Övrig post	7	12
Förändring löneskatt	-6	-18
Utgående ansvarsförbindelse pensioner	2 623	2 654
Utredningsgrad (den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställning), %	95	96
Växjö Småland Airport AB	10	10
AB Transitio	456	390
Region Kronoberg har påtecknat borgensförpliktelser för solidarisk borgen såsom för egen skuld för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon uppgående till 1 292 mnkr samt enskilt garanterat för 292 mnkr. Tillsammans har garantigivarna borgensförbindelser på totalt 9 008 mnkr för AB Transitio. Ett avtal om regressrätt har träffats mellan samtliga ingående regioner. Regressavtalet innebär att Region Kronobergs åtagande begränsas till borgen för de fordon som beställts av Länsstrafiken.		
Summa	3 089	3 055

Övriga ansvarsförbindelser:

Kommuninvest i Sverige AB

Region Kronoberg har hösten 2016 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Kronobergs ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 mnkr och totala tillgångar till 518 680 mnkr. Region Kronobergs andel av de totala förpliktelserna uppgick till 510 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 507 mnkr.

Patientförsäkringen LÖF

Region Kronoberg ansvarar som delägare i Patientförsäkringen LÖF för bolagets förbindelser

till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie som Region Kronoberg har att erlägga för vart år som förlust har uppkommit i patientförsäkringen. År 2021 uppgår premien till 31,7 mnkr.

Not 26 Övriga ej likviditetspåverkande poster

	2021-01-01	2020-01-01
	2021-12-31	2020-12-31
Realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-1	0
Realisationsförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	3	1
Kostnadsföring av aktiverad konst (ej avskriven)	0	16
Utbetalning och realisationsvinst kortfristiga finansiella instrument	-107	-78
Realisationsförlust kortfristiga finansiella instrument	0	37
Orealiserad värdestegring på placeringsmedel	-205	-109
Orealiserad värdeminskning placeringsmedel	49	17
Summa	-260	-116

Hållbarhetsredovisning

Region Kronoberg

Dec 2021

Innehållsförteckning

Inledning	89
-----------------	----

Fokusområde: God livsmiljö och hälsa	91
--	----

Övergripande mål: Hälso- och sjukvården ska vara jämlik och jämställd	91
---	----

Delmål: Barnrättsbaserade beslutsunderlag ska från och med 2019 användas vid alla verksamhetsförändringar inom hälso- och sjukvården som berör barn under 18 år. ... 91

Delmål: År 2023 ska Region Kronoberg ha en förbättrad analys för att mäta och åtgärda ojämlik hälsa. 91

Övergripande mål: Hälso- och sjukvården ska arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande samt främja hållbara levnadsvanor	92
--	----

Delmål: Under programperioden ska system och arbetssätt verkställas för att implementera och följa upp Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling av ohälsosamma levnadsvanor. 92

Delmål: Hälso- och sjukvården ska tidigt och systematiskt upptäcka våldsutsatthet och barn som far illa. 93

Övergripande mål: Vi ska minska den negativa påverkan på miljö och hälsa från vår användning av läkemedel och kemikalier	93
--	----

Delmål: År 2023 ska antal uthämtade antibiotikarecept vara maximalt 250 recept per 1000 invånare och år. 93

Delmål: År 2023 ska mängden kasserade läkemedel från vården ha minskat med 20 procent jämfört med år 2018. 94

Delmål: Användningen av varor och kemiska produkter som innehåller miljö- eller hälsoskadliga ämnen ska kartläggas och minska jämfört med 2018. 95

Övergripande mål: Våra inom- och utomhusmiljöer ska vara hälsofrämjande och hållbara	95
--	----

Delmål: Våra nybyggnationer ska uppfylla kraven i miljöbyggnad, minst nivå silver och vid större ombyggnationer ska vi sträva efter nivå silver. 95

Delmål: År 2023 ska andelen byggmaterial utan miljö- eller hälsoskadliga ämnen vara minst 90 procent i samtliga projekt. 96

Delmål: Utomhusmiljön kring våra sjukhusområden ska vara hälsofrämjande och bidra till biologisk mångfald och främja ekosystemtjänster. 97

Delmål: Inomhusmiljön på våra sjukhus och vårdcentraler ska vara attraktiv och hälsofrämjande. 97

Fokusområden 2. Hållbar organisation och arbetssätt	98
---	----

Övergripande mål: Vårt arbetssätt och vår organisation ska vara jämlik och jämställd	98
--	----

Delmål: Barnrättsbaserade beslutsunderlag ska från och med 2019 användas vid alla beslut om styrande dokument som berör barn under 18 år. 98

Delmål: År 2020 ska samtliga medarbetare ha genomgått utbildningen om diskrimineringsgrunderna. 98

Delmål: År 2023 ska samtliga medarbetare ha genomfört aktiviteter inom värdegrundsarbetet.	99
Delmål: År 2023 ska andelen heltidsarbetande vara minst 72 procent.	99
Delmål: År 2023 ska sociala konsekvensanalyser ingå som centrala delar av transport- och infrastrukturplanering i Region Kronoberg.	100
Delmål: Vi ska arbeta för ökad mångfald på våra arbetsplatser.	101
Övergripande mål: Region Kronoberg ska vara en hälsofrämjande arbetsplats	101
Delmål: År 2023 ska sjukfrånvaron vara max 5 procent.	101
Delmål: År 2023 ska hållbart medarbetarengagemangsindex (HME) vara minst 79.	102
Delmål: År 2023 ska kostnader för hyrpersonal i förhållande till kostnaden för egen personal inom hälso- och sjukvården ha minskat till 2 procent.	102
Övergripande mål: Vi ska integrera hållbarhetsarbetet i strategiska processer..	103
Delmål: Politiska beslut avseende styrande dokument och strategiska beslutsprocesser ska vara hållbarhetssäkrade.	103
Delmål: År 2020 ska livscykelanalys användas i relevanta upphandlingar och investeringsbegäran.	103
Delmål: År 2023 ska samtliga medarbetare ha genomfört Region Kronobergs webbaserade hållbarhetsutbildning.	104
Fokusområde 3. Klimatanpassning och minskad klimatpåverkan	105
Övergripande mål: Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt	105
Delmål: År 2023 ska koldioxidutsläppen ha minskat från arbetspendling med 25 procent jämfört med 2018.	105
Delmål: År 2023 ska koldioxidutsläppen från våra tjänsteresor med bil och interna godstransporter minska med 25 procent jämfört med år 2017.	106
Delmål: Våra flygresor ska fortsatt klimatkompenseras internt.	106
Delmål: År 2023 används 100 procent förnybara bränslen i våra ägda och leasade fordon.	107
Övergripande mål: Vi ska minska vår klimatpåverkan från våra fastigheter och anpassa vår verksamhet till ett förändrat klimat.....	107
Delmål: År 2019 har vi identifierat vilka risker och konsekvenser ett förändrat klimat får för verksamheten.....	107
Delmål: År 2020 ska klimatpåverkan från medicinska gaser ha minskat med 80 procent jämfört med år 2018.	108
Delmål: Förbrukningen av värme och el ska minska med 1 procent per år under programperioden.	108
Delmål: Andelen egenproducerad energi av den totala energiförbrukningen ska öka jämfört med år 2018.	109
Delmål: Vi ska minska klimatpåverkan från byggnation genom hållbara materialval och byggprocesser. Trä ska prioriteras som byggmaterial när så är lämpligt.	109
Fokusområde 4. Hållbar konsumtion och produktion	111

Övergripande mål: Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska hälso- och miljöpåverkan genom våra upphandlingar 111

Delmål: Under programperioden ska vi ställa hållbarhetskrav i upphandlingar och främja innovationsupphandlingar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. 111

Delmål: Antalet engångsartiklar som bytts ut mot flergångsalternativ eller ersatts av artiklar av förnyelsebart eller återvunnet material ska öka under programperioden... 111

Delmål: Under programperioden ska vi arbeta med sociala innovationer och sociala klausuler i upphandling. 112

Övergripande mål: Våra livsmedel ska vara hållbara och hälsosamma 113

Delmål: År 2021 ska hälso- och sjukvårdens systematiska arbete med personcentrerad vård även innefatta en plan för ett strukturerat och systematiskt arbete med personcentrerade måltider på våra sjukhus..... 113

Delmål: År 2023 ska andelen ekologiska livsmedel vara 70%..... 113

Delmål: Fram till år 2023 ska Region Kronoberg sträva efter att 100 % av inköpt kött, mjölk och ägg vara producerad i enlighet med svensk djurskyddslagstiftning. 114

Delmål: År 2023 ska 100 % av livsmedelsgrupperna kaffe, te, kakao och bananer vara ekologiska och producerade med sociala och etiska krav. 114

Delmål: Vi ska verka för ökat inköp av närproducerade livsmedel. 115

Klimatmärkning av menyer i restaurangerna 115

Övergripande mål: Vi ska vara resurseffektiva, avfallsmängden ska minska och återvinningen ska öka 116

Delmål: År 2023 ska andelen avfall som går till materialåtervinning vara minst 40 %. 116

Delmål: År 2023 ska förbrukningen av papper och toners ha minskat med 40 % jämfört med år 2018. 116

Delmål: År 2023 ska matsvinnet minska med 75 % från produktionskök och restauranger jämfört med år 2018..... 117

Övergripande mål: Våra finanser ska vara socialt hållbara och bidra till minskat fossilberoende..... 117

Delmål: Den relativa klimatbelastningen från Region Kronobergs aktieinnehav ska minska jämfört med år 2017 och klimatbelastningen ska vara lägre än för jämförbara index. 117

Inledning

Den 19 juni 2019 beslutade regionfullmäktige att anta Region Kronobergs första hållbarhetsprogram. Programmet sträcker sig mellan åren 2019 - 2023 och är ett riktmärke för hur vi som organisation ska arbeta mot FN:s globala mål för hållbarhet. Programmet har fyra fokusområden; *god livsmiljö och hälsa, hållbar organisation och arbetssätt, klimatanpassning och minskad klimatpåverkan* samt *hållbar konsumtion och produktion*. Varje fokusområde innehåller övergripande målsättningar och ett antal delmål för programperioden.

Genomförande och måluppfyllelse

Varje år tas en genomförandeplan fram som beskriver vilka insatser som ska genomföras mot målen i hållbarhetsprogrammet. Den här uppföljningen beskriver utfallet av insatserna för året 2021.

Utfall för inplanerade insatser:

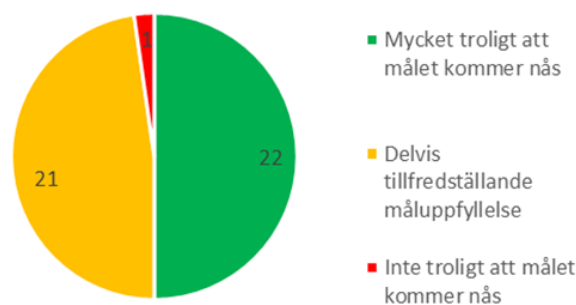
- Fem insatser genomfördes och avslutades enligt plan.
- 27 insatser pågår och fortsätter även nästa år enligt plan.
- 16 insatser pågår med vissa avvikelser.
- En insats avslutades med avvikelse.
- Åtta insatser är inte påbörjade.

Några viktiga milstolpar för hållbarhetsarbetet under 2021 har bland annat varit;

- Användningen av digitala mötesformer har ökat kraftigt och tjänsteresor med flyg och tåg har minskat väsentligt.
- Flera aktiviteter har igång eller planerade för att stärka arbetet med prevention och behandling av ohälsosamma levnadsvanor.
- Vi har genomfört åtgärder på våra sjukhusområden för att öka den biologiska mångfalden, till exempel har vi anlagt solbelysta sandhögar med biholkar och gräsmattor har fått växa upp till ängsmark på flera platser.
- Vi har fått ytterligare 14 familjeombud som är resurspersoner i arbetet med att tidigt upptäcka våldutsatthet och barn som far illa.

Några områden som kan utvecklas är bland annat arbetet med hållbarhetssäkring, utfasning av hälsoskadliga kemikalier och användning av livscykelanalys vid upphandling.

I samband med uppföljningen 2021 har vi även gjort en prognos för om det är troligt att vi kommer kunna nå hållbarhetsprogrammets delmål till år 2023. Bedömning av måluppfyllelse för våra 44 delmål:

Symboler för insatsernas status

- Ej påbörjad
- Planerad
- Pågående enligt plan
- Pågående med risk för avvikelse
- Försenad
- Klar
- Avslutad med avvikelse

Prognos delmål

Färgmarkering utifrån prognos för måluppfyllelse:

- Mycket troligt att målet kommer uppnås
- Delvis tillfredsställande måluppfyllelse
- Inte troligt målet att kommer nås

Fokusområde: God livsmiljö och hälsa

En god livsmiljö och hälsa innebär att hälso- och sjukvården är jämlik och jämställd samt att vi arbetar hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande. Vi minskar den negativa påverkan på miljö och hälsa från kemikalier och läkemedel samt främjar en hälsosam inom- och utomhusmiljö.

KOPPLING TILL AGENDA 2030 MÅL

Övergripande mål: Hälso- och sjukvården ska vara jämlik och jämställd

Delmål: Barnrättsbaserade beslutsunderlag ska från och med 2019 användas vid alla verksamhetsförändringar inom hälso- och sjukvården som berör barn under 18 år.

Uppföljning:

Utbildningsinsatser inom barnrättsbaserad analys har genomförts under året. Statistik med antal barnrättsbaserade beslutsunderlag som använts i verksamheterna är inte tillgängligt vid rapportskrivning utan kommer följas upp vid delårsredovisningen 2022.

Prognos delmål

 Grön

Insatser	Kommentar
 Utbilda berörda chefer och tjänstepersoner i barnrättsbaserad analys.	Under året har följande utbildningsinsatser genomförts: - Barnrättsutbildning för upphandlingsenheten och ledningssekretariatet. - Förtroendevaldas ansvar för provningar av barnets bästa samt utbildning av tjänstepersoner kring provning av barnets bästa. Ytterligare stödinsatser har skett med direkt berörda chefer och tjänstepersoner utifrån efterfråga och behov.

Delmål: År 2023 ska Region Kronoberg ha en förbättrad analys för att mäta och åtgärda ojämlik hälsa.

Uppföljning

Arbetet under 2021 har haft fortsatt fokus på att utveckla dokumentation och uppföljning av

levnadsvanor i Cosmic. För fortsatt utveckling uppdraget planeras dialog med angränsande projekt inom Nära Vård, områdesansvar för jämlik hälsa.

Prognos delmål

Gul

Insatser	Kommentar
 Fortsätta utveckla uppföljning och analys utifrån tillgängliga data i Cosmic.	Mätetal för fysisk aktivitet på recept (FaR) finns nu i Regionkollen, vilket bidrar till att förskrivningen av FaR enkelt går att följa både på en övergripande nivå och för enskilda verksamheter. Arbete pågår med att utveckla mått som ger möjlighet att följa effekt av åtgärd vid ohälsosam levnadsvana.

Övergripande mål: Hälso- och sjukvården ska arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande samt främja hållbara levnadsvanor

Delmål: Under programperioden ska system och arbetssätt verkställas för att implementera och följa upp Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling av ohälsosamma levnadsvanor.

Uppföljning

Initiativ för att arbeta mer i linje med Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling av ohälsosamma levnadsvanor finns med i handlingsplanen för omställningen mot nära vård/närmare Kronobergaren och kommer även följas upp inom ramen för nära vård. Initiativ och strukturer för ett mer systematiskt arbete har påbörjats under 2021, fler initiativ kommer påbörjas och genomföras under 2022.

Prognos delmål

Grön

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Kommentar
Andel patienter som blivit tillfrågade om sina levnadsvanor.	 - Matvanor: 20 962 - Fysisk aktivitet: 30 478 - Alkohol: 33 106 - Tobak: 39 228	- Matvanor: 21 024 - Fysisk aktivitet: 34 488 - Alkohol: 35 098 - Tobak: 50 561	Avser antalet patienter som tillfrågats. Uppgift om andel patienter saknas men kommer finnas tillgänglig från och med 2022. En nedåtgående trend i antalet tillfrågade ses under åren 2020 - 2021.
Andel medarbetare som genomgått intern utbildning inom levnadsvanor.	 28 %	1,2 %	Under 2021 har 1554 medarbetare genomfört utbildningen, vilket motsvarar 28 % av medarbetarna inom hälso- och sjukvården. Kommunikationsinsatser om utbildningen har genomförts under 2021.

Insatser	Kommentar
 Säkerställa att personal i patientnära	Utbildningen, som är obligatorisk för all personal som arbetar patientnära, finns tillgänglig för medarbetare genom kompetensportalen. Även externa

Insatser	Kommentar
verksamheter genomför webbaserad basutbildning om levnadsvanor.	verksamheter kan genomföra utbildningen via en extern ingång.

Delmål: Hälso- och sjukvården ska tidigt och systematiskt upptäcka våldsutsatthet och barn som far illa

Uppföljning

Arbetet med att implementera den övergripande handlingsplanen för våld i nära relationer, barn som far illa och hedersrelaterat våld och förtryck, fortskrider enligt plan.

Prognos delmål

 Gul

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Kommentar
Antal orosanmälningar per år.		740	701	316	Antalet orosanmälningar under 2021 har ökat både jämfört med 2020 och 2019.

Insatser	Kommentar
 Satsning på att öka antalet familjeombud.	Under 2021 har antalet familjeombud ökat med 14 familjeombud. Familjeombuden har fått en halvdagsutbildning i barnkonventionen.
 Öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck inom hälso- och sjukvården.	Ett flertal kompetenshöjande insatser kring hedersrelaterat våld och förtryck har genomförts i verksamheterna under 2021.

Övergripande mål: Vi ska minska den negativa påverkan på miljö och hälsa från vår användning av läkemedel och kemikalier

Delmål: År 2023 ska antal uthämtade antibiotikarecept vara maximalt 250 recept per 1000 invånare och år.

Uppföljning

Antalet uthämtade antibiotikarecept har minskat påtagligt i hela Sverige under covid-19-pandemin och så även i Kronoberg. I första hand är det antibiotika som används för att behandla luftvägsinfektioner som har minskat. Särskilt tydlig är minskningen av antibiotikaanvändning hos barn. Som följd av åtgärder för att minska spridning av covid-19 har troligen smittspridningen minskat även för andra luftvägsinfektioner. Dessutom har antalet vårdsökande varit lägre. Under hösten 2021 syntes en ökning av antibiotikaanvändningen som sammanföll med att samhället öppnade upp och covid-19 klingade av. Resultatet för helåret 2021 är i stort sett det samma som för helåret 2020.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Antal uthämtade antibiotikarecept/1000 invånare och år.		237	238	250	Vi har nu nått och passerat målnivån om max 250 uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare.

Insatser	Kommentar
 Fortsatt systematiskt STRAMA-arbete i alla delar av hälso- och sjukvården	År 2021 har präglats av Covid-19-pandemin. Detta har påverkat Strama-arbetet där normalt smittskyddsläkare, infektionsläkare, mikrobiologer och vårdhygien är viktiga medarbetare. De har av förklarliga skäl inte kunnat prioritera Stramaverksamheten. Uppsökande verksamhet har inte varit aktuellt, främst på grund av tidsbrist för gruppens medlemmar samt vakanta poster i gruppen. Men viss aktivitet har ändå kunnat fortgå, i första hand med fokus på revidering av läkemedelsrekommendationer, utbildningsinsatser samt att hålla riktlinjer uppdaterade. - Sedvanliga kvartalsrapporter med antibiotikastatistik har publicerats på Vårdgivarwebben. - Läkemedelsrekommendationer har uppdaterats. - Inplanerade AT-seminarier har genomförts.

Delmål: År 2023 ska mängden kasserade läkemedel från vården ha minskat med 20 procent jämfört med år 2018.

Uppföljning

Kasserade läkemedel har under 2021 minskat med 29 procent jämfört med föregående år. Jämfört med 2018 är minskningen 48 procent. För att minska läkemedelskassation på grund av utgången hållbarhet genomför läkemedelsenheten ett kontinuerligt arbete med lageroptimering och sortimentsgenomgångar. Under 2021 har sorteringsguiden för läkemedel uppdaterats och information om förändringar har gått ut till vårdpersonal, vilket troligtvis bidragit till den minskade kassationen av läkemedel.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Kommentar
Mängden kasserade läkemedel (kg/år).		3 118	4 377	Kasserade läkemedel har minskat till 3118 kg jämfört med 5999 kg år 2018.

Insatser	Kommentar
 Utbildning av vårdpersonal om den nya sorteringsguiden för läkemedel.	Information för vårdpersonal har genomförts 2021 och under 2022 kommer ytterligare två informationstillfällen att genomföras.
 Lageroptimering och sortimentsgenomgångar för att minska läkemedelskassation p.g.a. utgången hållbarhet.	Arbetet pågår enligt plan.

Delmål: Användningen av varor och kemiska produkter som innehåller miljö- eller hälsoskadliga ämnen ska kartläggas och minska jämfört med 2018.

Uppföljning

Andelen kemiska produkter som innehåller hälsoskadliga ämnen har minskat något jämfört med 2020 men ökat jämfört med 2019. Ökningen jämfört med 2019 beror delvis på nya instrument och reagenser inom laboratorieverksamheten som innehåller hormonstörande ämnen.

Statistik på varor som innehåller miljö- eller hälsoskadliga ämnen är inte framtaget ännu. Arbetet med att kartlägga hälsoskadliga kemikalier i varor har dock påbörjats och kommer utvecklas vidare under 2022.

Prognos delmål

Gul

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Kommentar
Antal kemiska produkter med hälsoskadliga ämnen.	209	214	181	

Insatser	Kommentar
 Kartläggning av kemiska ämnen i varor.	En del i arbetet med att minska varor med miljö- och hälsoskadliga ämnen är att ställa miljökrav i upphandlingar. Under året har vi ställt krav på kemiskt innehåll i bland annat upphandling av dental förbrukning, infusionsmaterial, suturer, vävnadslim, angiografiprodukter, anestesiprodukter, volympumpar, ortopediska implantat och endoskopi. Arbetet med att kartlägga kemiska varor kommer utvecklas genom att vi ska ställa krav på att leverantörer anger kemiskt innehåll genom att fylla i speciella koder som läses in i vårt ekonomisystem Qlikview. Vi ska då enkelt kunna ta ut statistik på hur många varor som har köpts in med respektive kemiskt innehåll. Detta arbetet planeras under våren 2022 och utförs tillsammans med upphandlingsenheten.
 Översyn av leksaker med hälsoskadliga ämnen i väntrum	Ramavtal för belöningsleksaker och leksaker i väntrum är framtaget. Information till miljöombuden om checklista för översyn av leksaker med hälsoskadliga ämnen i väntrum har genomförts.
 Översyn av hälsoskadliga ämnen i barns sjukvårdsmiljö.	Inventering av barnprodukter pågår, dels via avtalskatalog samt genom utsök av inköp i QlikView. Under 2021 kartlades 34 produkter. Insatsen var planerad att slutföras under 2021 men har blivit försenad på grund av Coronapandemin, vilket gör att Insatsen kommer att fortgå under 2022.

Övergripande mål: Våra inom- och utomhusmiljöer ska vara hälsofrämjande och hållbara

Delmål: Våra nybyggnationer ska uppfylla kraven i miljöbyggnad, minst nivå silver och vid större ombyggnationer ska vi sträva efter nivå silver.

Uppföljning

Arbetet med certifiering enligt Miljöbyggnad silver för kommande byggnationer pågår.

Prognos delmål

Grön

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Kommentar
Andel nybyggnationer/större ombyggnationer som uppnått kraven enligt miljöbyggnad silver (%)		100	100	Utfallet avser endast nybyggnationer. Den nya bussdepån, tillbyggnaden av hjälpmedelscentralen och regionarkivet kommer certifieras enligt Miljöbyggnad silver. Det har varit en större ombyggnation av sterilcentralen på Centrallasarettet i Växjö där vissa relevanta delar av miljöbyggnad har tillämpats utan certifiering.
Antal nybyggnationer och större ombyggnationer som certifierats eller uppnått kraven enligt miljöbyggnad samt certifieringsnivå.				Under 2021 har inget projekt blivit klart för certifiering.

Insatser	Kommentar
 Fortsatt certifiering av nybyggnationer. Tidiga beslut om miljöbyggnad vid ombyggnationer.	Certifiering av nybyggnationer är väl inarbetat. Beslut om i vilka ombyggnadsprojekt det är relevant att sträva efter att uppnå nivå silver enligt Miljöbyggnad behöver tas tidigt och finns därför nu med i våra processer och rutiner för projekt.

Delmål: År 2023 ska andelen byggmaterial utan miljö- eller hälsoskadliga ämnen vara minst 90 procent i samtliga projekt.

Uppföljning

Andelen byggmaterial utan miljö- och hälsoskadliga ämnen är inte känd i samtliga projekt. Material godkända i Byggvarubedömningen används vid projekten ny elbussdepå och tillbyggnaden av hjälpmedelscentralen och regionarkivet. Vid ombyggnation av sterilcentral har inte byggvarubedömningen använts.

Prognos delmål

 Gul

Mätetal	Utfall 2021	Kommentar
Andel byggmaterial i projekt som rekommenderas eller accepteras enligt Byggvarubedömningen.	-	Utfall saknas eftersom det inte färdigställts några byggprojekt under året.

Insatser	Kommentar
 Öka användningen av byggvarubedömningen i byggprojekt och efterfråga produkter utan miljö- och hälsoskadliga ämnen.	Arbetet med att efterfråga produkter utan miljö- och hälsoskadliga ämnen pågår löpande i större projekt. Beslut om att använda Byggvarubedömningen för projekt med budget över 500 tkr är infört i processer och rutiner för projekt. Vi arbetar också för en bättre struktur i Byggvarubedömningen för att underlätta förvaltningen.

Delmål: Utomhusmiljön kring våra sjukhusområden ska vara hälsofrämjande och bidra till biologisk mångfald och främja ekosystemtjänster.

Uppföljning

Aspekter kring hälsofrämjande utomhusmiljö har inkluderats i PTS riktlinjer¹ för hållbarhet som används i byggprojekt.

Under året har grönstrukturplaner med förslag på åtgärder som kan gynna den biologiska mångfalden vid Grimslövs folkhögskola och Ekhagen tagits fram.

Prognos delmål

Grön

Insatser	Kommentar
 Genomföra åtgärder enligt grönstrukturplaner för sjukhusområdena samt Grimslövs folkhögskola och Ekhagen.	Några exempel på åtgärder som genomförts för att öka den biologiska mångfalden är anläggning av solbelysta sandhögar med biholkar för att främja bin och sandlevande insekter samt att gräsmattor fått växa upp till ängsmark på flera platser. Grönstrukturplaner för Grimslövs folkhögskola och Ekhagen är framtagna under året.
 Informera medarbetare inom RGS om grönstrukturplanerna	Generella åtgärder som gynnar den biologiska mångfalden har inkluderats i PTS riktlinjer för hållbarhet. Information om PTS riktlinjer och grönstrukturplanerna har lyfts på PTS brukarråd. En arbetsgrupp har bildats för att samarbeta kring insatser inom grönstrukturplanerna.

Delmål: Inomhusmiljön på våra sjukhus och vårdcentraler ska vara attraktiv och hälsofrämjande.

Uppföljning

Det sker ett kontinuerligt arbete med inomhusmiljön på våra sjukhus och vårdcentraler, både i befintliga byggnader och vid ny- och ombyggnad. Det ingår vid certifiering enligt Miljöbyggnad. Riktlinje för god fysisk vårdmiljö är framtagen. Den, och andra riktlinjer för byggprojekt, finns på intranätet under rubriken "Lokalplanering av framtidens vårdlokaler".

Prognos delmål

Grön

¹ PTS står för program för teknisk standard och innehåller riktlinjer för vårdbyggnader inom olika områden som till exempel akustik, hållbarhet, brand och vårdhygien.

Fokusområden 2. Hållbar organisation och arbetssätt

Arbete för en hållbar organisation och arbetssätt innebär att vi har ett långsiktigt socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbarhetsperspektiv i vår verksamhet.

KOPPLING TILL AGENDA 2030 MÅL

Övergripande mål: Vårt arbetssätt och vår organisation ska vara jämlik och jämställd

Delmål: Barnrättsbaserade beslutsunderlag ska från och med 2019 användas vid alla beslut om styrande dokument som berör barn under 18 år.

Uppföljning

Andelen barnrättsbaserade beslutsunderlag, som underlag till beslut som den politiska organisationen hanterar, har ökat under hösten 2021. Dels har dokumentmallarna kompletterats i syfte att underlätta prövningen och dels har utbildningsinsatser genomförts i de verksamheter som bereder ärenden till förtroendemannaorganisationen.

Regionstyrelsen fick en uppföljning av andelen barnrättsbaserade beslut i nämnder, styrelser och fullmäktige i december 2021. Uppföljningen visar att det fortfarande finns brister enligt Barnkonventionen. En ny rutin implementerades under hösten 2021 så att ansvarig handläggare tidigt informeras om att en prövning av barnens bästa ska genomföras.

Prognos delmål

Grön

Insatser	Kommentar
 Utbilda förtroendevalda, chefer och handläggare i barnrättsbaserad analys. Informationsmaterial om arbetsmetod.	Under hösten har en utbildning för förtroendevalda och en utbildning för tjänstepersoner kring prövning av barnets bästa genomförts tillsammans med Länsstyrelsen och länets kommuner. Regionstyrelsen och regionledningen har fått en genomgång av hur arbetet med barnrättsbaserade beslutsunderlag har genomförts.

Delmål: År 2020 ska samtliga medarbetare ha genomgått utbildningen om diskrimineringsgrunderna.

Uppföljning

Situationen med Covid-19 och att utbildning inte blev färdig förrän under hösten 2020 medförde att samtliga medarbetare inte hade möjlighet att genomföra utbildningen under år 2020 men målet kan vara möjligt att nå till 2023. Under 2021 har 1328 medarbetare genomfört diskrimineringsutbildningen, vilket är bra med tanke på pandemin och det ansträngda läget inom främst hälso- och sjukvården.

Prognos delmål

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Kommentar
Antal medarbetare som genomgått diskrimineringsutbildningen.	—	1328	1582	Totalt har 2905 personer genomfört utbildningen.

Insatser	Kommentar
 Implementera regionens nya diskrimineringsutbildning.	En ny digital diskrimineringsutbildning har tagits fram och började gälla september 2020. På grund av pandemin har utbildningar inte genomförts som planerat.

Delmål: År 2023 ska samtliga medarbetare ha genomfört aktiviteter inom värdegrundsarbetet.

Uppföljning

Aktiviteter har försenats på grund av Coronapandemin. Arbetet kommer fortsätta under 2022 - 2023.

Prognos delmål

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Antal medarbetare som genomgått aktiviteter inom värdegrunden.	 →	85	85	100	

Insatser	Kommentar
 Fortsätta uppmuntra till värdegrundsdialog och sprida dialogmaterial i våra kommunikationskanaler. Komplettera värdegrundsspelet med frågor om förändring och innovation.	Insatsen är försenad på grund av pandemin.

Delmål: År 2023 ska andelen heltidsarbetande vara minst 72 procent.

Uppföljning

Ökningen av den överenskomna sysselsättningsgraden kopplas till utgångspunkten om att nya tillsvidareanställda medarbetare erbjuds heltidstjänst. Trenden med ökad faktisk sysselsättningsgrad har stannat av och har minskat i jämförelse med föregående år. Planerat arbete med att ytterligare utveckla arbetssätt för bemanningsplanering och schemaläggning är i vänteläge på övergripande nivå, men arbetet pågår till viss del i verksamheterna. Planering och åtgärder pågår angående informations- och arbetsmiljösatsningar kopplad till höjd sysselsättningsgrad men arbetet har lägre intensitet på grund av Covid-19.

Prognos delmål

 Gul

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Kommentar
Andel heltidsanställningar		85,9 %	84,7 %	
Andel heltidsarbetande		66	66	
Genomsnittlig sysselsättningsgrad		84	85	

Insatser	Kommentar
 Implementera resultat av förstudie schema/bemanning och heltid.	Fortsatt vänteläge gällande åtgärden att ytterligare utveckla arbetssätt för bemanningsplanering och schemaläggning på övergripande nivå, men arbetet pågår till viss del i verksamheterna.
 Fortsatt driva projekt om ökad faktisk sysselsättningsgrad	Planering och åtgärder pågår angående informations- och arbetsmiljöåtgärder kopplad till höjd sysselsättningsgrad men arbetet har lägre intensitet på grund av covid-19.

Delmål: År 2023 ska sociala konsekvensanalyser ingå som centrala delar av transport- och infrastrukturplanering i Region Kronoberg.

Uppföljning

Sociala konsekvensanalyser påbörjades eller genomfördes under året för regelverk för färdtjänst, Ljungby stadstrafik samt upphandling skolskjuts och serviceresor.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Antal genomförda sociala konsekvensanalyser som underlag i beslut gällande transportplanering.		3		3	Arbetet har genomförts enligt plan.

Insatser	Kommentar
 Sociala konsekvensanalyser vid revidering av Länstransportplanen.	Den sociala konsekvensanalysen genomförs av Trivector.

Delmål: Vi ska arbeta för ökad mångfald på våra arbetsplatser.

Uppföljning

Insatser pågår för ökad mångfald på våra arbetsplatser.

Prognos delmål

 Grön

Insatser	Kommentar
 Säkerställa neutrala och icke-diskriminerande rekryteringsprocesser enligt Diskrimineringsombudsmannens Aktiva åtgärder i fyra steg.	Vid annonsering och rekrytering inom Region Kronoberg eftersträvas att processerna sker neutralt och icke diskriminerande. Arbetet att kvalitetssäkra och utveckla rekryteringsprocessen pågår. I samband med detta kommer processen att säkerställas utifrån diskrimineringsgrunderna.
 Anställa fler personer som befinner sig långt från arbetsmarknaden och anpassa arbetsplatserna för personer med funktionsvariationer.	En modell för att öka antalet anställda med funktionsvariationer är framtagen och beslutad.

Övergripande mål: Region Kronoberg ska vara en hälsofrämjande arbetsplats

Delmål: År 2023 ska sjukfrånvaron vara max 5 procent.

Uppföljning

Sjukfrånvaron har minskat i jämförelse med föregående år. En stor variation gällnade sjukfrånvaro per månad har uppvisats under året och har i stort sett följt den allmänna smittspridningen av covid-19. Under vissa månader har sjukfrånvaron varit på nivåer som innan pandemin medan andra månader har haft en betydligt högre sjukfrånvaro. Folkhälsomyndighetens allmänna råd bidrar dock fortfarande till högre korttidssjukfrånvaro vilket också återspeglas i rehabiliteringsorsakerna, där infektion och korttidssjukfrånvaro är vanligast.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Procentuell andel sjukfrånvaro.	5,7	6,2	5	

Insatser	Kommentar
 Utveckla hälsofrämjande arbetsplatser genom att öka kunskap och förståelse via introduktion, utbildning och arbetsmiljöteam.	Arbetsmiljöutbildningar erbjuds kontinuerligt för chefer, skyddsombud och HR. En revidering av innehåll har genomförts under året, som visat på bra utvärdering från deltagare. Fortsatt arbete med att starta upp, följa upp och vidareutveckla arbetsmiljöteam erbjuds löpande. Idag finns ca 115 arbetsmiljöteam. Ett nyhetsbrev har tagits fram och skickas ut regelbundet till arbetsmiljöteamen och HR för inspiration och kunskapspåfyllnad kring området hälsofrämjande och förebyggande arbete. Särskilt fokus under 2021 och fortsättning under 2022 är på Organisatorisk och Social Arbetsmiljö (OSA) samt aktiviteter för återhämtning. Ett arbete med att utveckla rehabiliteringsprocessen har genomförts under 2021 och implementering kommer ske under våren 2022.

Delmål: År 2023 ska hållbart medarbetarengagemangsindex (HME) vara minst 79.

Uppföljning

Ett nytt upplägg kring medarbetarundersökning/patientsäkerhetskulturmätning har arbetats fram under året. Det nya upplägget innebär mer av en pulsmätning, med färre frågor och mätning två gånger per år. Första mätningen med det nya upplägget kommer att ske under mars 2022.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal	Utfall 2019	Kommentar
Hållbart medarbetarengagemangsindex	79	Mätning genomfördes i november 2019. Ny mätning under 2022.

Insatser	Kommentar
 Projekt kring chefers organisatoriska förutsättningar.	Arbetet med chefers organisatoriska förutsättningar pågår och fortsatt dialog sker i ledningsgrupper på samtliga nivåer.

Delmål: År 2023 ska kostnader för hyrpersonal i förhållande till kostnaden för egen personal inom hälso- och sjukvården ha minskat till 2 procent.

Uppföljning

Pandemin har påverkat arbetet med utfasningen av hyrpersonal. Kostnader för hyrpersonal i förhållande till kostnaden för egen personal inom hälso- och sjukvården är högre än under föregående år.

Prognos delmål

 Gul

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Kommentar
Kostnad för hyrpersonal i förhållande till kostnad för egen personal (%).	5,8	5,6	

Insatser	Kommentar
 Arbete inom Hyroberoende vård i Region Kronoberg	Pandemin har påverkat arbetet med utfasningen av hyrpersonal. Andel kostnad för inhyrd personal är högre 2021 än år 2020.

Övergripande mål: Vi ska integrera hållbarhetsarbetet i strategiska processer

Delmål: Politiska beslut avseende styrande dokument och strategiska beslutsprocesser ska vara hållbarhetssäkrade.

Ett hållbarhetssäkringsverktyg, som är framtaget av regional utveckling, ska anpassas till Region Kronobergs övriga verksamhet. Arbetet är försenat och har inte påbörjats ännu. Det befintliga verktyget har under 2021 använts vid framtagande av trafikförsörjningsprogram, länstransportplanen och regional kulturplan. Delar av verktyget har använts i programmeringen av EU:s strukturfonder samt inom uppdraget kommersiell service.

Prognos delmål

 Gul

Insatser	Kommentar
 Testa hållbarhetssäkringsverktyget på några utvalda processer och/eller vid framtagande av styrande dokument.	Det befintliga hållbarhetssäkringsverktyget, som är framtaget av regional utveckling, har under året använts vid framtagande av ett antal program och processer.
 Anpassa verktyget till Region Kronobergs övriga verksamhet, utbilda och kommunicera medarbetare.	Insatsen är framflyttad till 2022.

Delmål: År 2020 ska livscykelanalys användas i relevanta upphandlingar och investeringsbegäran.

Uppföljning

Under året har det inte varit aktuellt med livscykelanalys (LCA) i pågående upphandlingar. Under 2022 kommer LCA testas i relevant upphandling.

Prognos delmål

 Gul

Insatser	Kommentar
 År 2021 ska vi testa nytt verktyg/ny metod för LCA i en upphandling.	Insatsen är framflyttad till 2022.

Delmål År 2023 ska samtliga medarbetare ha genomfört Region Kronobergs webbaserade hållbarhetsutbildning.

Uppföljning

Den webbaserade hållbarhetsutbildningen försenades och blev klar först i juni 2021. Det har tagits fram ett tillhörande dialogmaterial som kan användas på till exempel arbetsplatsträffar.

Prognos delmål

 Gul

Mätetal	Utfall 2021	Kommentar
Antal medarbetare som genomgått webbaserad hållbarhetsutbildning.	348	Att utbildningen blev försenad tillsammans med det ansträngda läget på grund av Coronapandemin har bidragit till att endast cirka 5 % har genomfört utbildningen.

Insatser	Kommentar
 Informationsinsatser och användarstöd till ny hållbarhetsutbildning.	Dialogmaterial till hållbarhetsutbildningen är framtaget.

Fokusområde 3. Klimatanpassning och minskad klimatpåverkan

Vi minskar vår klimatpåverkan, anpassar oss till ett förändrat klimat och bidrar till att Kronoberg blir ett Plusenergi län.

KOPPLING TILL AGENDA 2030 MÅL

Övergripande mål: Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt

Uppföljning

Färre tjänsteresor med tåg och flyg har genomförts under 2021 på grund av pandemin. Resor med tåg² har minskat med 56 procent jämfört med år 2020 och vid jämförelse med 2019 är minskningen 95 procent. Även flygresor i tjänsten³ har minskat under 2021 med 73 procent jämfört med 2020 och minskningen är 87 procent vid jämförelse med år 2019.

Fysiska möten har i stor omfattning gått över till digitala möten och antalet som använder Skype och/eller Teams har mer än fördubblats sedan november 2020.

Delmål: År 2023 ska koldioxidutsläppen ha minskat från arbetspendling med 25 procent jämfört med 2018.

Uppföljning

Det saknas nya uppgifter om koldioxidutsläpp från arbetspendlingen eftersom ingen ny resvaneundersökning har genomförts under 2021. Nästa resvaneundersökning är planerad till hösten 2022.

Under våren har anställda haft möjlighet att få enklare service av sin cykel på centrallasarettet i Växjö, Ljungby lasarett och Sigfridsområdet.

Prognos delmål

 Gul

Insatser	Kommentar
 Aktiviteter genomförs inom projektet Transporteffektivt Kronoberg.	Under 2021 har inga aktiviteter inom arbetspendling genomförts inom projektet som riktats mot regionens medarbetare.

² Avser tågresor mätt i km.

³ Avser flygresor mätt i km.

Insatser	Kommentar
✓ Utreda förmånscykel för medarbetare i Region Kronoberg.	Efter omvärldsbevakning under våren 2021 initierade Region Kronoberg ett samarbete med Växjö kommun kring upphandling av leverantör av förmånscyklar. Ett gemensamt upphandlingsunderlag är framtaget och utannonserat. Tilldelningsbeslut kommer troligtvis att fattas i början på 2022.

Delmål: År 2023 ska koldioxidutsläppen från våra tjänsteresor med bil och interna godstransporter minska med 25 procent jämfört med år 2017.

Uppföljning

Utfall för koldioxidutsläpp från tjänsteresor tas fram i klimatkavslutet för 2021 och kommer vara klart under våren 2022.

Prognos delmål

 Gul

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Koldioxidutsläpp från våra tjänsteresor med bil och interna godstransporter (ton koldioxid).	-	269	337	Utfall tas fram i klimatkavslutet för 2021 och kommer vara klart under våren 2022.

Insatser	Kommentar
 Effektivisera och optimera användningen av verksamhetsbilar.	Förslag till riktlinje för verksamhetsbilar är presenterad för regionens ledningsgrupp. Omvärldsbevakning är genomförd av hur närliggande regioners riktlinjer ser ut. Beslut om riktlinje är ännu inte taget.
 Införa Teams. Fortsätta utveckla digitala vårdmöten.	Under året ersattes det digitala mötesverktyget Skype med Teams för många medarbetare inom regionen. Även förtroendevalda fick Teams i sina surfplattor. Riktade utbildningar och användarstöd har erbjudits i samband med övergången. Av säkerhetsskäl är dock Skype fortfarande kvar som verktyg för digitala möten inom vården som kräver sekretess. Antalet genomförda digitala vårdmöten har ökat och är nu närmare 2000 möten per månad.
 Implementera reseriktlinjen fullt ut.	Arbetet för att implementera reseriktlinjen fullt ut blev försenat på grund av resursbrist, men påbörjades under hösten 2021. Arbetet kommer att fortsätta under 2022.
 Ta fram en cykelplan för regionens tjänstecyklar.	Arbetet med att ta fram en cykelplan för regionens tjänstecyklar påbörjades under hösten 2021, inledningsvis med en inventering av de cyklar som finns i regionens verksamheter. Under 2022 kommer arbetet fortsätta med att färdigställa cykelplanen.

Delmål: Våra flygresor ska fortsatt klimatkompenseras internt.

Uppföljning

Flygresorna har varit avsevärt färre under både 2021 och 2020 på grund av Covid-19 pandemin. De flygresor som genomförts under året har klimatkompenserats internt genom ett påslag med 10 procent på biljettpriset.

Prognos delmål

 Grön

Insatser	Kommentar
 Implementera reviderat klimatkompensationssystem.	Arbetet för att ta fram en ny modell har påbörjats och kommer fortsätta under 2022.

Delmål: År 2023 används 100 procent förnybara bränslen i våra ägda och leasade fordon.

Uppföljning

Resultat följs upp i klimatbokslutet så utfall för år 2021 kommer vara klart under våren 2022. Trenden är positiv gällande tankning av gas. De nya upphandlade gasbilarna har en större gastank och en mindre bensintank vilket ytterligare främjar gastankningen.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Andel förnybart drivmedel	-	84 %	86 %	Andel förnybart drivmedel räknas fram till klimatbokslutet för 2021 och kommer vara klart under våren 2022.

Insatser	Kommentar
 Informationsinsatser och beteendepåverkande aktiviteter för att främja tankning av förnybart drivmedel	Ambulansen har börjat tanka HVO på Sigfridsområdet.

Övergripande mål: Vi ska minska vår klimatpåverkan från våra fastigheter och anpassa vår verksamhet till ett förändrat klimat

Delmål: År 2019 har vi identifierat vilka risker och konsekvenser ett förändrat klimat får för verksamheten.

Uppföljning

Delmålet blev inte uppfyllt till år 2019 men det kommer nås till år 2023. Risker och konsekvenser är identifierade och kommer att lyftas upp på ledningsnivå.

Prognos delmål

 Gul

Insatser	Kommentar
 Ta fram en klimatanpassningsplan med åtgärder kopplade till riskanalysen	Arbetet med att ta fram en plan har påbörjats under året.

Delmål: År 2020 ska klimatpåverkan från medicinska gaser ha minskat med 80 procent jämfört med år 2018.

Uppföljning

Målet till 2020 nåddes inte då installationen av lustgasdestruktionsanläggningen försenades. Nu är destruktionsanläggningen installerad och en 80-procentig reduktion beräknas därmed uppfyllas under 2022.

Prognos delmål

 Gul

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Ton koldioxidekvivalenter från medicinska gaser.		783	1 208	200	Uppgift om hur mycket lustgas som samlats in efter installation av lustgasdestruktor saknas då programvaran ännu inte är installerad. Utsläppen av medicinska gaser avser total förbrukning av medicinska gaser utan hänsyn till den rening som skett under hösten.

Insatser	Kommentar
 Installation av lustgasdestruktionsanläggning till förlossningen på Centrallasarettet i Växjö	Lustgasdestruktionsanläggningen är installerad och besiktigad. Reningsgraden av insamlad lustgas har uppmätts till 99 %. Den totala reningsgraden av lustgas beror dock även på hur mycket lustgas som samlas in genom maskerna. Detta har inte varit möjligt att följa upp då det krävs en IT-applikation som ännu inte är godkänd.

Delmål: Förbrukningen av värme och el ska minska med 1 procent per år under programperioden.

Uppföljning

Förbrukningen av el och värme har minskat med 0,4 procent under 2021 jämfört med 2020, så målet om minskning med 1 procent uppnås inte riktigt detta år. Värt att nämna är att 2020, på grund av Coronapandemin, var ett år med väldigt låg både el- och värmeförbrukning. Mellan 2020 och 2019 minskade förbrukningen med hela 6,3 procent.

Prognos delmål

 Gul

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Energiförbrukning mätt som kWh/m ² .	160,6	161	160	År 2020, som är vårt jämförelseår, hade låg el- och värmeförbrukning bland annat på grund av mindre verksamhet på grund av Coronapandemin del av året i kombination med mindre verksamhet i lokaler på Norrängen och delar av Sigfridsområdet på grund av flytt. Trots

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
				det har förbrukningen gått ned lite även under 2021. Det är värmen som går ned, vilket kan knytas till lyckad driftoptimering på flera anläggningar.

Insatser	Kommentar
 Energiefektiviseringsåtgärder	Löpande arbete med driftoptimering och energieffektivisering.

Delmål: Andelen egenproducerad energi av den totala energiförbrukningen ska öka jämfört med år 2018.

Uppföljning

Andelen egenproducerad energi av den totala energiförbrukningen har fortsatt att öka. Den totala installerade effekten solceller är nu 411 kW. Under 2021 producerades 360 MWh egenproducerad energi varav 290 MWh är solel och 70 MWh är solvärme.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Installerad effekt solceller (kW).	45	240	100	Under 2021 installerades solceller med en installerad effekt på ca 45 kW.
Andel egenproducerad energi av den totala energiförbrukningen (procent).	0,91	0,75		Andelen egenproducerad energi har ökat med 0,16 procentenheter. Det beror på de solceller som har satts upp i kombination med en lägre förbrukning.

Insatser	Kommentar
 Installera 100 kW installerad effekt solceller.	Under 2021 installerades endast 45 kW solceller, så målet om 100 kW uppnåddes inte. Anledningen är att priserna på solceller gick upp mycket under året att avsatt budget inte var tillräcklig. Solceller kommer även att installeras under 2022.

Delmål: Vi ska minska klimatpåverkan från byggnation genom hållbara materialval och byggprocesser. Trä ska prioriteras som byggmaterial när så är lämpligt.

Uppföljning

Krav ställs på byggmaterial. Mer strukturerat arbete med återbruk har införts, till exempel har flera återbruksinventeringar utförts för att öka andel material som återbrukas. Vid rivning av Norrängen återbrukades nästan 1000 m² tegel, flertalet fönster, garage, miljöhus och lyft med mera, delvis till oss själva och det vi inte behövde själva, till andra. Enbart återbruket av teglet sparade 33 ton koldioxid. Stommen i tillbyggnaden av hjälpmedelscentral och regionarkivet (E56) på Sigfridsområdet kommer delvis att byggas i trä.

Prognos delmål

 Grön

Insatser	Kommentar
 Använda återbrukat material i något byggprojekt.	Vi använder kontinuerligt återbrukat material från vår egen verksamhet vid ombyggnationer. Vid nya bussdepån kommer 500 m ² återbrukat tegel att användas, som tidigare fanns på Norrängen. Taket på M58 (Kastanj och Äppelbacken, Rättspsykiatri) kommer att återbrukas och användas i Grömslöv.
 Beräkna klimatpåverkan från stomme, grund och transporter vid nybyggnation och efterfråga material med låg klimatpåverkan t.ex. trä.	Klimatpåverkan från stomme, grund och transporter kommer att beräknas för nya bussdepån och tillbyggnaden E56. Stommen i E56 kommer delvis byggas i trä.

Fokusområde 4. Hållbar konsumtion och produktion

Vårt arbete för en hållbar konsumtion och produktion innebär att vi är resurseffektiva och våra upphandlingar bidrar till att minska miljöpåverkan och stärka den sociala hållbarheten. Våra livsmedel är hållbara och hälsosamma.

KOPPLING TILL AGENDA 2030 MÅL

Övergripande mål: Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska hälso- och miljöpåverkan genom våra upphandlingar

Delmål: Under programperioden ska vi ställa hållbarhetskrav i upphandlingar och främja innovationsupphandlingar i syfte att bidra till en hållbar utveckling.

Uppföljning

Social uppförandekod används vid alla upphandlingar och vi ställer hållbarhetskrav i miljöprioriterade upphandlingar. Region Kronoberg ingår i ett nationellt samarbete med övriga regioner där vi gör gemensamma avtalsuppföljningar som omfattar både miljö- och sociala krav. Vid planeringen av nya sjukhuset valdes arbetsformen strategisk partnering vilket är ett nytt arbetssätt för Region Kronoberg. Ett samarbetsavtal slöts med Skanska under 2021.

Prognos delmål

 Gul

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Antal upphandlingar där hållbarhetskrav ställs.	18	11		Vi har ställt hållbarhetskrav i totalt 18 miljöprioriterade upphandlingar under 2021.

Delmål: Antalet engångsartiklar som bytts ut mot flergångsalternativ eller ersatts av artiklar av förnyelsebart eller återvunnet material ska öka under programperioden.

Uppföljning

En minskningslista för vården är framtagen och publicerad under hösten 2021. Den innehåller

förslag på produkter med mindre miljöpåverkan som vården kan använda till exempel medicinbägar, engångsbestick och kaffemuggar i papper. Listan innehåller även konkreta exempel på hur vården kan minska användning av engångsprodukter, till exempel i de fall handskar ej är nödvändiga att använda.

Prognos delmål

 Gul

Insatser	Kommentar
 Framtagandet av prioriteringslista	Minskingslista framtagen tillsammans med vården och vårdhygien.
 Översyn av färdigpackade kit och engångstextilier.	Översyn av färdigpackade kit görs i samband med upphandling av kirurgiska instrument. Det är oklart när upphandlingen kommer att starta. Arbetet med översyn av engångstextilier har påbörjats under 2021 och kommer fortsätta under 2022.

Delmål: Under programperioden ska vi arbeta med sociala innovationer och sociala klausuler i upphandling.

Uppföljning

Uppförandekod används vid alla upphandlingar och arbetsrättsliga krav i byggprojekt har tagits fram. Arbetet med Verklighetslabbet har utvecklats under 2021 och bland annat har en ny lokal införskaffats, nya medarbetare har rekryterats och stora steg i användandet av designbaserade och invånarinkluderande metoder har gjorts. Verklighetslabbet stödjer bland annat projektutveckling och genomförande av insatser inom en rad olika områden som har bäring på samhällsutmaningar. Nya kontakter med aktörer utanför Region Kronoberg görs också på detta sätt, men Verklighetslabbet har främst anlitats internt under 2021. Den uppbyggande fasen fortsätter under 2022 med stort fokus på social hållbarhet.

Prognos delmål

 Gul

Insatser	Kommentar
 Stärka kompetensen om sociala innovationer och arbeta vidare med Verklighetslabbet som en arena för användardriven välfärdsinnovation.	Planerade insatser kring intern kompetensutveckling i sociala innovationer har ej kunnat genomföras i Verklighetslabbets regi på grund av pandemin. Andra insatser med bäring på samma syfte har dock genomförts bland annat flera kurser i tjänstedesign men även insatser genom andra verksamheters försorg till exempel projektet Hållbar Regional utveckling.
 Kompetensutveckling inom sociala klausuler för berörda tjänstepersoner.	Ej påbörjat

Övergripande mål: Våra livsmedel ska vara hållbara och hälsosamma

Delmål: År 2021 ska hälso- och sjukvårdens systematiska arbete med personcentrerad vård även innefatta en plan för ett strukturerat och systematiskt arbete med personcentrerade måltider på våra sjukhus.

Uppföljning

Planen för hälso- och sjukvårdens strukturerade och systematiska arbete med personcentrerade måltider har antagits av hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp. Insatserna ska genomföras stegvis. En medicinsk riktlinje för nutritionsomhändertagande på sjukhus har blivit fastställd. Arbetet kommer fortgå under 2022 med bland annat implementering av medicinsk riktlinje, stöd till egenvård för patienter med risk för undernäring och utveckling av digital mat- och vätskelista.

Prognos delmål

 Gul

Insatser	Kommentar
 Ta fram riktlinjer för nutrition och rutiner för nutritionsarbete.	Uppdraget har hanterats inom kvalitet i vårdmötet/personcentrerad vård i Hälso- och sjukvården.

Delmål: År 2023 ska andelen ekologiska livsmedel vara 70%

Uppföljning

För att det ska vara möjligt att nå målet om 70 procent ekologiska livsmedel till 2023 krävs utökad budget.

Prognos delmål

 Röd

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Kommentar
Andel ekologiska livsmedel (%)		55,4	55	Andelen inköp av ekologiska livsmedel har inte ökat i den takt som krävs för att nå målet.

Insatser	Kommentar
 Menyplanering och nytt livsmedelsavtal	På grund av ekonomin är delmålet sänkt till 55 % ekologiska livsmedel under 2021. Det fordras en ökning av livsmedelsbudgeten för att nå målet om 70 % till år 2023.

Delmål: Fram till år 2023 ska Region Kronoberg sträva efter att 100 % av inköpt kött, mjölk och ägg vara producerad i enlighet med svensk djurskyddslagstiftning.

Uppföljning

Under året genomfördes en upphandling av mejeriprodukter där krav ställdes enligt svensk djurskyddslagstiftning.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal	Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Andel inköpt kött, mjölk och ägg som är producerat i enlighet med svensk djurskyddslagstiftning (%) 	100	95	100	100 procent av inköpta ägg och mjölkprodukter är producerade enligt svenska djurskyddsregler. Inköpen av svenskt oberett kött och köttprodukter till exempel korv samt fågel uppgår till 98 procent.

Insatser	Kommentar
 Specificera krav i samband med livsmedelsupphandling.	Upphandlingen av färska ekologiska KRAV -märkta ägg resulterade i ett avtal med en lokal producent i Växjö.

Delmål: År 2023 ska 100 % av livsmedelsgrupperna kaffe, te, kakao och bananer vara ekologiska och producerade med sociala och etiska krav.

Uppföljning

Målet är uppnått för kaffe och för te är måluppfyllelsen 99,3 procent. Även bananerna är 100 procent ekologiska och cirka 66 procent har också en social och etisk märkning. Periodvis finns inte bananer med social och etisk märkning tillgängliga hos leverantören i de mängder som behövs.

Livsmedelsavtalet har kompletterats med ekologisk kakao. Det är dock ytterst liten mängd kakao som används i produktionsköken.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Andel av livsmedelsgrupperna kaffe, te, kakao och bananer som är ekologiska och producerade med sociala och etiska krav (%).		100	80	100	Målluppfyllelse: - Kaffe 100 % - Te 99,3 % - Bananer 100 % ekologiska varav 66 % även med social och etisk märkning - Kakao 78 %

Insatser	Kommentar
 Specificera krav i samband med livsmedelsupphandling.	Livsmedelsavtalet har kompletterats med ekologisk kakao. Det är dock ytterst liten mängd kakao som används i produktionsköken. Övriga livsmedel avropas från befintliga livsmedelsavtal.

Delmål: Vi ska verka för ökat inköp av närproducerade livsmedel.

Uppföljning

Vi köper närproducerade ägg, bröd och vildsvinskött.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Kommentar
Antal upphandlingar med närproducerade livsmedel.		1		Det har genomförts en livsmedelsupphandling på färska ekologiska ägg. Vinnaren i upphandlingen blev en lokal KRAV-certifierad äggproducent. Befintligt avtal med närproducerat bröd gäller tom 2022.

Insatser	Kommentar
 Öka andelen upphandlat lokalproducerat vildsvinskött.	Under 2021 har köken använt ca 1000 kg svenskt vildsvinskött i matproduktionen samt 500 kg vildsvinskorv från en lokal producent i Växjötrakten.

Klimatmärkning av menyer i restaurangerna

Uppföljning

Arbetet med att klimاتمärka menyer i restaurangerna blev inte uppnått under 2021. Befintligt kostdataprogram kommer att under våren 2022 kompletteras med en ny programvara där vi kan ta fram koldioxidutsläpp för de olika maträtterna som tillagas.

Insatser	Kommentar
	Insatsen genomfördes inte under 2021.

Insatser	Kommentar
Klimatmärkning av menyer i restaurangerna	

Övergripande mål: Vi ska vara resurseffektiva, avfallsmängden ska minska och återvinningen ska öka

Delmål: År 2023 ska andelen avfall som går till materialåtervinning vara minst 40 %.

Uppföljning

Materialåtervinningsgrad inklusive matavfall 2021 uppgår till 41 procent och målet är därmed uppnått under 2021. Den brännbara avfallsfraktionen har under 2021 minskat med drygt 200 000 kg, jämfört med år 2020. Från och med augusti 2021 går all sekretess till återvinning, denna fraktion gick tidigare till förbränning.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Kommentar
Andel avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling (%).		41	38	Den brännbara avfallsfraktionen ökade under första halvåret 2021 men minskade sedan under andra halvan.

Insatser	Kommentar
 Utreda möjligheter till materialåtervinning av plastprodukter på en pilotavdelning samt återanvändning av avancerade engångsprodukter.	Insatsen om att utreda möjligheter till materialåtervinning av plastprodukter kommer att påbörjas till hösten 2022 alternativt våren 2023 i samarbete med vår avfallsentreprenör. Diskussion om återanvändning av avancerade engångsprodukter pågår i vårt nationella nätverk för hållbar upphandling tillsammans med region Blekinge och Halland.

Delmål: År 2023 ska förbrukningen av papper och toners ha minskat med 40 % jämfört med år 2018.

Uppföljning

Målet för 2021 har nåtts för inköp av papper men inte för toners eller utskrifter. Både inköp av toners och utskrifter har minskat jämfört med 2020 men målet för 2021 om 20 procents minskning jämfört med 2018 uppfylldes inte. Utskrifterna har dock minskat med 18 procent jämfört med 2018 och med 22 procent jämfört med 2020. Inköp av toners har istället ökat jämfört med 2018.

Prognos delmål

 Gul

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Årligt inköp av utskriftspapper (antal ark)		8,3 miljoner	8,8 miljoner	9,4 miljoner	Inköp av utskriftspapper har minskat med 6,5 % jämfört med år 2020 och med 29 % jämfört med 2018.

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Årligt inköp av toners	↗	1 947	2 272	968	Inköp av toners har minskat med 14 % jämfört med december 2020 men ökat med 60 % jämfört med 2018.
Antal utskrifter.		4,9 miljoner	6,3 miljoner	4,8 miljoner	Antalet utskrifter har minskat med 22 % jämfört med 2020 och med 18 % jämfört med 2018.

Insatser	Kommentar
 Uppföljning av utskrifter och dialog med verksamheter.	Statistik är framtagen men dialogen med miljöombud är framskjuten till 2022.

Delmål: År 2023 ska matsvinnet minska med 75 % från produktionskök och restauranger jämfört med år 2018.

Uppföljning

Det kommer bli svårt att nå målet om att matsvinnet ska minska med 75 procent. Det är också svårt att mäta det totala matavfallet då matavfall uppstår i olika delar av matproduktion och servering. Under 2022 kommer vi att ta fram mallar för att veckovis kunna mäta och redovisa matsvinn som uppstår vid tillagning och servering.

Prognos delmål

 Gul

Insatser	Kommentar
 Menyplanering och cirkulär hantering	Insatsen förenad på grund av pandemin.

Övergripande mål: Våra finanser ska vara socialt hållbara och bidra till minskat fossilberoende

Delmål: Den relativa klimatbelastningen från Region Kronobergs aktieinnehav ska minska jämfört med år 2017 och klimatbelastningen ska vara lägre än för jämförbara index.

Uppföljning

Det relativa koldioxidutsläppet i förhållande till investerad volym från finanser har minskat jämfört med 2017 och har legat på en jämn nivå sedan 2018. Koldioxidintensiteten – utsläpp i förhållande till intäkterna har också minskat jämfört med 2017. Det totala koldioxidavtrycket (ton koldioxidekvivalenter) från våra investeringar har dock ökat på grund av ökad investeringsvolym. Data på fondernas klimatpåverkan under 2021 finns inte tillgänglig hos bankerna vid denna rapportering så den redovisas vid halvårsredovisningen 2022.

Prognos delmål

 Grön

Mätetal		Utfall 2021	Utfall 2020	Mål 2021	Kommentar
Ton koldioxidekvivalenter per miljon investerad krona hos de aktiebolag som finns i pensionsportföljen.		-	3	3	Statistik från bankerna finns ännu inte framtaget för 2021.
Ton koldioxidekvivalenter per miljon kr investeringar i räntefonder		-	0,5	1	Data för 2021 finns ännu inte framtagen hos bankerna.

Tandvårdens intäkter och kostnader

Sammanställning per verksamhetsgren efter fördelning, årets och ack. resultat, tkr inkl interna poster 1)

Verksamhetsgrenar	KU/KS/ MV 2) 3)	Summa intäkter	Summa kostnader	Resultat 2021	Resultat 2020	Kommentar resultatthantering, subventioner mm	Akkumulerat resultat fr o m 2012
Folktandvården							
Barn- och ungdomstandvård							
Allmäntandvårdsersättning 3-23 år	KU	61 999	65 995	-3 996	-8 792		
Befolkningsansvar	KS	10 388	7 747	2 641	4 466		
Specialiststandvård	KS	37 141	36 820	321	2 674		
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 18 år 4)	KU	728	731	-3	-25		
Vuxentandvård							
Allmäntandvård vuxna	KU	101 180	90 391	10 789	8 912		
Befolkningsansvar	KS	1 045	5 003	-3 958	-3 733		
Specialiststandvård	KS	28 746	31 074	-2 328	-3 398		
Tandvård till patienter med särskilda behov	KU	19 604	19 076	528	127		
Akut tandvård till gömda och asylsökande patienter from 18 år 4)	KU	724	739	-15	-22		
Särskilda uppdrag							
Forskning	KS	365	191	174	217		
ST-utbildning	KS	3 117	2 696	421	-419		
Introduktion av nyutexaminerade	KS	850	1 768	-918	-422		
Nyrekrytering	KS	3 009	1 902	1 107	1 050		
Särskild ersättning till specialiststandvårdsverksamhet	KS	2 581	2 686	-105	41		
Övriga mindre projekt och uppdrag	KS	22 600	21 498	1 102	-327		
Övriga mindre projekt och uppdrag	KU	25 529	25 991	-463	-528		
Summa Folktandvård		319 604	314 309	5 295	-180	<i>Enheten har inget eget kapital</i>	29 763
Huvudmannaskap							
Huvudman - ex.vis beställarenhet	MV	9 582	2 005	7 577	7 130		
Barn- och ungdomstandvård							
Allmäntandvårdsersättning 3-23 år	KU	74 903	77 344	-2 441	-6 863		
Befolkningsansvar	KS	11 520	11 796	-275	-608		
Specialiststandvård	KS	850	726	124	375		
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 18 år*	KU	21	21	0	0		
Vuxentandvård							
Specialistvård	KS			0	0		
Befolkningsansvar	KS			0	0		
Tandvård till patienter med särskilda behov	KU	25 000	25 157	-157	4 059		
Akut tandvård till gömda och asylsökande patienter from 18 år 4)	KU	168	168	0	0		
Summa Huvudmannaskap		122 045	117 217	4 829	4 093	<i>Enheten har inget eget kapital</i>	42 256
Resultat		441 650	431 526	10 123	3 913		72 019
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS, MV			5 882	7 046		28 456
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU			4 242	-3 133		43 563

1) År 2012 var första året Region Kronoberg redovisade tandvårdsverksamheten på denna detaljerade nivå. År 2015 är första året den ingår som en bilaga till årsredovisningen. Modellen godkändes av Statskontoret 2011 och 2012 var första året som samtliga landsting/regioner skulle använda modellen.

2) KU= Konkurrensutsatt verksamhet, KS= Konkurrensskyddad verksamhet samt MV = myndighetsverksamhet

3) Det föreligger svårigheter att beräkna och allokera kostnaderna för befolkningsansvaret. Tidigare år har det varit upplöst i not att fördelningen mellan allmäntandvård och befolkningsansvar därmed varit något missvisande. År 2019 har det gjorts beräkning med tillhörande omallokering från allmäntandvård till befolkningsansvar barn respektive vuxen. Beräkningen är baserad på uppskattade extra verksamhetskostnader hos glesbyggskliniker samt kostnad för glesbyggstillägg. Fördelningen är förbättrad men bedöms fortfarande svår att få helt precis. Omallokeringen är gjord för perioden 2012-2019 och påverkar därmed också tidigare redovisad fördelning av ackumulerat resultat mellan KS och KU".

4) Regionernas gemensamma modell reviderades år 2018. Intäkter och kostnader för gömda och ayslsökande specificeras särskilt från år 2018.

Förvaltning av finansiella medel

Region Kronoberg skall på ett effektivt och säkert sätt förvalta de finansiella medel som regionen förfogar över. Totalt uppgår marknadsvärdet på de finansiella medlen till 3,3 mdkr. Avkastningen i pensionsmedelsförvaltningen för år 2021 är realt 7,7 (5,8) procent, jämfört med målsättningen på 3 procent, och för kapitalförvaltningen -0,2 (2,8) procent realt. Realiserad avkastning år 2021 i pensionsmedelsförvaltningen är 86 (16) mnkr och i kapitalförvaltningen 21 (24) mnkr. Region Kronoberg har inte haft några banklån sedan 2001.

Marknadsanalys

Under börsåret 2021 var likt 2020 ett mycket händelserikt år. Nya Covid-varianter avlöste varandra och smittspridningen ökade, med nya restriktioner som följd. Några saker som påverkat börsen under året var hög inflation, fortsatta produktionsstörningar, arbetskrafts- och komponentbrist, energikris, fastighetskris i Kina och geopolitiska spänningar, inte minst mellan USA och Kina. Ett tufft börsår men som ändå blev det näst bästa i modern tid. Cirka 70 procent av världens aktiemarknader har ökat med över 10 procent.

Vi lämnar 2021 bakom oss med en imponerande uppgång på svenska aktier på nära 37 procent för den bredare marknaden. I USA steg S&P 500 med 27 procent medan Nasdaq steg 21 procent.

Region Kronobergs finansförvaltning

Region Kronobergs finansiella medel förvaltas i enlighet med reglementet för den finansiella verksamheten⁴ och kan delas in i tre delar; löpande likviditet, kapitalförvaltning och pensionsmedelsförvaltning. Tillgångarna i de olika förvaltningarna är bokförda som omsättningstillgång. Tillgångarna värderas till marknadsvärdet. Totalt uppgår per 31 december 2021 de finansiella medlen till:

(Belopp i mnkr)	2021	2020
Likviditet (drift)	507	104
Kapitalförvaltning	1 074	1 076
Pensionsmedelsförvaltning	2 216	1 747
Totala finansiella medel	3 797	2 927

TABELL: Finansiella medel per 31 december, (mnkr)

Likviditetsförvaltning

För att Region Kronoberg ska kunna fungera rationellt och klara av de löpande betalningarna måste betalningsmedel alltid finnas i beredskap. Betalningsberedskapen är beroende av tillgången på likvida medel, det vill säga sådana tillgångar som snabbt kan utnyttjas för utbetalningar. Region Kronobergs likviditetsförvaltning är uppdelad i två delar: likviditetsförvaltning och kapitalförvaltning. Förvaltningen skiljer sig bland annat med avseende på syfte och placeringshorisont. Syftet med kapitalförvaltningen är att uppnå högre avkastning på den del som inte behövs kortsiktigt.

Den genomsnittliga likviditeten för 2021 uppgick till 1 154 (971) mnkr. Trots att 200 mnkr förts över till pensionsmedelsförvaltningen ökar likviditeten. Att genomsnittet ökar beror på det starka resultatet för 2021, som bland annat beror på stora statsbidrag.

⁴ Reglemente för den finansiella verksamheten i Region Kronoberg, fastställt av fullmäktige 2017-04-26.

Kapitalförvaltning

Den del av Region Kronobergs likviditet som inte behövs för att säkerställa den kortsiktiga betalningsberedskapen kan överflyttas till kapitalförvaltningen. Syftet med kapitalförvaltningen är att uppnå högre förväntad avkastning jämfört med den korta likviditetsförvaltningen. Att högre avkastning kan förväntas beror främst på tillämpning av differentierad placeringshorisont.

	2021				2020			
	Marknads- värde	Anskaff.- värde	Orealiserad vinst/förlust	Andel av marknads- värde(%)	Marknads- värde	Anskaff.- värde	Orealiserad vinst/förlust	Andel av marknads- värde(%)
Alternativa tillgångar	0	0	0	0 %	0	0	0	0 %
Räntebärande värdepapper	985	1 001	13	92 %	1 034	1 021	13	96 %
Likvida medel	89	89	0	8 %	42	42	0	4 %
Totalt	1 074	1 090	13	100 %	1 076	984	13	100 %

TABELL: Kapitalförvaltningens anskaffningsvärde och marknadsvärde

Portföljens marknadsvärde uppgick vid årsskiftet till 1 074 (1 076) mnkr. Portföljen bestod vid årets utgång av 92 procent räntor samt 8 procent likvida medel.

Utveckling under året

Tillgångsslaget räntor har under året slagit index med 0,4 %. Totalt har avkastningen i kapitalförvaltningen överavkastat mot index med 0,4 %.

Tillgångsslag	Index	Tillgångs- avkastning 2021	Indexavkastning 2021	Differens jmf med index
Räntor	OMRX Bond/OMRX T-Bill	-0,2 %	-0,6 %	0,4 %
Totalportföljen		-0,2 %	-0,6 %	0,4 %

TABELL: Kapitalförvaltningens tillgångsavkastning jämfört med index

Pensionsmedelsförvaltning

Region Kronobergs pensionsmedelsförvaltning ska förvaltas på ett effektivt och säkert sätt. Totalt uppgår de finansiella medlen inom pensionsmedelsförvaltningen till 2 216 (1 747) mnkr. Avkastningen i pensionsmedelsförvaltningen för år 2021 är 11,0 (6,0) procent nominellt. Realiserad avkastning år 2021 är 86 mnkr jämfört med 16 mnkr år 2020.

Syftet med pensionsmedelsförvaltningen är att skapa en buffert för kommande pensionsutbetalningar och därmed trygga långsiktiga pensionsåtaganden. Region Kronobergs pensionsmedelsförvaltning förvaltas i enlighet med de regler och limiter som är angivna i reglementet för den finansiella verksamheten.

Marknadsvärdet på pensionsmedelsförvaltningen uppgick per den 31 december 2021 till 2 216 mnkr. Det är en ökning med 469 mnkr jämfört med 2020. Totalt har 200 mnkr tillförts pensionsmedelsförvaltningen under 2020. Avkastningen under 2021 var 7,7 (5,8) procent reallt. Nedanstående tabell visar anskaffningsvärde och marknadsvärde för de olika tillgångsslagen:

	2021				2020			
	Marknads- värde	Anskaff.- värde	Orealiserad vinst/förlust	Andel av marknads- värde(%)	Marknads- värde	Anskaff.- värde	Orealiserad vinst/förlust	Andel av marknads- värde(%)
Aktier	1 064	731	333	48 %	799	639	160	51 %
Räntebärande värdepapper	901	910	-9	41 %	877	858	18	46 %
Alternativa tillgångar	203	200	3	9 %	65	64	1	2 %
Likvida medel	48	48	0	2 %	6	6	0	1 %
Totalt	2 216	1 889	327	100 %	1 747	1 568	179	100 %

TABELL: Pensionsmedelsförvaltningens anskaffningsvärde och marknadsvärde

Pensionsmedelsförvaltningens utveckling

Enligt reglementet skall tillgångsavkastningen utvärderas mot angivna index. Nedanstående tabell visar en jämförelse mellan portföljens utveckling och reglementets angivna jämförelseindex:

Tillgångsslag	Index	Tillgångs- avkastning 2021	Indexavkastning 2021	Differens jmf med index
Räntor	OMRX Bond/OMRX T-Bill	0,2 %	-0,6 %	0,8 %
Svenska aktier	SIX Portfolio return Index	41,7 %	39,3 %	2,4 %
Utländska aktier	MSCI All Country Net Div reinvested	22,1 %	30,7 %	-8,6 %
Alternativa investeringar	OMRX T-bill + 2%	4,6 %	1,8 %	2,8 %
Totalportföljen		11,0 %	15,5 %	-4,5 %

TABELL: Pensionsmedelsförvaltningens tillgångsavkastning jämfört med index

Pensionsmedelsportföljen har under 2021 gett en avkastning på 11,0 procent nominellt. Det är sämre än ett sammansatt index som ökade med 15,5 procent. Att portföljen gått sämre än index beror på att utländska aktier i portföljen gått betydligt sämre än sitt index. Övriga tillgångsslag har under 2021 gett positiv avkastning och slagit sina jämförelseindex.

Pensionsförpliktelserna

Region Kronobergs totala pensionsförpliktelse består av tre delar; den avgiftsbestämda ålderspensionen som är bokförd som kortfristig skuld, pensioner som är bokförd som avsättning och pensionsskulden under ansvarsförbindelser. Den totala pensionsförpliktelserna, inklusive kortfristig skuld, för avgiftsbestämd ålderspension uppgår den 31 december 2021 till 5 513 mnkr och fördelar sig enligt nedanstående tabell:

(Belopp i mnkr)	2021	2020
Avgiftsbestämd ålderspension	146	145
Pensionsskuld avsättning	2 744	2 409
Pensionsskuld ansvarsförbindelse	2 623	2 654
Total Pensionsskuld	5 513	5 208

TABELL: Pensionsskuld inklusive löneskatt, miljoner kronor

Den totala pensionsskulden har ökat med 305 (111) mnkr jämfört med föregående år. Ansvarsförbindelsen har minskat med 31 (93) mnkr samtidigt har pensionsskultsavsättningen ökat med 335 (198) mnkr.

Enligt kommunallagen ska Region Kronoberg använda eller placera sina pensionsmedel på ett sådant sätt, att pensionsåtaganden kan infrias utan att det blir neddragning av verksamheten. Marknadsvärdet av pensionsmedelsförvaltningen, som är en buffert för kommande pensionsutbetalningar, uppgick vid utgången av 2021 till 2 216 mnkr. Det täcker i dagsläget 41 procent av den nuvarande pensionsförpliktelsen på 5 367 mnkr, exklusive kortfristig skuld. Tabellen nedan redovisar en samlad bild av Region Kronobergs förvaltning av pensionsmedlen i förhållande till pensionsförpliktelserna de senaste fem åren. Genom att följa det av fullmäktige antagna reglementet om hur pensionsmedel ska förvaltas, utifrån riskperspektiv, uppföljning och kontroll följer Region Kronoberg kommunallagen. Det är en utmaning för Region Kronoberg att klara av sina pensionsförpliktelser.

Utveckling pensionsförpliktelse och förvaltning, (belopp i mnkr om inget annat anges)	2021	2020	2019	2018	2017
Avsättningar för pensioner					
Pensioner	2 208	1 939	1 780	1 603	1 436
Särskild löneskatt	536	470	431	389	348
Summa avsättning	2 744	2 409	2 211	1 992	1 784
Ansvarsförbindelse					
Pensionsskuld	2 111	2 136	2 211	2 267	2 314
Särskild löneskatt	512	518	536	550	561
Summa ansvarsförbindelse	2 623	2 654	2 747	2 817	2 875
Summa pensionsförpliktelser*	5 367	5 063	4 958	4 809	4 659
Bokfört värde finansiella placeringar**	2 216	1 747	1 400	763	770
Procentandel av pensionsförpliktelserna	41 %	35 %	28 %	16 %	17 %
Resterande pensionsförpliktelse	3 316	3 316	3 558	4 046	3 889
Marknadsvärde finansiella placeringar	2 216	1 747	1 400	763	770
Anskaffningsvärde finansiella placeringar	1 889	1 568	1 271	771	713
Mellanskillnad = realiserad vinst/förlust	327	179	129	-8	57
Marknadsvärdets utveckling, %	11 %	6,0 %	17,6 %	-0,8 %	4,4 %
Realisationsvinst/förlust, räntor, utdelningar och kostnader netto	86	16	16	58	59

*Här ingår inte avgiftsbestämd ålderspension som bokförts som kortfristig skuld

** Från och med 2019 ska finansiella tillgångar bokföras till verkligt värde. Siffrorna för tidigare år är omräknade.

TABELL: Utveckling av pensionsförpliktelser och pensionsmedelsförvaltningen

Soliditet

Region Kronobergs soliditet, det vill säga den långsiktiga betalningsförmågan, uppgår i bokslutet till 39 procent exklusive pensionsskuld inom ansvarsförbindelsen. Det är tre procent högre jämfört med 2020. Ju större del som finansieras med egna medel (hög soliditet) desto mindre av det ekonomiska utrymmet behövs tas till kapitalkostnader, det vill säga kostnader för att låna pengar, exempelvis räntekostnader.

Det blir istället större del över till löpande verksamhet, personalkostnader, material- och underhållskostnader med mera.

Med hänsyn tagen till Region Kronobergs pensionsskuld inom ansvarsförbindelsen, uppgår soliditeten istället till 2 procent för 2021. Det är en stor förbättring jämfört med 2020 med 9 procentenheter. Det är en låg nivå på soliditet men den är för första gången på länge positiv. Den långsiktiga betalningsförmågan har stärkts. Det faktum att Region Kronoberg idag belastas med kostnader både för nuvarande och gamla pensioner samtidigt kommer innebära fortsatta krav på prioriteringar som kan innebära en risk att resurserna till den löpande verksamheten framöver måste ställas mot kapitalkostnader.

Stiftelser, bolag och förbund

Region Kronoberg är huvudman för eller delägare i ett antal stiftelser och bolag. Region Kronoberg är enligt lag inte skyldig att upprätta en sammanställd redovisning av den verksamhet som bedrivs. En konsolidering har heller inte bedömt tillföra väsentlig information i förhållande till Region Kronobergs resultat- och balansräkning. Nedanför redovisas istället varje bolag och stiftelse separat.

AB Destination Småland, 100 procent

Bolaget är ett helägt bolag vars uppdrag är att i nära samverkan med länets kommuner, andra offentliga intressenter samt näringslivet skapa förutsättningar för en utveckling av besöksnäringen i regionen. En viktig del i arbetet för att skapa goda utvecklingsförutsättningar och stärkt konkurrenskraft är nationell och internationell marknadsföring och därtill kopplade aktiviteter. I samverkan med framförallt övriga Smålandslän ska bolaget arbeta för att stärka varumärket Småland.

Utfall/Nyckeltal:	2021 (prel)	2020
Omsättning (tkr)	11 451	11 681
Resultat efter finansiella poster (tkr)	154	932
Årets resultat (tkr)	57	530
Balansomslutning (tkr)	11 409	11 322
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)	7 493	7 743
Soliditet (procent)	26%	26%
Antal anställda	6	4

Regionfastigheter Småland AB, 100 procent

Bolaget ska inom Region Kronoberg, direkt eller indirekt, äga och förvalta fastigheter samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Vid årsskiftet ägde bolaget mark och fastighet i Råppe där det planeras för nytt akutsjukhus. Beslut om nytt sjukhus och dess lokalisering kommer behandlas av Regionfullmäktige den 2 mars 2022.

Preliminärt utfall för 2021 visar att bolaget har ett negativt eget kapital. Fastighetens verkliga värde bedöms överstiga det bokförda värdet, vilket innebär att bolaget inte anses uppfylla kriterierna om kapitalbrist enligt aktiebolagslagen.

Utfall/Nyckeltal:	2021 (prel)	2020
Omsättning (tkr)	1 408 458	1 412 951
Resultat efter finansiella poster (tkr)	- 157 753	70 336
Årets resultat (tkr)	- 127 753	41 909
Balansomslutning (tkr)	17 622 240	17 489 840
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)	-	-
Soliditet (procent)	0,0%	0,8%
Antal anställda	0	0

Totalt lån till bolaget uppgår till 15,7 mnkr.

Regionfastigheter Småland Norrängen 3 AB, 100 procent

Bolaget är ett helägt bolag som köptes hösten 2020. Bolaget ska äga och förvalta fastigheter samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Bolaget har under året avyttrat marken på Norrängen till Region Kronoberg där det planeras för ny bussdepå. Bolaget är numera vilande.

Utfall/Nyckeltal:	2020-07-01 2021-06-30	2019-07-01 2020-06-30
Omsättning (tkr) - netto	0	0
Resultat efter finansiella poster (tkr)	4 970	-42
Årets resultat (tkr)	2 930	0
Balansomslutning (tkr)	5 142	1 401
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)	0	0
Soliditet (procent)	79%	9%
Antal anställda	0	0

Regionfastigheter Småland Renen 3 AB, 100 procent

Bolaget är ett helägt bolag som köptes hösten 2020. Bolaget ska äga och förvalta fastigheter samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Bolaget har under året avyttrat marken på Norrängen till Region Kronoberg där det planeras för ny bussdepå. Bolaget är numera vilande.

Utfall/Nyckeltal:	2020-07-01 2021-06-30	2019-07-01 2020-06-30
Omsättning (tkr) - netto	0	0
Resultat efter finansiella poster (tkr)	745	-42
Årets resultat (tkr)	440	0
Balansomslutning (tkr)	828	1 238
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)	0	0
Soliditet (procent)	77%	4%
Antal anställda	0	0

Sideum Innovation AB, 100 procent

Bolaget är ett helägt vilande bolag och har inte bedrivit någon verksamhet de senaste åren.

RyssbyGymnasiet AB, 90 procent

RyssbyGymnasiet AB ägs till 90 procent av Region Kronoberg, Vida AB och Rottne Industri AB äger vardera 5 procent efter en nyemission gjord 2014. RyssbyGymnasiet är en friskola sedan i juli 2002 med elever från hela landet.

Bolaget erbjuder utbildning på gymnasial nivå inom naturbruk, restaurang och livsmedel. Därutöver erbjuds kortkurser inom respektive näring.

Utfall/Nyckeltal:	2021 (prel)	2020
Omsättning (tkr)	54 404	54 764
Resultat efter finansiella poster (tkr)	459	1 342
Årets resultat (tkr)	459	1 342
Balansomslutning (tkr)	43 359	44 585
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)	0	0
Soliditet (procent)	25,60%	23,80%
Antal anställda	55	56

Totalt lån till bolaget uppgår till 24,3 mnkr.

Kulturparken Småland AB, 59 procent

Kulturparken startade sin verksamhet i oktober 2008 och ägs till 41 procent av Växjö Kommun och 59 procent av Region Kronoberg. Bolaget bedriver förvaltning av museala samlingar, byggnader och arkiv samt fullgör regionala uppgifter inom kulturarvssektorn i Kronobergs län, samt annan kulturell verksamhet. Bolaget bedriver verksamhet vid följande arenor/mötesplatser: Smålands museum/Sveriges glasmuseum, Utvandarnas hus med Svenska Emigrantinstitutet, Kulturarvscentrum Småland med Kronobergsarkivet, Kronobergs lantbruksmuseum (Hjärtenholm), Ryttnästargården och Kronobergs slottsruin samt Ångaren Thor.

Bolaget har tappat kommersiella intäkter under året - främst konferenser, entréer och butiks försäljning pga rådande Covid-restriktioner. Bolaget har fått ett riktat Covid-stöd på 1,8 miljoner kr vilket har inneburit ett litet plusresultat.

Utfall/Nyckeltal:	2021 (prel)	2020
Omsättning (tkr) - netto	36 454	35 004
Resultat efter finansiella poster (tkr)	38	47
Årets resultat (tkr)	5	1
Balansomslutning (tkr)	12 534	17 319
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)	11 813	11 643
Soliditet (procent)	27%	19%
Antal anställda	38	40

Växjö Småland Airport AB, 55 procent

Region Kronoberg innehar 55 procent av aktierna i Växjö Småland Airport AB. Flygplatsen ägs till resterande del av Växjö och Alvesta kommun. Bolaget äger i sin tur 100% i dotterbolaget Smaland Airport Trafikledningssystem AB.

Föremålet för bolagets verksamhet ska vara att äga, förvalta och driva Växjö Småland Airport AB samt annan därmed förenlig verksamhet. Bolagets huvuduppgift är att ta tillvara och utveckla

kommunikationer med flyg till och från Växjö och därigenom bidra till regional utveckling och tillväxt. Bolaget ska även aktivt medverka till att utveckla regionens attraktivitet för boende, näringsliv och studier.

Växjö Småland Airport blev återigen enormt hårt drabbat av pandemin. Det budgeterade med 158 000 passagerare för 2021 men utfallet blev 44 800, vilket jämfört med utfall 2019 är en minskning med 84%. Bolaget har under året anpassat verksamheten efter rådande förhållanden. Under året fortsatte bolaget att korttidspermittera nästan all personal maximalt. Flygplatsen har under året på uppdrag av Trafikverket varit beredskapsflygplats.

Utfall/Nyckeltal:	2021 (prel)	2020
Omsättning (tkr) - netto	12 552	20 791
Resultat efter finansiella poster (tkr)	-11 250	13 281
Årets resultat (tkr)	-10 428	14 191
Balansomslutning (tkr)	84 502	97 953
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)	5 500	16 500
Soliditet (procent)	42%	47%
Antal anställda	39	49

Totalt lån till bolaget uppgår till 7,9 mnkr.

AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg, 49 procent

AB Regionteatern ägs till 49 procent av Region Kronoberg. Övriga ägare är Landstinget Blekinge med 29 procent och Växjö kommun med 22 procent av aktierna i bolaget.

Bolagets uppdrag är att bedriva scenkonst samt vara en aktiv del av samhälls- och kulturlivet i Kronobergs och Blekinge län. Särskild vikt ska läggas vid barn- och ungdomsteater samt amatörteater i båda länen. Bolaget ska arbeta för att öka intresset för scenkonst hos nya publikgrupper. Verksamheten ska präglas av konstnärlig och intellektuell frihet samt vara politiskt och ideologiskt oberoende.

Året har präglats av Corona pandemin och dess effekter. De ekonomiska effekterna av pandemin och de beslut som har fattats av teaterns styrelse och ledning har inneburit att det beslutade ianspråktagandet av balanserade vinstmedel inte behövt ske utan åtgärderna ryms inom den ordinarie verksamheten. Teatern har beviljats 882 tkr i tillfälligt förstärkta statliga anslag och 382 tkr av regeringens tillfälliga stöd för hyreskostnader. Avser kvartal 1 och har beslutats och betalats ut av Vöfab.

Utfall/Nyckeltal:	2021 (prel)	2020
Omsättning (tkr) - netto	42 536	40 147
Resultat efter finansiella poster (tkr)	1 947	2 380
Årets resultat (tkr) *)	1 173	1 344
Balansomslutning (tkr)	23 309	25 466
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)	12 615	12 260
Soliditet (procent)	46%	36%
Antal anställda	43	37

*) efter bokslutsdispositioner och skatt

Ägaranslagen räknas årligen upp i enlighet med konsortialavtal parterna emellan. För år 2021 enades ägarna om en uppskrivning med 1,9 procent. För det statliga anslaget gjordes en uppskrivning år 2021 med 1,3 procent.

IT-plattform Småland och Öland AB, 50 procent

IT-plattform Småland och Öland AB ägs till 50 procent vardera av Region Kronoberg och Regionförbundet i Kalmar län.

Bolaget uppdrag är att bedriva verksamhet bestående i att utveckla och förvalta en IT-plattform för turiständamål och därmed tillgängliggöra Småland och Öland för nationella och internationella besökare.

Utfall/Nyckeltal:	2021 (prel)	2020
Omsättning (tkr) - netto	3	1 500
Resultat efter finansiella poster (tkr)	-1 217	502
Årets resultat (tkr)	-1 217	394
Balansomslutning (tkr)	857	1 808
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)	0	0
Soliditet (procent)	24%	79%
Antal anställda	1	1

ALMI Företagspartner Kronobergs län AB, 49 procent

Region Kronoberg äger Almi Företagspartner Kronoberg AB tillsammans med majoritetsägaren Almi Företagspartner AB, det nationella moderbolaget.

Almis uppdrag är att stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för hållbar tillväxt genom att medverka till att utveckla och finansiera små och medelstora företag med lönsamhets- och tillväxtpotential.

Utfall/Nyckeltal:	2021 (prel)	2020
Omsättning (tkr)	23 056	20 893
Resultat efter finansiella poster (tkr)	-123	356
Årets resultat (tkr)	-123	356
Balansomslutning (tkr)	25 545	24 823
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)*)	7 758	7 431
Soliditet (procent)	-	-
Antal anställda	17	17

*) Driftsbidraget 2021 inkluderar 500 tkr som är statliga medel.

Företagsfabriken i Kronoberg AB, 33,3 procent

Företagsfabriken i Kronoberg AB ägs till 33,3 procent vardera av Region Kronoberg, Videum AB, Region Kronoberg och Linnaeus University Development AB.

Bolagets ändamål är att stötta utvecklingen av kunskapsintensiva och tillväxtorienterade företag och verksamheter samt stötta uppkomsten och kommersialisering av nya akademiska avknoppningar.

Utfall/Nyckeltal:	2021 (prel)	2020
Omsättning (tkr)	7 962	7 662
Resultat efter finansiella poster (tkr)	-10	119
Årets resultat (tkr)	-10	120
Balansomslutning (tkr)	7 291	5 673
Intäktsfört driftsbidrag från Region Kronoberg (tkr)	1 322	1 172
Soliditet (procent)	8%	10%
Antal anställda	9	8

Kust till Kust AB, 12,5 procent

Bolaget ska bedriva verksamhet som syftar till att värna och utveckla järnvägstrafiken till, från och inom Kust till Kustbanans trafiksystem.

Öresundståg AB, 12 procent

Bolagets uppdrag är att samordna och driva gemensamma frågor för Öresundstågstrafiken i Sverige, inom avtalsfrågor, trafikplanering, fordons- och underhållsfrågor, marknad, försäljning, kvalitet och utveckling.

AB Transitio, 5 procent

Region Kronoberg äger tillsammans med andra svenska trafikhuvudmän AB Transitio som är ett samverkansorgan vars uppgift är att anskaffa spårfordon för främst regional järnvägstrafik åt svenska trafikhuvudmän. Syftet är att genom den samordnade anskaffningen minimera kostnaderna för fordonsförsörjningen. AB Transitio har även en mäklarroll när det gäller omfördelningar av fordon mellan användare för att nå ett effektivt fordonsutnyttjande.

Samtrafiken i Sverige AB, 2,1 procent

Region Kronoberg äger bolaget tillsammans med 37 andra svenska trafikföretag. Samtrafiken är ett tjänsteutvecklingsföretag som finns till för att göra kollektivt resande enklare, mer tillgängligt och mer pålitligt. Bolagets uppdrag är att genom samverkan inom planering, biljetter, stationer, information, trafikstörning och tillgänglighet medverka till att öka det kollektiva resandet i Sverige.

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF), 2 procent

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF) är ett rikstäckande försäkringsbolag vars huvuduppgift är att försäkra de vårdgivare som finansieras av landstingen och regionerna. Löf:s slutkund är de patienter som drabbats av patientskada och uppdraget är att utreda och lämna

ersättning till patienter som skadats i vården samt att bidra till att antalet skador i vården minskar. Lof är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av samtliga landsting och regioner. 2021 var premieinbetalningen 31,7 mnkr.

Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg, 1,9 procent

Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg bildades 2016 för att skapa samordningsvinster och stordriftsfördelar. Förbundets ändamål är att för medlemmarna tillhandahålla ambulansflyg för att öka patientnyttan och patientsäkerheten genom samordning av gemensamma resurser. Investeringar i flygplanen finansieras genom lån från medlemmarna efter andelstal. Förbundets medlemmar består av alla landsting och regioner i Sverige. 2021 uppgick särskilt bidrag till 0,5 mnkr och i tillägg utbetalades 1,1 mnkr i uppstartskostnad för 2021. Totalt lån till förbundet uppgår till 13,2 mnkr.

Kommuninvest Ekonomisk Förening, 0,55 procent

Föreningen är en medlemsorganisation med svenska kommuner som medlemmar och har till ändamål att i sin verksamhet förverkliga en gemensam verksamhetsidé och vision bestående i att främja sina medlemmars ekonomiska intressen genom att skapa varaktigt bästa villkor för medlemmarnas upplåning, samt att genom stöd till medlemmarna skapa goda förutsättningar för deras verksamhet på det finansiella området. Samtliga medlemmar har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt inanspråktagande av borgensförbindelsen.

Inera AB, 0,1 procent

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är från år 2017 majoritetsägare i Inera AB. Alla regioner äger fem aktier vardera och även kommunerna har ägarandelar. Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare. Uppdraget är att förvalta, utveckla och införa gemensamma e-hälsotjänster, teknisk infrastruktur samt gemensamma regelverk och standarder. I uppdraget ingår att samverka med övriga aktörer inom e-hälsoområdet, exempelvis regeringen, myndigheter, privata vårdgivare, Fou och ideella organisationer samt marknadens aktörer.

Stiftelsen Musik i Kronoberg

Region Kronoberg är ensam huvudman för stiftelsen Musik i Kronoberg. Ändamålet för stiftelsen är att i första hand organisera och driva musikverksamhet inom Kronobergs län. Tillsammans med Stiftelsen Musik i Skåne, med Region Skåne som huvudman, äger man Musik i Syd AB. Stiftelsen Musik i Kronobergs huvudsakliga verksamhet består i att ansöka om verksamhetsbidrag och vidarebefordra dessa till Musik i Syd AB. Styrelsen för Musik i Syd AB, med ledamöter från de två stiftelsestyrelserna, har sitt säte i Kristianstad. Den lagstadgade arkivverksamheten, Smålands Musikarkiv, finns hos Musik i Syd AB. Kammarorkestern Musica Vitae är en integrerad del av verksamheten och orkestern har fått en allt starkare förankring i hela regionen.

Syftet med Musik i Syd är att ge människor tillgång till skapande och levande musikupplevelser. Det är ett kulturpolitiskt uppdrag och del av en aktiv kulturpolitik med målet att göra levande musik tillgänglig även utanför de större städerna. Musik i Syds verksamhet för barn- och ungdomar har hög prioritet och erbjuder konsertupplevelser med levande musik inom många olika genrer. För Musik i Syd är det viktigt att värna om och stimulera barn och ungdomars eget musikutövande. Exempel på detta är den riksomfattande tävlingen Musik Direkt som har en stark förankring i Kronoberg.

Samordningsförbundet Värend

I samordningsförbundet Värend ingår Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Kronoberg och kommunerna Alvesta, Lessebo, Tingsryd, Uppvidinge och Växjö. Förbundets vision är att förenkla processen för både individer och organisationer för att den enskilde människan ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete.

Samordningsförbundet Sunnerbo

I Sunnerbo Samordningsförbund ingår Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Kronoberg och kommunerna Markaryd, Ljungby och Älmhult. Förbundet har två huvuduppdrag; att stödja samverkan förbundsmedlemmarna emellan och att finansiera individinriktade insatser som drivs av medlemmarna.

Filmregion Sydost

Filmregion Sydost är en ideell förening som finansieras av samt verkar på uppdrag av huvudmännen Region Blekinge, Region Kronoberg och Region Kalmar län. Filmregion Sydost ingår i kultursamverkansmodellen och får även statligt stöd via Kulturrådet.

Barnbokslut

2021

Inledning

Detta barnbokslut följer upp Region Kronobergs ansvar för att omsätta barnets rättigheter i barnkonventionen under verksamhetsåret 2021. Det är en del av årsredovisningen och alla regionens verksamheter har rapporterat in via Stratsys. I en del fall har kompletterande information skickats direkt till människoräts- och barnrättsstrategen som sammanfattar och analyserar den inrapporterade informationen i detta dokument.

Barnbokslutet 2021 innehåller följande delar:

1. Likvärda villkor och förbud mot diskriminering	135
1.1 Ojämlig barnhälsovård i Kronoberg	135
2. Barnanpassad information och barnets delaktighet	137
2.1 Patientnämnden	139
3. Goda levnadsvillkor för barn och barn som far illa	140
3.1 Rätten till bästa uppnåeliga hälsa och COVID-19	144
4. Kronoberg som barnrättsbaserad verksamhet	145
5. Kommentarer till barnbokslutet	149

1. Likvärdiga villkor och förbud mot diskriminering

Region Kronobergs värdegrund utgår från respekt för människan. Vi arbetar för allas lika värde, jämställdhet, jämlikhet och förbud mot diskriminering.

- **Rätten till likvärdiga villkor och förbud mot diskriminering:** Under 2021 har Folkhälsa och social utveckling påbörjat ett arbete med att bättre inkludera elever inom särskolan i barn- och ungdomsenkäten. Tillsammans med särskolepedagoger har förutsättningarna för och anpassningar av enkäten undersökts för att bättre inkludera denna grupp i undersökningen framöver.
- Kulturnämnden utfärdar årligen grundvillkor som gäller för verksamheter som tilldelas regionala driftsanslag. I grundvillkoren för 2021 fastställdes att barn och unga ska ha likvärdig tillgång till kultur och möjlighet till eget skapande oavsett uppväxtvillkor och individuella förutsättningar.
- Kulturnämnden har arbetat för att personer med funktionsnedsättning på lika villkor som personer utan funktionsnedsättning ska få tillgång till kultur.

1.1 Ojämlig barnhälsovård i Kronoberg

I pandemins spår har vikten av jämlik hälso- och sjukvård blivit än tydligare. I årets barnbokslut granskas barnhälsovården där det har blivit mest uppenbart att Region Kronoberg inte kan säkerställa jämlika och likvärdiga förutsättningar för barn i länet.

Kommissionen för jämlik hälsa lyfte i sitt slutbetänkande fram att arbetet för en god och jämlik hälsa bör inriktas på att skapa, stötta och stärka en god start i livet och jämlika uppväxtvillkor, så att alla barn får grundläggande förutsättningar att utifrån sina villkor utveckla kognitiva, emotionella, sociala och fysiska förmågor (art. 2, 6 och 24 i barnkonventionen). Ojämlika levnadsvillkor under barndomsåren riskerar att leda till ohälsa och de kan i sin tur påverka möjligheterna till utbildning och arbete senare i livet. En viktig förutsättning är att alla barn i Kronoberg får jämlik tillgång till barnhälsovård av god kvalitet, vilket spelar en viktig roll i att balansera skillnaderna i social hälsa och för att främja en god, jämlik och hållbar hälsoutveckling.

Stora variationer i hur resurser används till barnhälsovården: I Kronoberg ingår barnhälsovården (BHV) i vårdval för primärvård och tillhör organisatoriskt vårdcentralerna. BHV träffar alla barn 0–5 år och deras föräldrar och bedrivs på 32 barnavårdscentraler (BVC) i länet; 21 offentliga och 11 privata. Prioritering av resurser till BHV görs i dag av respektive verksamhetschef på varje vårdcentral. Resurserna till barnhälsovården ställs mot övrig vård som erbjuds på vårdcentralen. Detta leder till stora variationer i prioriteringar och en ojämlik barnhälsovård då resurser ämnade till barnhälsovård kan läggas på en helt annan verksamhet.

Region Kronoberg tilldelades statliga medel för att förstärka barnhälsovården under 2018–2020, men pengarna användes huvudsakligen på andra verksamheter. I en utvärdering 2021 av hur de statliga resurserna har använts har många regioner använt medlen för att öka tillgängligheten för de mest sårbara grupperna av små barn. Kronoberg var en av tre regioner som inte alls, eller i väldigt liten utsträckning, har använt statsbidragen för barnhälsovården.

Personalresurser är ojämnt fördelade mellan olika BVC: Antal nyfödda barn per heltidstjänst BHV-sjuksköterska/år varierar mellan 25–90. De nationella rekommendationerna ligger på 55 nyfödda/heltidstjänst.

Jämlig barnhälsovård måste beakta riskfaktorer för ohälsa: På enheter med högt Care Need Index (CNI) krävs en högre bemanning för möjlighet att ge extra stöd till de barn och föräldrar som behöver insatser utöver det universella nationella barnhälsovårdsprogrammet. I länet ligger 14 vårdcentraler över 1.1 CNI-värde, varav en vårdcentral har ett värde på hela 2.2. Trots att det är ett vedertaget mått för ökad risk för ohälsa utgår resurssättningen i Kronoberg i låg grad från CNI. 2021 sänktes ersättningen grundad på CNI när ersättningsmodellen för Vårdval Primärvård ändrades och en riktad ersättning infördes för att stimulera hembesöksfrekvensen som i flera år sjunkit inom barnhälsovården. För att uppnå en jämlig barnhälsovård behöver den ekonomiska ersättningen anpassas efter behov, där riskfaktorer för ohälsa är viktiga faktor att ta hänsyn till.

Kronobarnsmodellen riskerar att öka ojämlig barnhälsovård: Nuvarande organisation begränsar möjligheterna till att erbjuda en jämlig barnhälsovård av god kvalitet till alla barn i Kronobergs län. Under 2021 har det dessutom fattats beslut inom Kronobarnsmodellen om att barnhälsovården kommer att bli BarnensBästa-ansvarig för barn från födseln till skolstart. Detta är ett stort och viktigt uppdrag utöver det nationella barnhälsovårdsprogrammet. Insatserna som BarnensBästa-ansvarig kommer med nuvarande situation att bli en stor utmaning att implementera på BVC:er med högt CNI och låg bemanning.

Det innebär att det de facto inte finns likvärdiga förutsättningar för barn i Kronoberg att få tillgång till en jämlig barnhälsovård. Istället blir det föräldrars val av barnhälsovårdscentral som avgör om barnets rätt till goda förutsättningar för sin hälsa och utveckling kan tillgodoses.

En översikt av barnhälsovården: I tabellen nedan synliggörs skillnaderna mellan vårdcentraler med lägst och högst resultat i länet, samt en genomsnittlig summering.

Verksamhetsmätt	Lägst resultat på VC i Kronoberg	Högst resultat på VC i Kronoberg	Kronoberg genomsnitt
Hembesök nyfödd (Barn födda 2020)	4 %	100 %	72 %
Hembesök 8 månader (Barn födda 2020)	1 %	91 %	54 %
Genomförd depressions-screening hos den födande kvinnan (Barn födda 2021)	54 %	97 %	76 %
Enskilt föräldrasamtal med icke födande förälder (Barn födda 2020)	5 %	72 %	36 %
Antal nyfödda/heltidstjänst för BHV-sjuksköterskor	25	90	54
CNI (Care-need-index)	0,72	2,2	-

Tabellen visar variationen mellan olika barnavårdscentraler i Kronoberg.

2. Barnanpassad information och barnets delaktighet

Barn har rätt att vara informerad om, och delaktiga i, frågor som berör deras liv. De har rätt till information som de kan förstå, på ett enkelt och begripligt språk.

- **Rätten till information:** Psykiatrien har tagit fram en broschyr som vänder sig till barn och unga med en förälder eller annan vuxen närstående som vårdas på avdelning eller i öppenvård. Bilder och text i broschyren är barnanpassad och beskriver kliniken, arbetssätt, barns rätt till information, råd och stöd samt rätt till BRA-samtal.
- Folk tandvården har spelat in tre filmer om tandvård och skickat till grundskolorna i länet.
- Vårdcentralen Alvesta har spridit information om bland annat barnkonventionen genom sitt Instagramkonto samt genom att uppmärksamma Internationella barndagen med olika aktiviteter i samverkan med Rädda Barnen.
- Klinisk kemi och transfusionsmedicin har förtydligat rutiner angående information till barn vid provtagning.
- Länstrafiken erbjuder vanligen undervisning för elever som åker skolskjuts i hur man åker buss på ett tryggt och säkert sätt. På grund av covid-19 har undervisningen varit begränsad, där Länstrafiken Kronoberg hann med att åka ut till en del skolor i Alvesta kommun och Lessebo kommun under hösten. Syfte med utbildningen är att skoleleverna ska känna sig trygga vid sin resa och öka kunskaperna kring hur de gör sin resa säkrare.
- Länstrafiken har tagit fram ett nytt skolmaterial i form av ny skolskjutsinformationsfilm samt en broschyr avsedd för både skolelev och målsman.
- Myndighetsavdelningen för färdtjänst/riksfärdtjänst har utifrån barnkonventionen ändrat blanketter och informationsmaterial för att bli mer lättläst/lättförståelig.

Region Kronoberg har under 2021 genomfört ett flertal **studier och utvärderingar** som riktat sig till barn och som har använts för att förbättra verksamheten och ge ökad kunskap:

- **Rätten till delaktighet:** Barn- och ungdomskliniken har genomfört två digitala träffar med gruppen unga vårdutvecklare, Vooglers.
- Habiliteringen har under året genomfört utvärderingar av utbildningsinsatser med såväl barn som vårdnadshavare. De har även haft samråd och dialog med brukarorganisationer.
- Psykiatrien har genomfört BRA-samtal och använt materialet ”föra barn på tal”.
- Vårdcentralen Alvesta har haft barnvagnspromenader som har inkluderat en tipsrunda med frågor som rör barnkonventionen, samt en ”Babblarrunda” med olika aktiviteter och frågor för barn och föräldrar.
- Folk tandvården har träffat drygt 3,000 barn genom digitala möten för att prata tandhälsa.
- Folkhälsa och social utveckling har genom samarbete med kommunerna involverat barn och unga i arbetet med verktyg kopplade till Kronobarnsmodellen.
- Folkhälsa och social utveckling har inlett samarbete med Länsstyrelsen kring en förstudie om digitala arenor för barns delaktighet. Syftet är att undersöka möjligheter att skapa länsövergripande arenor för att efterfråga barns och ungas tankar, idéer och inspel.

- Folkhälsa och social utveckling har under året genomfört barn- och ungdomsenkäten. Undersökningen genomförs vart tredje år, där åk 5, 8 och gymnasiet deltar. Den är ett sätt att låta barn och unga komma till tals och är ett underlag för folkhälsoinsatser till barn och unga i länet. Vid revideringen av enkätformuläret har även utvalda klasser och elevråd fått komma med synpunkter på frågor och formuleringar.
- Under året har en ny regional kulturplan antagits av regionfullmäktige inför perioden 2022–2024. Ett av tre prioriterade utvecklingsområden är likvärdig kulturell välfärd för barn och unga i Kronoberg. Som en del i framtagandet av den nya kulturplanen genomfördes en kunskapsfördjupning med särskilt fokus på kultur för barn och unga i länet. I den processen inhämtades barns åsikter dels indirekt (via kulturpedagogiska resurser i regionala kulturorganisationer, forskning samt omvärldsbevakning) och dels direkt (via enkäter riktade direkt till barn och unga samt genom Kulturcrew som är en metod för ungdomdelaktighet som bygger på att barn, unga och vuxna möts och arbetar tillsammans med kultur.)
- Länstrafiken inhämtar årligen ungdomars åsikter om kundnöjdhet. Ungdomar har lägre kundnöjdhet än för hela kundunderlaget sammantaget, men ligger på samma nivå som riket som helhet. Precis som att det totala resultatet för Nöjd kund-index förbättrades under 2021 så förbättrades även nöjdhetsvärdet för åldersgruppen 15–19 år, med 5 %. Nöjdhet senaste resa försämrades dock med 2 %. Även detta liknar det totala resultatet där nöjdhet senaste resa försämrades något. Ett större tapp märks för området ”Förarens bemötande”, som minskar med 9 %. Detta beror med största sannolikhet på att bussarnas framdörrar varit stängda under större delen av året så det har inte varit möjligt för förarna att interagera med resenärer som vanligt.

Kundnöjdhet 2021	Ungdomar 15-19 år		Totalt resultat alla åldersgrupper	
	2020	2021	2020	2021
Nöjd kundindex	53 %	58 %	62 %	66 %
Nöjdhet senaste resan	74 %	72 %	81 %	80 %
Förarens bemötande	62 %	53 %	70 %	70 %

2.1 Patientnämnden

Patientnämnden har under året registrerat 57 ärenden där patienten är ett barn eller ungdom upp till 19 år, vilket motsvarar 8 % av samtliga ärenden (55 ärenden under 2020). Dessa ärenden redovisas specifikt vid varje patientnämndssammanträde.

Det är oftast en förälder som kontaktar patientnämnden. Handlar ärendet om ett äldre barn begär patientnämnden att hen lämnar sitt godkännande till att ett ärende skickas vidare. Patientnämnden ber ibland också att få tala med barnet/ungdomen. Vid samtal med barnet eller ungdomen bedöms mognadsgrad och informationen anpassas så att samtycket blir korrekt, dvs. att barnet/ungdomen är införstådd med den information som ges.

Under året har en rapport som gäller barn och unga sammanställts för 2020, efter ett nationellt beslut hos Sveriges patientnämnder i samverkan med IVO. Rapporten översändes till IVO som hösten 2021 publicerade den nationellt gemensamma rapporten/iakttagelsen: "Bättre förutsättningar behövs för att barnens röster ska göras hörda i hälso- och sjukvården". Patientnämnderna kommer fortsatt att gemensamt följa gruppen barn- och unga under 2022.

Under året handlade flest klagomål om kommunikationsproblem. Klagomålen kring vård och behandling minskade jämfört med tidigare år men var under året den näst vanligaste orsaken till missnöje med hälso- och sjukvården, tätt följt av klagomål kring organisation, vårdansvar och tillgänglighet.

Kontaktorsak Patientnämnden Barn och unga	2017 %	2018 %	2019 %	2020 %	2021 %
Kommunikation	23	23	29	25	28
Vård och behandling	39	47	45	44	22
Organisation, vårdansvar, tillgänglighet	26	16	14	24	21
Administrativ hantering	1	8	12	2	11
Medicinsk dokumentation och sekretess	5	0	6	4	7
Ekonomi	0	2	2	0	0
Ej vald eller övrigt	0	0	2	2	0
Ej vald eller övrigt	3,8	0	0	2	0

3. Goda levnadsvillkor för barn och barn som far illa

Region Kronoberg ska verka för att barn ska ha goda och jämlika levnadsvillkor samt en trygg och säker livsmiljö i Kronobergs län. Regionen har ett särskilt ansvar för att upptäcka och stödja barn som far illa.

- **Rätten till goda levnadsvillkor:** Inom ramen för processen Barnens bästa gäller! i Kronoberg har ett arbete påbörjats för att tillskapa en tillgänglig, lättmanövrerad och tilltalande hemsida för profession såväl som barn och unga.
- Inom Kronobarnsmodellen har ett arbete pågått med att sprida det gemensamma språk som tagits fram i länet för att förenkla och tydliggöra kommunikationen med barn och unga i samtal om deras situation.
- Processledning för Barnens bästa gäller! i Kronoberg och länsstyrelsen har genomfört temadagar för främjande och förbyggande arbete och samverkan för att stärka de personer som arbetar med föräldraskapsstöd.
- Inom ramen för Livsstil Kronoberg (Regionen, Länsstyrelsen och Polisen) utbildades ANDTS-coacher i länet. De fick fördjupade kunskaper inom alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar och ska verka som en extra resurs inom dessa frågor på t.ex. en skola eller en fritidsgård.
- Miljöenheten genomförde en inventering av barnprodukter, via avtalskatalog samt genom utsök av inköp i QlikView. Under 2021 kartlades 34 produkter. Insatsen försenades på grund av Coronapandemin och kommer att fortgå under 2022.
- Länstrafiken har erbjudit en kraftigt prisreducerad fritidsbiljett för att underlätta barns och ungdomars självständiga mobilitet. Fritidsbiljetten är giltig i 30 dagar och gäller för resor med buss och tåg i hela länet.
- Länstrafiken har möjliggjort för alla biljettyper som finns med rabatt för barn och ungdomar att inhandlas i reseappen, vilket gör biljettköp lättillgängligt för fler. Funktionerna "överlåta" och "låna ut" förenklar för föräldrar att köpa biljetter till sina barn eller dela biljetter mellan barn och vårdnadshavare. Möjligheten att förköpa enkelbiljetter och lägga på resekort medger enkelt och säkert resande för mindre barn där det inte är önskvärt att de ska hantera betalmedel.
- Länstrafiken erbjöd länets kommuner att köpa Sommarlovskortet till ungdomar i respektive kommun för att främja mobilitet under sommarlovet. Alvesta kommun och Lessebo kommun valde att utnyttja denna möjlighet under året.
- Länstrafikens resevillkor justerades under året så att antalet barn i åldrarna 0-6 år som fritt får medfölja en betalande resenär inte längre begränsas i antal.
- För barn som har rätt till skolskjuts (rättigheten bestäms av kommunerna) har länstrafiken arbetat för att skolskjutsen ska följa avtal och vara säker och trygg, bland annat genom fordonskontroller och dialog med kommunerna.

- **Rätten till skydd mot alla former av omsorgsbrist, vanvård, våld och övergrepp:** Vårdcentralen Alvesta har haft en temavecka som uppmärksammat ”stopp min kropp”, med bl.a. en utställning.

- Under året har 818 orosanmälningar skickats in till Socialtjänsten:

VERKSAMHET	2019	2020	2021
Akuten	23	52	86
Ambulansverksamhet	1	8	46
Anestesikliniken	7	13	-
Barn- och ungdomskliniken	109	149	129
Folktandvården	2	59	76
Infektionskliniken	-	7	-
Kvinnokliniken	28	27	30
Medicinkliniken	1	6	7
Primärvården (barnhälsovården)	74	102	52
Primärvården (habiliteringen)	10	31	31
Primärvården (vårdcentraler)	48	60	31
Psykiatri (barn och unga)	82	95	171
Psykiatri (vuxna)	97	74	123
Rättpsykiatri	20	7	6
Ögonkliniken	1	1	9
Övriga	5	10	21
TOTALT	508	701	818

Under året ökade andelen orosanmälningar med nästan 17 %, bland annat som ett resultat av fortsatta utbildningsinsatser och stödjande instruktionsfilmer samt familjeombudens stödjande uppdrag. Att notera är att akuten, folktandvården och psykiatri under året har inkommit med fler orosanmälningar, medan barnhälsovården och vårdcentraler har drastiskt minskade antal orosanmälningar. En möjlig förklaring är den effekt som pandemin har fått för minskade hembesök och besök inom vården, samt ett ökat tryck på akuten och psykiatri.

- **Rätten till bästa uppnåeliga hälsa:** Psykiatri har under året öppnat en heldygnsvårdsavdelning för barn och unga. De har även startat ett mobilt team för att komma närmare barn och unga i Kronobergs län.
- Akutkliniken och barnkliniken har samverkat i planeringsarbetet för ett nytt sjukhus i Växjö för att utveckla en barnakutmottagning som kan ta emot alla barn, även de som idag hanteras inom vuxenakuten.
- Klinisk kemi och transfusionsmedicin har köpt och börjat använda ett nytt instrument för svetttest som utförs vid frågeställning och cystisk fibros och som mestadels utförs på barn.
- Ögonkliniken har ökat tillgängligheten genom speciella mottagningar där undersköterskor arbetar tillsammans med en ögonläkare för 4-åringar som behöver extra synundersökning.
- Ögonkliniken har infört "screening-verksamhet" för 7–9-åringar för att öka tillgängligheten och uppföljande läkarbesök för de barn som har något synfel.

- Avdelning 10 låg, trots lokalproblem och pandemi, i topp nationellt i föräldraenkäten kopplad till patientregistret för neonatalvård SNQ, på flera parametrar, bl.a. bemötande.
- Barn- och ungdomskliniken har arbetat med att formalisera patientkontrakt för barn utifrån tillgänglig vård, och som tar hänsyn till familjens självständighet och behov av stöd för att barnet ska komma till sjukvården.
- Neonatalavdelningens lokaler behöver omgående åtgärder för att möta de behov som angavs i skyddsombudens begäran enligt 6 kap 6a § arbetsmiljölagen. Under sommaren försenades samtliga planerade åtgärder p.g.a. hög beläggning och vårdtyngd. AMV har svarat med ett vitesförläggande. Beslut finns om utökning av neonatalavdelningens lokaler in i nuvarande BB efter det att BB flyttat enligt plan CLV 8 år.
- Tillgängligheten inom hälso- och sjukvården har under året varit enligt följande:

Nyckelaktivitet 2019	Mål	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Andel remitterande patienter 1-18 år som träffar läkare på barnkliniken inom vårdgarantins 90 dagar.	90 %	95 %	98 %	92 %	91 %	96 %	90 %
Andel patienter under 18 år som fått träffa läkare vid regionens barnakut inom 4 timmar	≥90 %	95 %	95 %	76 %	94 %	95 %	92 %
Andel patienter under 18 år av dem som omfattas av vårdgarantin som fick komma på ett läkarbesök i primärvården inom 7 dagar (inom 3 dagar 2020) (Helår)	100 %	94 %	94 %	94 %	94 %	92 %	96 %
Andel patienter under 18 år som omfattas av vårdgarantin och utfört planerat läkarbesök i specialiserad vård inom 90 dagar (Helår)	100 %	78 %	88 %	83 %	88 %	89 %	87 %
Andel patienter 1-17 år med livshotande tillstånd (prio 1) som nås av ambulans inom 10 minuter	≥60 %	57 %	58 %	58 %	58 %	60 %	61 %
Andel 1- och 2-åringar som har fått en hälsobedömning av sin tandhälsa inom tandvården.	95 %	95 %	85 %	84 %	96 %	78 %	79 %
Andel besökta årskurs 3 och 5 i skolan av tandvården i det förebyggande arbetet för förbättrad munhälsa.	100 %	94 %	87 %	87 %	100 %	100 %	-
Andel patienter 6-18 år som fått ett besök inom 3 dagar till En väg in för barn och ungdomar med psykisk ohälsa mottagning (påbörjades 2020)	90 %	-	-	-	-	87 %	92 %
Andel patienter under 18 år som omfattas av psykiatriöverenskommelsen som fått ett besök inom BUP inom 30 dagar (Faktisk väntetid helår)	80 %	81 %	48 %	38 %	51 %	69 %	62 %
Andel patienter under 18 år som omfattas av psykiatriöverenskommelsen som har fått behandling inom 30 dagar (Faktisk väntetid helår)	80 %	73 %	62 %	44 %	49 %	62 %	64 %
Andel patienter under 18 år som omfattas av psykiatriöverenskommelsen som fått behandling och utredning inom BUP inom 30 dagar (Faktisk väntetid helår)	80 %	45 %	48 %	31 %	35 %	49 %	44 %
Andel patienter under 18 år som omfattas av psykiatriöverenskommelsen som fått fördjupad utredning inom BUP inom 30 dagar (Faktisk väntetid helår)	80 %	12 %	25 %	15 %	4 %	15 %	26 %

Kommentarer till tabellen: Det är fortsatt god tillgänglighet för barn till läkarbesök inom ramarna för vårdgarantin. På grund av Covid-19 har tandvården inte kunnat besöka skolorna i

önskvärd utsträckning, vilket även har påverkat andelen barn som fått en hälsobedömning av sin tandhälsa.

Sedan 2020 är *En väg in* ingången till all vård och behandling vid psykisk ohälsa bland barn 6-18 år. SKR:s nya tillgänglighetsredovisning bygger på tillgänglighet inom 3 dagar.

Under året har det tillkommit två nya privata vårdgivare inom BUP. Det är fortsatt lång kö för behandling och utredning samt fördjupad utredning inom BUP, vilket åsidosätter många barns rätt till vård och behandling vid psykisk ohälsa.

■ **Barn som närstående:** Psykiatrien har arbetat med att anpassa lokaler och inventarier för att de ska vara välkomnande för barn och ungdomar samt barn som närstående.

■ Rättspsykiatrien har under pandemin gått över till digitala möten för barn som närstående.

■ Strålbehandlingsenheten har till Strålskyddsmyndigheten lämnat in en ansökan om dispens från förbud för minderåriga att vistas i behandlingsrum på Strålbehandlingsenheten.

Arbetet har involverat andra strålbehandlingsenheter, universitetet med psykologer, fysiker som gjort mätningar samt patienterfarenheter.

■ **Rätten till kultur och fritid:** Kulturnämndens grundvillkor för regionala driftsanslag 2021 fastställde att barn och unga skulle ha likvärdig tillgång till kultur och möjlighet till eget skapande, oavsett uppväxtvillkor och individuella förutsättningar. Kulturverksamhet för och med barn och unga prioriterades. Verksamheter med regionala driftsanslag skulle ha ett utbud riktat till målgruppen, direkt eller indirekt, och aktivt verka för att nå målen kring barn och ungas rätt till kultur. Utbud och aktiviteter skulle präglas av kvalitet och bestå av en mångfald av uttryck samt utgå från barnkonventionen.

■ **Rätten till utbildning:** AV-Media bidrog till att förverkliga den nationella strategin för skolans digitalisering och att öka måluppfyllelsen i skolan. Fokusområden 2021 har varit språkutveckling och digitala verktyg, datalogiskt tänkande och programmering, främjande av rörelse med hjälp av digital teknik samt att anpassa verksamheten med bland annat webbutbildningar pga. Covid-19.

■ AV-Media har under året lånat ut fem AV1-robotar i syfte att stötta långtidsfrånvarande elever i sin skolgång och i sin sociala relation med klasskamraterna. Genom roboten har eleverna fått möjlighet att följa med i all verksamhet i skolan, både i klassrummen och på rasterna.

■ AV-Media har under året lånat ut digitalteknik till skolorna och i samarbete med Mot nya höjder fanns även en Makerbuss som besökte skolorna med spännande workshops och digital teknik för att skapa en likvärdighet för eleverna i vårt län. AV-Media har fortsatt utvecklingen av webbaserade utbildningar samt stöttat skolorna med distans- och hybridundervisning under pandemin.

■ Kompetens och lärande har tagit fram en rapport som beskriver behovet av gymnasial yrkeskompetens i Kronobergs län. Den visar bland annat att antal elever som väljer att läsa ett yrkesprogram på gymnasiet minskar samtidigt som arbetsmarknadsbehovet av yrkesutbildningar ökar. Rapporten jämför även livsinkomsten för olika utbildningsgrupper och finner att livsinkomsten är särskilt gynnsam för en del gymnasiala yrkesutbildningar.

3.1 Rätten till bästa uppnåeliga hälsa och Covid-19

Covid-19 har påverkat barn och unga i länet under 2021 på olika sätt. Region Kronoberg har både stöttat skolor och på olika sätt hanterat de medicinska konsekvenserna av pandemin.

- AV-Media har under året fortsatt **utvecklingen av webbaserade utbildningar** samt stöttat skolorna med distans- och hybridundervisning för att minska effekten av pandemin på barn och ungdomar.
- **Barn med RS-virus** har under hösten varit extremt högt. Barnakutsjukvården hade 2020 och första halvåret 2021 lågt tryck på grund av färre infektioner hos barn under pandemin. Under hösten förändrades detta då RS-säsongen blev närmast extrem i hela landet. Ovanligt många spädbarn har behövt vård i form av andningsunderstöd och nutrition.
- **Omikronvarianten** började spridas kring årsskiftet och för första gången under pandemin smittades och insjuknade många barn. Erfarenheterna hittills är att barn inte blir allvarligt sjuka och i mycket liten utsträckning behöver slutenvård.

Negativ påverkan på barn: Barn- och ungdomskliniken och kulturnämnden signalerar vikten av att analysera och väga upp för de sekundära effekterna av pandemin på situationen för barn och unga.

- **Fetma och ätstörning/anorexi** har ökat kraftigt bland barn och unga under året. Vårdbehovet överskrider med stor marginal de resurser som finns inom Region Kronoberg.
- **Den psykiska ohälsan har ökat.** Från En väg in/Familjehälsan skickades 66 ärenden till BUP:s åt-team under 2021, (17 ärenden 2020). Ärenden till En väg in för flickor 10–14 år som söker hjälp för tvång, matrelaterade svårigheter, nedstämdhet och skolrelaterad problematik har ökat. Antalet samråd på Barnahus för våldsutsatta barn har ökat kraftigt.
- **Stora effekter på kultur- och idrottsområdet** ses utifrån pandemins restriktioner. Barns och ungas möjligheter att ta del av och utöva kultur- och fritidsaktiviteter har påverkats negativt. Konsekvenserna återstår att analysera, men redan nu konstateras det att resurssvaga barn och unga har drabbats hårdast.

Besöksrestriktioner drabbar barn och unga. Restriktioner relaterat till besök från närstående har under året påverkat barn och unga samt vårdnadshavare.

- Syskons delaktighet har försämrats under pandemin. Under hösten genomfördes åtgärder för att involvera syskon igen men de fick dras tillbaka i och med spridningen av omikronvarianten.
- Under pandemin har rättspsykiatri haft besöksförbud för barn som närstående. De har istället erbjudit digitala alternativ för att möjliggöra kontakt med närstående som vårdas inom rättspsykiatri.
- Mödrahälsovården har under året åter kunnat ge den icke-födande föräldern möjlighet att delta i verksamhetens insatser under graviditeten.
- Barnhälsovården har välkomnat båda föräldrarna hela året. De har däremot inte kunnat erbjuda föräldragrupper förutom i undantagsfall. När de skulle startas upp efter sommaren kom en ökad spridning av RS-virus som stoppade all gruppverksamhet igen.

4. Kronoberg som barnrättsbaserad verksamhet

Region Kronoberg arbetar utifrån ”Strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige” för att förverkliga barnkonventionens principer och krav. Alla verksamheter där barn är berörda ska arbeta barnrättsbaserat. Följande åtgärder har genomförts under året:

- Under 2021 har det funnits **117 familjeombud**, vilket är en ökning med 14 personer. Utav dessa finns 23 familjeombud inom vuxenpsykiatri, 20 familjeombud inom rättspsykiatri och 74 familjeombud inom övriga hälso- och sjukvården. Uppdraget omfattar barnets rättigheter, barn som far illa, våld i nära relationer och barn som närstående. Familjeombuden har varit verksamhetsinterna resurser och har bidragit till en höjd medvetenhet och kunskap inom områdena samt till att utveckla och uppdatera relevanta verksamhetsrutiner.
- Under året genomfördes den första av en årligen återkommande utvärdering av familjeombudsuppdraget. Det framkom utmaningar kring förutsättningarna för uppdraget relaterat till tillräckligt med avsatt tid och mandat för att driva frågorna. Resultatet av utvärderingen har kommunicerats till alla verksamhetschefer via Chefsbladet.
- En checklista för familjeombudsuppdraget har tagits fram för att underlätta verksamhetens arbete för att tillgodose lagkraven kring barnets rättigheter, barn som far illa, våld i nära relationer, barn som närstående samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Barnrättsbaserade beslutsunderlag ska användas vid beslut som påtagligt och direkt påverkar barn och ungdomar:

- Kansliet uppdaterade i augusti sina rutiner för ärenden som ska omfatta ett barnrättsbaserat beslutsunderlag. En genomlysning av beslut i nämnder, styrelsen och fullmäktige har skett efter de nya rutinerna införts. Den visade att det under årets sista fem månader har tagits 39 beslut vars innehåll direkt och påtagligt berör barn. Barnrättsbaserade beslutsunderlag har använts i endast 14 av dessa ärenden. Ett antal remissvar har under året beaktats ur ett barnrättsperspektiv. Resultatet har föranlett ett förbättringsarbete inom området.
- Följande barnrättsbaserade beslutsunderlag har rapporterats under året:

■ Barnens Bästa-ansvarigfunktionen	■ Länstrafikplanen
■ Betänkande om nytt tandvårdssystem	■ NVP långtidsuppföljning barncancer
■ En sammanhållen god och nära vård för barn	■ Nytt akutsjukhus
■ Förflyttning av larmcentral i Ljungby	■ Närmare Kronobergaren
■ Förskrivning av tyngdtäcken	■ Omställning till god och nära vård
■ Handlingsplanen för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder	■ Personcentrerade vårdförlopp
■ Hjälpmedelsförskrivning	■ Remissvar Screening för cystisk fibros
■ Kulturplan Kronoberg 2022–2024	■ Ryssbygymnasieskola
■ Logopedutredningen	■ Åldersgräns till barn- och ungdomshälsan

- Följande **arbetsrutiner och riktlinjer** har under året utvecklats för att bidra till barnets rättigheter inom Region Kronobergs verksamheter:
- Under året reviderades rutinen för vårddokumentation och den omfattar numera även personer med skyddade personuppgifter.
 - Läkemedelsenheten har reviderat Läkemedelslistan för barn för att stödja hälso- och sjukvården med kunskap om barnanpassade läkemedel.
 - Folk tandvården har tagit fram en handlingsplan för barnets rättigheter 2022-2024.
 - Akutkliniken och barnkliniken har omarbetat den rutin som styr omhändertagandet av medicinska barn i Ljungby till Växjö för att i samråd med berörda kliniker säkerställa ett omhändertagande med god medicinsk kvalitet.
 - Ortopeden och kirurgen har i samråd med sjukhusledningen sett till att barn över 15 år, med enklare kirurgiska tillstånd och förväntad kort vårdtid, åter har möjlighet att vårdas inlaggande i Ljungby om de så önskar, vilket inneburit en kortare väntetid och en mer jämlik vård över regionen.
 - Kirurgkliniken har genom avtal med en privat vårdgivare sett till att barn som väntar på planerade kirurgiska ingrepp fått möjlighet att göra dessa tidigare än vad de annars skulle kunnat få p.g.a. förlängda väntetider orsakade av Coronapandemin.
 - Klinisk kemi och transfusionsmedicin har i samarbete med barnkliniken infört rutiner att enbart läkare på barnkliniken, samt läkare med kunskap inom allergologi på medicinklinikerna får beställa specifika IgE mot födoämnen, inklusive allergena komponenter, eftersom dessa är svåra att tolka på grund av korsreaktioner och kan medföra risk för feldiagnos. Kliniken har utvecklat en IT-baserad spärr som bara möjliggör att behöriga beställare får svar. Födoämnesallergianalys har under året minskat med 22 %.
 - Barn- och ungdomskliniken har tillsammans med barnkliniken i Kalmar genomfört en granskning och godkänts enligt kriterier uppsatta av Nätverket för barnanpassad vård (www.barnanpassadvard.se). I samband med detta arbete har flera nya rutiner införts för att säkra barns rätt i vården, till exempel en rutin för överföring till vuxenvården och en rutin för intensivvård för barn.
 - Habiliteringen har uppdaterat rutiner kring orosanmälan.
 - Medicinkliniken har uppmärksammat behovet av en enkel instruktion kring orosanmälan av barn som far illa.
 - Rättsspsykiatri har uppdaterat sina rutiner kring våld i nära relationer och barn som far illa.
 - Rättsspsykiatri har skapat rutiner för att säkerställa att besök från barn som närstående utgått från barnets bästa när de har genomförts under de restriktioner som gällt under pandemin.

- Verksamhetsstöd erbjöd under året stöd i hållbarhetssäkring av insatser inom regional utveckling, vilket inkluderade stöd för bedömning av barnets bästa. De arbetade med ett barnrättsperspektiv i framtagandet av en ny Länstransportplan (LTP).
- Miljöenheten har tagit fram ett ramavtal för belöningsleksaker och leksaker i väntrum. Miljöombuden har fått information och en checklista för översyn av leksaker i väntrum med hälsoskadliga ämnen.
- Tillsammans med länets kommuner har en länsgemensam rutin för samverkan vid oro för det väntade barnet arbetats fram som en del av Kronobarnsmodellen.
- I samarbete med länsstyrelsen har regionen tagit fram en bok om våldsutsatthet för alla yrkesverksamma i länet.
- Följande **kompetensutvecklingsinsatser** har berört barn och/eller barnets rättigheter inom Region Kronobergs verksamheter under 2021:
 - Två utbildningsfilmer om barnets rättigheter inom tandvården har tagits fram.
 - En halvdagsutbildning om barnets rättigheter inom hälso- och sjukvården gavs som en öppen föreläsning. Den filmades och finns tillgänglig på vårdgivarwebben.
 - Personal från olika verksamheter har fått utbildning i hur de för journalanteckningar i den skyddade våldsmallen som inte syns i patientens journal.
 - Följande verksamheter har fått utbildning i barn som far illa, våldsutsatthet samt hedersrelaterat våld och förtryck: Förlossning - BB, akuten, ambulansen, bemanningsenheten, ST-läkare (försäkringsmedicin), familjeombuden, vårdcentraler, samt kvalitetsforum.
 - Psykiatrin har utbildat all personal kring våld mot barn, utifrån en webbutbildning från Barnafrid.
 - Barnhälsovården har utbildat BVC-sjuksköterskor i hur de kan förmedla barnkonventionen i sina föräldrasamtal.
 - Akutklinikens familjeombud har genomfört personalutbildningar kring barn som far illa för att öka medvetenheten om risker för barn.
 - Ambulansen har fått utbildningar om våld i nära relationer och barn som far illa, både genom teoretisk utbildning och praktiska scenarioövningar.
 - Ambulansen har fortsatt utbildning i konceptet PEPP (Pediatric Education för Prehospital Professionals) för ambulanssjuksköterskor, vilken utöver akut medicinskt omhändertagande även inkluderade barnets rättigheter.
- Under året har följande verksamheter haft **utbildning om barnkonventionen**:
 - Barn- och ungdomskliniken, barnhälsovården, fastighetsförvaltningen, habiliteringen, hälso- och sjukvårdens ledningssekretariat, onkologen, operation, strålbehandlingen, säkerhetsavdelningen, samt upphandlingsenheten.

- Barnrätt ingår som obligatorisk del i utbildning av nyanställda och sommarvikarier, AT/BT-läkarutbildning, nyutexaminerade sjuksköterskor, praktisk sjuksköterskeutbildning, specialistsjuksköterskeutbildningen samt tandköterskeutbildningen.

■ Under året har följande verksamheter haft **utbildning om barnrättsbaserade beslutsunderlag**:

- Patientnämnden
- Förtroendevalda i länet (i samverkan med Länsstyrelsen)
- Tjänstepersoner i länet (i samverkan med Länsstyrelsen)

■ Under året har Region Kronoberg **utbildat externa aktörer**:

- Chefer för kultur- och fritidsförvaltningar i Sverige.
- Länsstyrelsen (avdelningen för kulturmiljö, telefonister, HR och utveckling)
- Alvesta kommun (barnrätt inom demokratiprojektet)
- Markaryds kommun (barnrätt inom LSS- och IFO-handläggare)
- Växjö kommun (barnrätt inom föreningslivet, Vidingehem och fastighetsservice)
- Älmhults kommun (barnrätt inom socialförvaltning/nämnd, samverkan utifrån Barnens bästa gäller i Älmhult, föräldrautredningar)

■ Följande **vakanser och rekryteringsutmaningar** har funnits under året som kan ha påverkat barnets rättigheter inom Region Kronoberg:

- Många verksamheter rapporterar att högt antal sjukskrivningar och indragna semestrar har varit utmaningar kring att kunna bemanna alla tjänster runt barn och unga.
- Habiliteringen har över tid haft svårt att rekrytera och behålla medarbetare, vilket har påverkat tillgängligheten för barn och unga och ökat väntetiderna. Vid slutet av året var de fullbemannade men upplever bemanningen tätt i förhållande till uppdraget.
- Ögonkliniken delar den nationella rekryteringsutmaningen utifrån brist på ortoptister som arbetar med barns synutveckling. Kliniken har sedan några år tillbaka anställt två optiker som kunnat överta vissa barnpatienter. En av dessa avslutar inom kort en uppdragsutbildning för barns synutveckling och den andra har ansökt om samma utbildning. I så fall finns det därefter fyra ortoptister på kliniken vilket stämmer väl överens med behovet.

5. Kommentarer till barnbokslutet

Barnbokslutet fångar endast en liten del av allt barnrättsarbete som pågått inom Region Kronobergs olika verksamheter under 2021. Det belyser hur mångfacetterat barnrättsarbetet är och att det sker mycket för att säkerställa att vi lever upp till vårt barnrättsåtagande.

Hälso- och sjukvårdens redovisningar visar på hur **den långdragna pandemin får allvarliga negativa konsekvenser för barns hälsa**. Ökningen av barn med fetma, ätstörning/anorexi och psykisk ohälsa samt våldsutsatthet kommer att påverka dessa barn en lång tid framöver. Det är viktigt att regionen rustar sig för att kunna bemöta det ökade vårdbehovet samt för att klara av att bidra till barnens rätt till bästa uppnåeliga hälsa och jämlik tillgång till hälso- och sjukvården.

Region Kronoberg har gjort mycket för att säkerställa en **barnrättsbaserad verksamhet**, både genom kontinuerliga kompetenshöjande insatser, ökande antal familjeombud och uppdaterade rutiner kring barnrättsbaserade beslut. Det är glädjande att se att många stora utvecklingsprocesser har haft ett tydligt barnrättsperspektiv med sig från början. En granskning visar dock att nämnder, regionstyrelsen och regionfullmäktige i många beslut som rör barn saknar en prövning av barnets bästa. Därtill saknas ofta barnkonsekvensanalyser vid verksamhetsförändringar som påverkar barn inom hälso- och sjukvården. Här sker det så sakteliga förbättringar i takt med att kunskapen ökar och insikten om nyttan av en sådan prövning blir tydligare. Ytterligare insatser behövs för att säkerställa att regionen lever upp till sina åtagande i barnkonventionen.

Familjeombuden är fortsatt en viktig resurs som bidrar till att informera, uppmärksamma och stärka arbetet mot våldsutsatthet samt barnets rättigheter, inom den egna verksamheten. Utvärderingen visar dock att verksamhetschefer behöver stötta familjeombuden så att de ges rimliga förutsättningar i tid och mandat för sina uppdrag.

All uppmärksamhet i media på **den ökade risken för våldsutsatthet** under pandemin har, tillsammans med interna utbildningar och instruktionsfilmer, bidragit till att öka antalet orosanmälningar för andra året i rad. Samtidigt finns det i årets statistik en anledning att följa upp varför barnhälsovården och vårdcentralerna inte i samma utsträckning som tidigare uppmärksammat barn som far illa, eftersom de som första linjens vård möter de flesta barn och ungdomar i länet.

Avslutningsvis är det värt att reflektera över begreppet **jämlik och likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård** och vad det innebär när barn får vänta länge på utredning inom BUP eller får ojämlig tillgång till barnhälsovårdens stöd. Till detta kommer ett behov av vård och stöd i kölvattnet av pandemin kring psykisk ohälsa, ätstörningar och fetma i en omfattning som utmanar de rådande resurserna inom hälso- och sjukvården. Utmaningen blir att rusta hälso- och sjukvården för barn och ungas behov utifrån rätten till jämlik vård, för att tillsammans med kommunerna i länet kunna förverkliga ambitionen i Kronobarnsmodellen om att **barnens bästa gäller i Kronoberg**.

